

Datum:	06-02-2025	Zaaknummer:	1242075
Van:	het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder wethouder Van der Star		
Aan:	de raad van de gemeente Roosendaal		
Onderwerp:	Beantwoording aanvullende vragen doorontwikkeling wijk- en dorpshuizen		
Bijlage:	1. Elf factsheets wijk- en dorpshuizen 2. Raadsmededeling wijkagenda's 2021 – 2023		

Kennisnemen van

1. De elf factsheets van de wijk- en dorpshuizen (bijlagen van het rapport 'Evaluatie en advies buurthuizen Roosendaal 2024');
2. De raadsmededeling over de wijkagenda's sociaal domein 2021 – 2023 (bijlage 2).
3. De beantwoording van de financieel technische vraag over de kosten die gemoeid zijn met de wijk- en dorpshuizen.

Inleiding

Vanuit uw raad is verzocht om aanvullende informatie over de doorontwikkeling van de wijk- en dorpshuizen in onze gemeente Roosendaal. Naar aanleiding van het rapport 'Evaluatie en advies buurthuizen Roosendaal 2024' dat wij u op 12 december jl. hebben toegezonden, deed u het verzoek om de genoemde bijlage te delen. Gerelateerd aan onderhavig rapport, ontvingen wij ook technische vragen. Vanuit uw raad werd verzocht om de wijkagenda's en een overzicht van de kosten die gemoeid zijn met de wijk- en dorpshuizen in Roosendaal. In het kader van efficiëntie en transparantie, kiezen wij ervoor de gestelde vragen te bundelen en integraal tegemoet te komen aan de ingediende verzoeken middels deze raadsmededeling.

Informatie/kernboodschap**Ad 1. Bijlage rapport 'Evaluatie en advies buurthuizen Roosendaal 2024'**

In bijlage 1 vindt U de factsheets per wijk- en dorpshuis. Dit zijn de bijlagen van het rapport 'Evaluatie en advies buurthuizen Roosendaal 2024' en daarmee de informatie waarmee dit rapport is opgesteld. De factsheets zijn opgesteld op basis van documentenstudie en verdiepende gesprekken met betrokkenen. Enkele namen zijn geanonimiseerd in de factsheets op basis van de uitzonderingsgronden van de Wet open overheid. De koers die wordt ingezet om de wijk- en dorpshuizen door te ontwikkelen, komt voort uit de conclusies en adviezen uit het rapport 'Evaluatie en advies buurthuizen Roosendaal 2024'. De doorontwikkeling geldt voor alle wijk- en dorpshuizen, zoals U kunt lezen in het koersdocument 'Doorontwikkeling wijk- en dorpshuizen in Roosendaal'.

Ad 2. Wijkagenda's

In bijlage 2 vindt U de wijkagenda's. In november 2021 zijn de wijkagenda's vastgesteld door het college en per raadsmededeling gedeeld met uw raad. Een groot aantal thema's uit de wijkagenda's zijn echter altijd nog actueel, bijvoorbeeld eenzaamheid en bestaanszekerheid. Omdat de vastgestelde wijkagenda's tot en met 2023 liepen, worden ze wel opnieuw tegen het licht gehouden met diverse betrokkenen. De uitgangspunten van het Nationaal Programma Roosendaal worden hier voor de focuswijken in meegenomen.

Financiële technische vraag

Er is een technische vraag gesteld over de kosten die gemoeid zijn met de wijk- en dorpshuizen. Vanuit gemeentewege verlenen wij subsidie aan de stichtingen achter de wijk- en dorpshuizen voor zowel de huisvestingskosten (maximaal 80%) als voor de sociaal maatschappelijke activiteiten op basis van de Subsidieregeling Wijk- en dorpshuizen 2022 tot en met 2025. Activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen betreffen:

- Het bieden van een laagdrempelige inloopvoorziening waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en ruimte is voor gesprek en ondersteunings- en adviesvragen.
- Het bieden van ruimte aan burgerinitiatieven en vrijwilligers, wijk- of dorpsinitiatieven.
- Het organiseren van activiteiten die een bijdrage leveren aan sociale programmering en maatschappelijke vraagstukken in de wijk/het dorp. Voor de dorpen gelden tevens activiteiten die een bijdrage leveren aan de leefbaarheid.
- Het organiseren van ontmoetingsactiviteiten voor kwetsbare inwoners en/of prioritaire doelgroepen.

Op basis van deze subsidieregeling hebben de wijk- en dorpshuizen in 2022 in totaal € 989.062 (€552.582 voor huisvesting, €102.463 voor activiteiten, € 244.721 eenmalige compensatie voor voorziening groot onderhoud, €89.299 voor Corona compensatie) ontvangen, in 2023 € 750.581 (€ 603.829 voor huisvesting en € 146.752 voor activiteiten), in 2024 € 862.574 (waarvan € 635.228 voor huisvesting en € 227.345 voor activiteiten) en in 2025 € 952.694 (€ 723.090 voor huisvesting en € 229.604 voor activiteiten). Het beschikbare budget is de afgelopen jaren gestegen door een toename van de huisvestingskosten vanwege inflatie. Daarbovenop zien we het toegekende bedrag stijgen vanwege het toenemende aantal activiteiten waarvoor een aanvraag wordt ingediend. In de factsheets van de wijk- en dorpshuizen staat tevens de financiële positie per wijk- en dorpshuis in 2019 en 2023 beschreven.

Consequenties

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

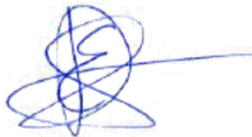
Vervolg(procedure)

Zoals toegezegd in de raadsmededeling over de doorontwikkeling van de wijk- en dorpshuizen brengen we U in het derde kwartaal van 2025 per raadsmededeling op de hoogte over de voortgang van de doorontwikkeling.

Afsluiting en ondertekening

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

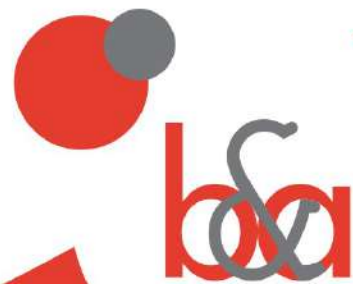
Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris, De burgemeester, b.a.,

Bijlagen

1. Elf factsheets wijk- en dorpshuizen
2. Raadsmededeling wijkagenda's sociaal domein 2021 – 2023

omaak.

Burgerhout
Buurthuis Keijenburg

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500

f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, februari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/08/2025 11:49:00

Inhoudsopgave

1		
1. Inleiding		6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Uw vraag	6
1.3	Onderzoeksverantwoording	7
1.4	Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring		10
2.1	Opgaven	10
2.2	Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	11
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente		19
3.1	Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	19
3.2	Advies	21
Bijlage 1: onderzoeksverantwoording		27
Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis		29

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners

De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in Burgerhout en vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis Keijenburg. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

HUIDIGE EFFECTEN NIEUWE WIJZE VAN SUBSIDIËRING

2

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subsidiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Burgerhout volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis Keijenburg. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitensubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk en bewoners. Burgerhout kent geen wijkagenda. In Burgerhout is gestart met Roosendaal spreekt, Roosendaal doet. Daarin zijn thema's benoemd zoals Samen ouder worden en Rondkomen in Roosendaal. Het buurthuis gebruikt de vitaliteitsscan van de gemeente Roosendaal en het eigen beleidsplan als houvast. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgave	Vitaliteitsscan / Roosendaal spreekt/doet	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Eenzaamheid (alleenstaande) ouderen, thema samen ouder worden		X	X	X
Financiële toegankelijkheid activiteiten, thema rondkomen	X	X	X	
Ontmoeting		X	X	X

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Eenzaamheid (alleenstaande) ouderen, thema samen ouder worden	Bieden van activiteiten voor ouderen	X	X	X
Financiële toegankelijkheid	Zorgen dat activiteiten in het buurthuis	X	X	X

activiteiten, thema rondkomen	financieel toegankelijk zijn			
Ontmoeting	Bieden van activiteiten (koffie, lunch, muziek, kaarten, markten)	X	X	X

Concluderend zijn de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht:

1. Eenzaamheid ouderen, ontmoeting en financiële toegankelijkheid van de activiteiten voor bewoners.

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding
Bestuur: 1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019 Sterkten: Uit gesprekken met het bestuur en professionals in de wijk komt naar voren dat in buurthuis Keijenburg een vitaal bestuur gevestigd is. Het is een goede bezetting op verschillende competenties. Zwakten: Volgens het bestuur hebben ze te weinig handjes om in te spelen op sociaal maatschappelijke opgaven. Ook is het lastig om de kwaliteit van het bestuur te waarborgen als er geen verjonging van het bestuur plaatsvindt. De huidige groep actievelingen wordt ouder. Daarnaast vormt het bestuur geen afspiegeling van de wijk. Het bestuur geeft zelf aan dat het lastig is om andere buurtbewoners te activeren een bestuursfunctie te bekleden. 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: Het bestuur bestaat uit vier leden, waarvan er drie actief zijn. Het bestuur heeft een zakelijk leider in dienst die ook bij kan springen op bestuursniveau. Partners geven aan dat het bestuur toegankelijk is en de samenwerking goed is. Het bestuur kan uit de voeten met de nieuwe subsidiesystematiek met gebouwgebonden kosten en activiteitensubsidie. Het was in het begin wel veel werk, dat geldt ook voor het werken met E-herkenning. Zwakten: Het bestuur geeft aan dat ze het met zijn drieën net aankunnen. De vacature voor nieuwe bestuursleden staat al een tijdje uit, maar daar komen vooralsnog geen mensen op af. In het bestuur ontbreekt expertise om het meerjarenonderhoudsplan goed uit te voeren.

	3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 De ondersteuningsbehoefte van het bestuur ligt in het werven van bestuursleden, het anticiperen op het zapedrag van bewoners in de wijk, online zichtbaarheid en de aanwas van jonge vrijwilligers. Ook is er behoefte vanuit het bestuur om de activiteiten op wijkniveau met de andere partners af te stemmen. 4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023 De huidige wijze van subsidiëring vraagt om een sterk bestuur met vaardigheden die nodig zijn om een buurthuis te runnen. De werving van nieuwe bestuursleden is daarvoor wel cruciaal. Geworsteld wordt met het vinden van vrijwilligers (niet alleen voor het bestuur), daar kan wel wat hulp bij worden geboden. Het platform Roosendaal voor elkaar is vooral digitaal, maar daar ontbreekt een mens die vrijwilligers kan vinden en binden.														
Financiën: 1. Financiële positie buurthuizen 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	3. Financiële positie buurthuizen 2019 (<i>Memo Gemeente Roosendaal 2016</i>) Conclusie: Het aandeel in bezittingen is hoog. Het eigen vermogen is voldoende. De liquide middelen zijn ook positief. Er zijn voldoende voorzieningen getroffen. De subsidie is € 69.000 op € 185.000 aan totale inkomsten. <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Balanstotaal</td> <td>€ 735.000</td> </tr> <tr> <td>Bezittingen</td> <td>€ 539.000</td> </tr> <tr> <td>Liquide middelen</td> <td>€ 190.000</td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>Excl. herwaardering op gebouw: € 40.000 Incl. herwaardering op gebouw: € 390.000</td> </tr> <tr> <td>Schulden</td> <td>€ 194.000 Opvallend in vergelijking met andere instelling is de omvang de langlopende schuld van € 184.000. Aan de andere kant staat deze ook in verhouding met totale vermogen wat vele malen hoger is dan bij de anderen.</td> </tr> <tr> <td>Voorzieningen</td> <td>€ 151.000 In lijn met 'Schulden' opvallend hoog.</td> </tr> </tbody> </table> 4. Financiële positie buurthuizen 2022 (<i>buurthuizen jaarcijfers t/m 2022 gemeente Roosendaal</i>) Het buurthuis kent een licht negatief exploitatieresultaat (-187). De gemeentelijke subsidie is 100.973 op 208.400 totale inkomsten. De gemeentelijke subsidie was in 2022 tijdelijk hoger om voorzieningen voor gebouwen en overige op te bouwen. Keijenburg vraagt € 8.500 activiteitsubsidie aan.	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Balanstotaal	€ 735.000	Bezittingen	€ 539.000	Liquide middelen	€ 190.000	Eigen vermogen	Excl. herwaardering op gebouw: € 40.000 Incl. herwaardering op gebouw: € 390.000	Schulden	€ 194.000 Opvallend in vergelijking met andere instelling is de omvang de langlopende schuld van € 184.000. Aan de andere kant staat deze ook in verhouding met totale vermogen wat vele malen hoger is dan bij de anderen.	Voorzieningen	€ 151.000 In lijn met 'Schulden' opvallend hoog.
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens															
Balanstotaal	€ 735.000														
Bezittingen	€ 539.000														
Liquide middelen	€ 190.000														
Eigen vermogen	Excl. herwaardering op gebouw: € 40.000 Incl. herwaardering op gebouw: € 390.000														
Schulden	€ 194.000 Opvallend in vergelijking met andere instelling is de omvang de langlopende schuld van € 184.000. Aan de andere kant staat deze ook in verhouding met totale vermogen wat vele malen hoger is dan bij de anderen.														
Voorzieningen	€ 151.000 In lijn met 'Schulden' opvallend hoog.														

	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens
	Exploitatietotaal € -187
	Lastentotaal € 208.857
	Batentotaal € 208.400
	5. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019 De financiële positie van het buurthuis is volgens het bestuur op dit moment goed. Wel is het buurthuis sterk afhankelijk van hoge incidentele onderhoudskosten. Het gebouw is heel onderhoudsgevoelig en brengt hoge incidentele kosten met zich mee. Het bestuur geeft aan dat de jeugd wellicht zijn eigen ruimte in het buurthuis moet krijgen, maar dat vraagt om een financiële bijdrage. Het bestuur geeft aan op dit moment bezig te zijn met het ontwikkelen van een onderhoudsplan. Het bestuur geeft aan dat zij graag een activiteitengerichte financiering vanuit de gemeente ontvangt voor het organiseren van activiteiten in de wijk voor die groepen die nu onvoldoende bereikt worden. 6. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 Het buurtbestuur geeft aan in 2023 zwarte cijfers te gaan schrijven. Dat is mede gelukt door personeelskosten te schrappen en meer activiteiten in het buurthuis. Het bestuur geeft aan vooral te draaien op de inkomsten uit bardiensten en zaalverhuur. De gemeentelijke subsidie is ondersteunend.
Bijdrage activiteiten buurthuis aan wijkagenda / opgaven	Bevinding
Activiteiten: 1. Rolinvulling buurthuis 2. Programmering (activiteiten) 3. Samenwerking met partners	1. Rolinvulling buurthuis 2019 Het bestuur van buurthuis Keijenburg geeft aan veel verenigingen onderdak (faciliterend) te bieden, maar hiernaast ook zelf activiteiten te organiseren. Ze proberen te anticiperen op wat leeft en speelt in de wijk. Dit wordt onderschreven door de gesproken professionals in de wijk. Voor jongeren zijn weinig voorzieningen. Het bestuur geeft aan dat het lastig is om hier op in te spelen. Uit enquêtes die het bestuur heeft verspreid op twee scholen kwam naar voren dat de jeugd tegenwoordig al zo veel te doen heeft en geen behoefte heeft aan activiteiten binnen het buurthuis. 2. Rolinvulling buurthuis 2023 Het buurthuis koerst vooral op verbindende activiteiten voor bewoners. Zeker waar het gaat om bewoners met een smalle portemonnee worden kosteloze activiteiten georganiseerd. Het buurthuis wil niet dat zij in het vaarwater van het dichtbijgelegen jongerenhok komt. Het buurthuis geeft aan relatief weinig

bewoners met een migratieachtergrond te bereiken, wel zijn er bewoners die Nederlandse les volgen, maar echt mixen met de andere bewoners in het buurthuis doet dat niet. Het buurthuisbestuur stemt de activiteiten af op basis van de vitaliteitsscan, het eigen beleidsplan en de contacten met de opbouwwerker, gemeente, sportservice en Groenhuisen.

3. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's)

De huidige georganiseerde activiteiten in buurthuis Keijenburg zijn gebaseerd op de doelgroepen die er nu wel komen; vooral bewoners (vrouwen) na de middelbare leeftijd. De activiteiten richten zich vooral op samenzijn en elkaar ontmoeten. Er zijn nu ongeveer 30 à 40 groepen, die onderverdeeld zijn in het bestuur zodat het onderling contact goed blijft ('feeling' houden met de bewoners die komen). Het bestuur geeft wel aan zoveel mogelijk inspanningen te verrichten om verschillende doelgroepen te bereiken en dus ook te experimenteren met nieuwe activiteiten.

Onderstaande activiteiten komen uit bezettingsoverzicht van buurthuis Keijenburg.

Biljartclub W-groep	Bingo Klavertje 4	OVW8 game event
Quilt Bee	Nieuwjaarsreceptie	Franciscusdag
Biljartclub Fatima	Reling [REDACTED] [REDACTED]	Josephkerk
Engelse les	Traverse	Stemlokaal Gemeente
Schilderclub met	Voorleesexpres	Rsd
Verve	Vrouwenvereniging	Wij Zijn Traverse
Senioren yoga [REDACTED]	Joseph	Schotse Dansgroep
[REDACTED]	DJ [REDACTED] Linedanceavond	Schiehallion
Kaarten maken	Vitale Coalitie	Familiebijeenkomst
Fotowerkgroep	Burgerhout	Smidje Verholten
Roosendaal	Wijktafel Burgerhout	Komedikato voorstelling
Roosendaals	SP vergadering	VvE Burgerhout
Kamerkoor	Bingo Femaro	Zangkoor Doucement
Spaanse les La	Reling [REDACTED] [REDACTED]	Muziekrepitatie Kikkert
Tertulia	Gezelligheidskoor	Huurdersver. Centrum,
Bravis Prikdienst	Doucement	W en donk
Koersbal	Weense Tunes	Indische Middag DIV
dinsdagochtend	Wij Zijn Traverse	Refrisk
Koor Zout & Zoet	voorleesexpres	Traverse
Toneelvereniging	Indische middag DIV	Sant Egidio
Komedikato	Kindercarnaval 't	Blommenkinders
Damclub de Schijf	Keikesbal	Muziekquiz
Carnavalsband	Seniorencarnaval 't	Bonds bureau KBZON
d'Ammeraan	Groot Keienbal	WVS
Spaanse les La	Letse Cultuurdagen	Voorjaarsbeurs Crea
Mitad del Mundo	Koor Doucement	Veres
Meer Bewegen Voor	Traverse Buurtpreventie	OVW8 jaarvergadering
Ouderen	Paasontbijt	Familieëunie
Lapjesberg	Biljartclub Keijenburg75	OVW8 zomerdisco

	Koersbal woensdagochtend Soepuurtje woensdag Linedance [redacted] Pergamano Kaartclubje dames woe.mid. Schaken [redacted] yoga Soepuurtje donderdag	Roosendaals Gemengd Koor Toneelvereniging Graag Gedaan Bewegen Op Muziek Koor de Wieken Linedance [redacted] Schilderclub Kunstkring 2000 Bridgeclub Knol Koor Nouveau VOGG gehandicapten	Schilderclub [redacted] [redacted] Stijldansen Band Woensdag GAK'tdag 55+ Bingo KBO Apotheek Knipplein Verantwoord In Beweging Kantklossen
--	--	--	--

4. Programmering (activiteiten) 2023 (toegekend)

Toegekende activiteiten uit activiteitsubsidie:

- Paasontbijt,
- Kerstmiddag
- Dansmiddag
- Soepuurtje
- Open koren dag
- Gehandicaptenbal
- Bingo
- Koffie met Quit
- Sociale spil in de wijk
- Filmavond
- Open dag creatief
- Open dag sport en spel

Overige activiteiten die bijdragen aan opgaven zoals benoemd door buurthuis, partners en bewoners:

- Biljart W-groep
- Quilting Bee (1ste maandag v.d. mnd)
- Biljart Fatima
- Schildersvereniging met Verve
- Roosendaals Kamerkoor
- Fotowerkgroep Roosendaal (2e ma v.d. mnd)
- Diverse koren
- Koersbal
- Meer bewegen voor ouderen

Bijdrage aan geprioriteerde doelgroepen zoals benoemd door buurthuis, partners en bewoners:

- Ouderen, ontmoeting

5. Samenwerking met partners 2019

Het bestuur neemt nu deel aan de wijktafel die maandelijks in Keijenburg wordt gehouden. Volgens professionals en het bestuur komen bewoners makkelijk binnen om signalen met hen te delen aan de wijktafel.

	Professionals (WijZijn en Alwel) geven aan samen te werken om de problematiek in Burgerhout beter in beeld te krijgen. Bijvoorbeeld door laagdrempelige gesprekken te voeren achter de voordeur. Ook geven zij aan dat het buurthuis Keijenburg een belangrijke functie vervult voor de senioren in de wijk; het is voor veel senioren de plek voor activiteiten. 6. Samenwerking met partners 2023 Perspectief partners: - Het bestuur van De Keijenburg is toegankelijk en staat open voor bijdragen aan de sociaalmaatschappelijke opgaven in samenwerking met partners. Het gesprek met het buurthuis gaat vaak over wie wat organiseert, hoe we het toegankelijker kunnen maken en hoe we komen tot een breder doelgroepbereik. Keijenburg faciliteert verenigingen die Roosendaal-breed actief zijn. Dat is niet verkeerd en moet niet worden onderschat. Niet alles hoeft te passen in een wijkagenda. Perspectief buurthuis: - Het buurthuis heeft goede contacten met de gemeente, sportservice, Groenhuijsen, Quiet, het jongerenhok en de opbouwwerker. De opbouwwerker heeft weinig uren voor Burgerhout. Elke drie maanden is er een gesprek met de opbouwwerker en het bestuur en wekelijks heeft de zakelijk leider contact met de opbouwwerker. Het buurthuis is partner bij het Fitakkoord, waardoor ook andere partners in beeld komen. De subsidiëring van activiteiten ondersteunt de beweging om partners op te zoeken, maar is vooral een basis om de bestaande samenwerking verder uit te bouwen.
--	---

Mate waarin activiteitsubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

Burgerhout kent geen wijkagenda. De activiteiten van het buurthuis komen vooral voort uit de vitaliteitsscan en het eigen beleidsplan. Roosendaal spreekt, Roosendaal doet is weinig leidend voor het buurthuis. Het buurthuisbestuur geeft aan dat de nieuwe activiteiten die plaatsvinden als gevolg van de subsidiemogelijkheden langzaam worden opgebouwd, de activiteiten moeten eerst groeien en volwassen worden. Ook andere activiteiten die plaatsvinden in het buurthuis dragen bij aan de sociaal-maatschappelijke opgaven.

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

De toekomstbestendigheid is wat betreft beheer en onderhoud (reservering voor groot onderhoud) verbeterd, alleen ontbreekt het binnen het bestuur aan voldoende kennis om het onderhoudsplan uit te voeren. De continuïteit en bezetting van het bestuur is als gevolg van de nieuwe wijze van subsidiëring niet verbeterd. Op het vlak van het aantal activiteiten is sprake van toename, de ruimtes zijn nagenoeg vol en het buurthuis biedt ook een aantal gesubsidieerde activiteiten aan. De belangrijkste inkomstenbronnen blijven echter de

zaalverhuur en de baropbrengsten.. De samenwerking met de partners is als gevolg van de nieuwe wijze van subsidiëring niet verbeterd, deze was en is goed te noemen.

3

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Het buurthuisbestuur is blij met het pand, maar ontbeert op dit moment in het bestuur voldoende kennis en expertise voor beheer en onderhoud. Sociaal-maatschappelijke programmering Het buurthuisbestuur krijgt liever een vraag vanuit partners of gemeente, dan een opdracht van de gemeente. Het bestuur hecht aan de autonomie. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Veel van de activiteiten in het buurthuis worden uitgevoerd door partners en verenigingen. Voor de gesubsidieerde activiteiten geldt dat gekozen wordt voor een zeer geleidelijke groei van de activiteiten. Deze moeten eerst volwassen worden en bekend raken. Ondersteuning en regie door gemeente De gemeente kan het bestuur ondersteunen bij het zoeken naar bestuursleden, vrijwilligers en advies over de uitvoering van het beheer en onderhoud.
Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Partners hebben geen beeld of het buurthuisbestuur moeite heeft met deze verantwoordelijkheid. Als dat wel het geval zou

	zijn, dan lijkt het partners logisch om deze verantwoordelijkheid bij een professionele organisatie te beleggen of het buurthuis erin te ondersteunen. Sociaal-maatschappelijke programmering Partners zien een zelfstandig functionerend buurthuis dat open staat voor en verbindings zoekt met partners. Partners herkennen dat het buurthuis niet alleen voor de wijk, maar ook voor Roosendaal en de regio een functie heeft. Dat hoeft niet strijdig te zijn met de opgaven in de wijk, zeker omdat het buurthuis ook relatief groot is. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Partners geven aan dat de grotere sociaal-maatschappelijke opgaven wellicht eerder of beter door professionele organisaties kunnen worden opgepakt. Ondersteuning en regie door gemeente Partners geven aan dat de huidige ondersteuning en regie door de gemeente (met de huidige subsidiesystematiek) voor dit buurthuis passend is.
--	--

Het beeld bij het bestuur en de partners is dat het buurthuis De Keijenburg toekomstbestendig is. Het buurthuis kent wel een aantal knelpunten zoals (1) een te smalle bezetting van het bestuur zowel kwalitatief (beheer en onderhoud) als kwantitatief (vacature voor nieuwe bestuursleden staat al enige tijd uit) en (2) ondersteuning bij het werven van nieuwe vrijwilligers. Wat betreft de noodzakelijke investeringen in het gebouw zijn er reserves opgebouwd, de grootste uitdaging ligt echter in beschikken over voldoende kennis om het onderhoudsplan uit te voeren.

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Bevindingen	Voordelen en nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Het bestuur heeft wel gespaard voor groot onderhoud en heeft een onderhoudsplan. Het ontbreekt nu aan de kennis en expertise in het bestuur om dit plan goed uit te voeren.	- Bij bestuur: voordeel als er voldoende kennis en expertise in het bestuur komt - Elders: alleen als het buurthuisbestuur daartoe zelf niet meer in staat is
Sociaal-maatschappelijke programmering	- Wordt nu door bestuur en zakelijk leider ingevuld. Partners zien geen noodzaak tot andere sturing hierop. Bestuur wil vraaggericht inspelen op vragen vanuit de wijk.	- Bij bestuur: werkt nu goed, geen noodzaak tot andere sturing - Elders: geen voordelen
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- Meeste activiteiten worden door partners en verenigingen uitgevoerd. Voornamelijk de gesubsidieerde activiteiten worden door het buurthuis zelf	- Sprake is van een mix van uitvoering van activiteiten door 'huurders' en het buurthuis. Geen aanleiding om dit te veranderen, het

	georganiseerd en uitgevoerd. Hier is sprake van een geleidelijke groei omdat er net mee is gestart.	buurthuis staat open voor vragen vanuit de wijk.
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- Niet een model voor alle buurthuizen.	- Nvt

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Gemiddeld, de wijk Burgerhout kent t.o.v. andere wijken in Roosendaal een gemiddelde maatschappelijke opgave waaraan het buurthuis een bijdrage kan leveren. De Fatimawijk kent een grotere sociaal-maatschappelijke opgave binnen Burgerhout, met name waar het gaat om armoede. De wijk kent geen wijkagenda, maar thema's die zijn benoemd vanuit Roosendaal spreekt, Roosendaal doet. Relevante thema's zijn (1) eenzaamheid (alleenstaande) ouderen, thema samen ouder worden, (2) financiële toegankelijkheid activiteiten, thema rondkomen en (3) ontmoeting.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Gemiddeld. Gesproken partners, bewoners en het buurthuisbestuur geven aan dat het buurthuis hierin een rol kan en wil vervullen.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Voldoende. Veel activiteiten worden door partners en verenigingen uitgevoerd. Het buurthuis heeft daarnaast eigen (gesubsidieerde) activiteiten, maar dat is op het totaal aan activiteiten een klein deel. Partners geven aan dat het buurthuis open staat voor samenwerking en activiteiten. Het buurthuis beschikt nu over voldoende vrijwilligers, maar heeft ondersteuning nodig voor de aanwas van nieuwe vrijwilligers.
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Het buurthuisbestuur draait op drie actieve leden. Een vacature voor nieuwe bestuursleden heeft nog geen reacties opgeleverd. Het bestuur geeft aan de taken met drie leden net aan te kunnen uitvoeren, maar het ontbreekt aan kennis over beheer en onderhoud om het onderhoudsplan te laten uitvoeren.
Financiële positie in perspectief	Perspectief is positief, het buurthuis draait vooral op zalenverhuur en baropbrengsten. Het pand is in eigendom van het buurthuis.
Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Er liggen plannen voor onderhoud. Het huidige bestuur geeft aan onvoldoende kennis en expertise te hebben om het onderhoudsplan uit te voeren..
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	De samenwerking is met verschillende partners zoals de opbouwwerker, sportservice, gemeente, Groenhuisen en het buurthuis is onderdeel van het Fitakkoord. Partners en buurthuis ervaren goede wederzijdse samenwerking.
Advies	Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie

Toelichting advies

Het bestuur is op zoek naar versterking in het bestuur, met name waar het gaat om de expertise rondom beheer en onderhoud van het gebouw. Ook is er behoefte aan ondersteuning voor de aanwas van nieuwe vrijwilligers. Op de andere beoordelingsaspecten, samenwerking met partners, de programmering en uitvoering van activiteiten, de financiële positie en de bijdrage aan sociaal-maatschappelijke opgaven, functioneert het buurthuis voldoende tot goed. Sinds 2020 (vorige evaluatie) zijn als gevolg van de nieuwe wijze van subsidiëring geen verbeteringen opgetreden. Het bestuur maakt wel gebruik van de mogelijkheden om voor activiteiten subsidie aan te vragen.

BIJLAG

ONDERZOEKSVERANTWOORDI
NG

Bijlage 1: onderzoeksverantwoording

Gesproken respondenten:

Functie	Aantal
Bestuur	2
Vrijwilliger	2
Bewoners	13
Uitvoerende partners	3
Gemeente Roosendaal	5

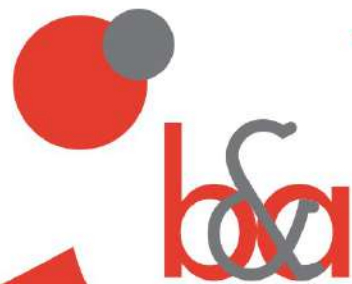
Geraadpleegde documenten:

- Subsidieaanvragen en toekenningen periode 2020-2023
- Overzicht financiële gegevens buurthuizen gemeente Roosendaal

Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis

Advies	Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Financiële positie in perspectief	Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)
Continueren huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Relatief groot	Goed	Stabiel positief	Goed	Voldoende tot en met goed
Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Beperkt tot voldoende	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk	Stabiel tot positief	Voldoende tot en met goed	Onvoldoende tot en met voldoende
Geleidelijke overgang naar andere vorm van regie en aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende
Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit en kwaliteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende

omaak.

HEERLE

Buurthuis De Schalm

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500
f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, februari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/27/2025 16:38:00

Inhoudsopgave

1		
1. Inleiding		6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Uw vraag	6
1.3	Onderzoeksverantwoording	7
1.4	Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subsidiëring		10
2.1	Opgaven	10
2.2	Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	11
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente		16
3.1	Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	16
3.2	Advies	18
Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording		21
Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis		22

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners

De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in Heerle. Vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Schalm. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

HUIDIGE EFFECTEN NIEUWE WIJZE VAN SUBSIDIËRING

2

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subsidiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Heerle volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Schalm. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de wijkagenda, de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk of kern en bewoners. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgave	Wijkagenda	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Eenzaamheid	X	X	X	X
Zelfredzaamheid bewoners: focus op informatievoorziening en samenwerking	X		X	
Leefbaarheid op de lange termijn: vergrijzing, voorzieningen, levensbestendige dorpen	X		X	X

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Eenzaamheid	Voorzien in activiteiten voor met name ouderen (stamtafel)	X	X	X
Zelfredzaamheid bewoners: focus op informatievoorziening en samenwerking	Niet genoemd			
Leefbaarheid op de lange termijn: vergrijzing,	Niet genoemd	X	X	

voorzieningen, levensbestendige dorpen				
---	--	--	--	--

Concluderend zijn de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht:

1. Eenzaamheid
2. Leefbaarheid op de lange termijn.

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding								
Bestuur: 1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019 <i>(Bron: Heerle factsheet geheel 2020)</i> Sterkten: Naast een voorzitter, secretaris en penningmeester drie extra algemeen bestuursleden Zwakten: In november en december 2018 nam een drietal vrijwilligers de taak van het 'oude' bestuur over. Er werd gezocht naar het meest passend bestuursmodel en de inrichting van een activiteitgerichte subsidiëring voor De Schalm. 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: Het bestuur heeft binnen de beperkte middelen de buurthuisfunctie overeind houden. Zwakten: Hoge kosten voor energie en verminderde mogelijkheden om het pand te benutten als gevolg van geluidsoverlast. De voorzitter wil er mee stoppen en er zijn veel wisselingen geweest in het bestuur de afgelopen jaren. 3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 Voor de nodige ondersteuning kregen de nieuwe bestuursleden via de gemeente een workshop 'goed besturen' aangeboden. 4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023 Ondersteuning bij het werven van nieuwe secretaris en het schrijven van een beleidsplan.								
Financiën: 1. Financiële positie buurthuizen 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	1. Financiële positie buurthuizen 2019 <table border="1"> <tr> <td colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</td></tr> <tr> <td>Exploitatietotaal</td><td>121.179</td></tr> <tr> <td>Lastentotaal</td><td>85.746</td></tr> <tr> <td>Batentotaal</td><td>89.619</td></tr> </table>	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	121.179	Lastentotaal	85.746	Batentotaal	89.619
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens									
Exploitatietotaal	121.179								
Lastentotaal	85.746								
Batentotaal	89.619								

	Financiële positie buurthuizen 2023 De kostenstructuur van de Schalm wijkt af van de andere wijk en dorps huizen. Ze huren van de gemeente en krijgen hier ook huursubsidie voor. Verder hebben zijn er geen personeelskosten en werken zijn voornamelijk met vrijwilligers. 80% van de kosten hebben betrekking op huisvestingskosten. De rest van de kosten hebben betrekking op kosten i.v.m. activiteiten waar ook omzet tegenover staat. <table border="1"> <tr> <th colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</th></tr> <tr> <td>Exploitatietotaal</td><td>164.861</td></tr> <tr> <td>Lastentotaal</td><td>113.066</td></tr> <tr> <td>Batentotaal</td><td>118.257</td></tr> </table> 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019 80% van de exploitatie heeft betrekking op huisvestingskosten. Wel voldoende liquide middelen, maar de exploitatie is sterk afhankelijk van subsidies, 85% van de inkomsten komt voort uit subsidies (77.000). Het bestuur ziet de toekomst niet rooskleurig; zonder wijzigingen denken ze nog 5 jaar bestaansrecht te hebben. Het bestuur geeft aan dat het ingewikkeld is om te balanceren tussen het genereren van voldoende inkomsten (uit commerciële verhuur) en het bedienen van kwetsbare bewoners (zoals de bezoekers van de Buurtkamer). Die laatste groep betaalt al een lagere huur, zodat het voor hen betaalbaar blijft. Echter de kosten van het pand (met name energiekosten) zijn erg hoog. 3. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 De financiële positie staat onder druk als gevolg van hoge energiekosten en verminderde inkomsten als gevolg van geluidsoverlast. De verhuurder investeert niet in betere (geluids)isolatie.	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	164.861	Lastentotaal	113.066	Batentotaal	118.257
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens									
Exploitatietotaal	164.861								
Lastentotaal	113.066								
Batentotaal	118.257								
Bijdrage activiteiten buurthuis aan wijkagenda / opgaven	Bevinding								
Activiteiten: 1. Rolinvulling buurthuis 2. Programmering (activiteiten) 3. Samenwerking met partners	1. Rolinvulling buurthuis 2019 (Bron: Heerle factsheet geheel 2020) en Bron: Sociaal jaarverslag 2021 bestuur 2020) Het dorps huis is vooral <i>faciliterend</i>. Partners organiseren activiteiten. Er is sprake van een overgang naar een andere horeca-uitbater in het dorps huis. Het bestuur verwacht van de nieuwe uitbater een meer actieve rol als het gaat om het aantrekken en organiseren van activiteiten.								

	Het bestuur van Stichting Dorpshuis Heerle zorgt voor een goed beheer van het gebouw en initieert en begeleidt zo nodig de activiteiten die daar plaatsvinden. Belangstellenden kunnen daarvoor een ruimte huren in het dorps huis. Het verenigingsleven maakt ook gebruik van het dorps huis en er worden allerlei activiteiten georganiseerd, zoals kaarten, volksdansen, muziek etc. De rol die het dorps huis speelt als partner in lokaal Wmo-beleid en leefbaarheid is gecontinueerd in de vorm van het project “De Buurtkamer” dat erop gericht is ouderen uit hun isolement te halen door hen een ontmoetingsplaats met soortgenoten te bieden en maandelijks een gezamenlijke maaltijd aan te bieden. Ook huisvest de Dorpsbibliotheek zich hier. Verder vind ook de pilot Individuele begeleiding en dagbesteding van gemeente Roosendaal hier plaats. De andere activiteiten die in het dorps huis plaatsvinden, worden voor het grootste deel door de gebruikers georganiseerd. Indien en voor zover het nodig is, worden de gebruikers hierin bijgestaan door de vrijwilligers of bestuursleden van het dorps huis. 2. Rolinvulling buurthuis 2023 Het dorps huis is vooral <i>faciliterend</i>. Partners organiseren activiteiten. Een activiteit als de stamtafel wordt begeleid door een professionele organisatie. 3. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's) <i>(Bron: factsheet bestuur 2020)</i> Het bestuur wil in de toekomst meer activiteiten zelf organiseren. Op dit moment zijn ze enkel faciliterend; ze hebben geen tijd om zelf activiteiten te organiseren. Ook geeft het bestuur aan graag een bijdrage te leveren aan sociaal maatschappelijke opgaven, maar de inzet hieraan is afhankelijk van de beschikbare uren die zij hebben. Daarnaast geeft het bestuur aan dat de vraag van bewoners om feesten te organiseren in het dorps huis groot is. Nu mag het dorps huis niet aan feestverhuur doen en dat is, zeker in dit dorp, volgens het bestuur een gemiste kans, omdat het bijdraagt aan de ontmoetingsopgave en de bestrijding van eenzaamheid. Bewoners geven dan minder snel een feest of trekken naar de stad. Een vorm van flexibilisering op dit vlak zou kunnen helpen. 4. Programmering (activiteiten) 2023 (alleen die relevant zijn voor wijkagenda's) De volgende activiteiten zijn gesubsidieerd: Stamtafel Boekspot Gym voor ouderen Burgerinitiatieven Uitvoering musical basisschool voor ouderen'
--	---

	 Parkinsoncafé KBO-activiteiten Volksfeesten Oefen- en concertruimte Oefen- en opslagruimte EHBO Kindercafé Gouwe Ouwe 5. Samenwerking met partners 2019 Partners organiseren de activiteiten. Het bestuur geeft aan dat het plan en de hoop is dat een nieuwe uitbater ook activiteiten gaat organiseren zodat meer aanloop komt. Het bestuur werkt samen met de opbouwwerker van WijZijn. De opbouwwerker heeft een inspirerende (nieuwe/frisse ideeën) en adviserende rol voor het bestuur. De opbouwwerker faciliteert een maandelijks spreekuur in dorpshuis de Schalm. Het bestuur geeft aan ter voorbereiding op de Heerlijk Doen dag om de week overleg te hebben met Harella (sportpark). 6. Samenwerking met partners 2023 Sprake is van een goede samenwerking met de opbouwwerker van WijZijn. Bij de stamtafel wordt met meerdere partners samengewerkt. De maatschappelijk werker heeft spreekuur.
--	---

Mate waarin activiteitsubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

De Schalm vraagt voor twaalf activiteiten subsidie aan. De activiteiten dragen bij aan de wijkagenda en doelen van de gemeente.

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

De nieuwe systematiek heeft ertoe geleid dat er meer financiering is voor activiteiten die passen in de dorpsagenda. Het bestuur moet op zoek naar een nieuwe voorzitter (de huidige wil ermee stoppen zodra dat kan). Dit is geen verbetering ten opzichte van 2020. Daarnaast is sprake van hoge energiekosten en verminderde omzet als gevolg van geluidsoverlast. Daarmee blijft de financiële positie onder druk staan. Op dat vlak is geen verbetering opgetreden als gevolg van de nieuwe wijze van subsidiëren. De samenwerking met de partners is goed en dat was in 2020 ook het geval.

3

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Het bestuur is op zich tevreden met het huren van een pand, alleen de verhuurder doet weinig investeringen in isolatie waardoor de lasten van het buurthuis groter zijn en de inkomsten minder. Er zijn plannen voor de herontwikkeling van de basisschool en de wens is om als dat gerealiseerd wordt, daar in te huizen. Sociaal-maatschappelijke programmering Het bestuur is erg te spreken over de inzet van de opbouwwerker en de vrijwilligers van de KBO. Het bestuur is met hulp van hen goed in staat om tot een programmering te komen. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Voor bepaalde activiteiten is professionele ondersteuning noodzakelijk (stamtafel), voor een groot deel van de activiteiten kan dat ook met vrijwilligers. Ondersteuning en regie door gemeente Ook subsidie kunnen aanvragen als in de loop van het jaar nieuwe initiatieven ontstaan. Het werven van een secretaris en het schrijven van een beleidsplan voor De Schalm.

Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Er zijn verschillen tussen de dorpen met besturen die een pand in eigendom hebben en besturen die huren. Er is geen voorkeur voor een van beide vormen van verantwoordelijkheid. Sociaal-maatschappelijke programmering Als het goed loopt in het buurthuis, dan is er geen extra regie vanuit gemeente of partners nodig. Het bestuur is op zoek naar een nieuwe voorzitter en de beheerder staat onder druk. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Er zijn veel activiteiten in de dorpshuizen, bij sommige activiteiten is professionele begeleiding nodig. Ondersteuning en regie door gemeente Als het goed loopt in het buurthuis, dan is er geen extra regie vanuit gemeente of partners nodig. Wel is behoefte aan kapstok met regels die voor alle buurthuizen en bewoners hetzelfde moeten zijn.
------------------	---

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Bevindingen	Voordelen	Nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Continuering van huurconstructie, maar niet in dit pand en met een duidelijke huurovereenkomst.	Meer ruimte en mogelijkheden voor activiteiten	Nu beperking door gebouw
Sociaal-maatschappelijke programmering	- Geen gemeentelijke regie op de programmering, kan wel meer i.s.m. de opbouwwerker, die dan wel meer uren moet hebben. Maar alleen als het bestuur het niet meer zelf kan of er geen bestuur meer is.	Bestuur zit goed in het dorp, met hulp van opbouwwerker tot goede programmering komend	Beperkt, behalve als bestuur onvoldoende bezet is.
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- Samen met WijZijn voor die activiteiten waar professionele begeleiding bij nodig is, verder door andere partners en uitbater.	Functioneert goed.	Beperkt
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- Meerdere modellen.	Nvt	Nvt

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Beperkt. Heerle wordt gekenmerkt door de betrokkenheid van de inwoners. De saamhorigheid en het verenigingsleven is erg sterk aanwezig. Bovengemiddeld veel woningen zijn in eigen bezit. Het percentage niet-westerse inwoners ligt onder het gemiddelde van Roosendaal. Aandachtspunt is dat de hoeveelheid voorzieningen langzaam afnemen. Bewoners worden ondersteund door gemeente en partners om een basisvoorzieningenniveau in elk dorp in stand te houden en slim gebruik te maken van voorzieningen in de stad of andere dorpen. De partners in het wijknetwerk zijn een vertrouwd gezicht voor de bewoners van het dorp en de samenwerking tussen deze partners en (on)georganiseerde bewonersgroepen is versterkt.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Gemiddeld. Bewoners worden ondersteund door gemeente en partners om een basisvoorzieningenniveau in elk dorp in stand te houden en slim gebruik te maken van voorzieningen in de stad en andere dorpen. De gesproken partners, bewoners en het buurthuisbestuur geven aan dat het buurthuis hierin een rol kan en wil vervullen.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Voldoende tot goed. Het dorps huis is vooral <i>faciliterend</i> . Vooral partners organiseren activiteiten. Het bestuur is met hulp van de opbouwwerker en de vrijwilligers van de KBO goed in staat om tot een programmering te komen.
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Het bestuur heeft met beperkte middelen om de buurthuisfunctie overeind houden. De voorzitter wil er mee stoppen en er zijn wisselingen geweest in het bestuur de afgelopen jaren. Ondersteuning bij het werven van nieuwe secretaris en voorzitter en het schrijven van een beleidsplan is gewenst.
Financiële positie in perspectief	De financiële positie staat onder druk als gevolg van hoge energiekosten en verminderde inkomsten als gevolg van geluidsoverlast.
Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Het bestuur is op zich tevreden met het huren van een pand, alleen de verhuurder doet weinig investeringen in isolatie waardoor de lasten van het buurthuis groter zijn en de inkomsten minder. Er zijn plannen voor de herontwikkeling van de basisschool en de wens is om als dat gerealiseerd wordt, daar in te huizen.
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	Er is sprake van een goede samenwerking met de opbouwwerker van WijZijn. Bij de stamtafel wordt met meerdere partners samengewerkt. De maatschappelijk werker heeft spreekuur.
Advies	Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie

Toelichting advies

De Schalm is een van de weinige voorzieningen in Heerle. De nieuwe systematiek heeft ertoe geleid dat er meer financiering is voor activiteiten die passen in de dorpsagenda. Dat is een positieve ontwikkeling. Het aanbod sluit aan op de belangrijkste opgaven van de wijk en draagt daarmee bij aan de wijkagenda en doelen van de gemeente. De inzet van WijZijn

ten behoeve van de uitvoering van activiteiten waarbij professionele begeleiding nodig is en de inzet van de opbouwwerker dragen bij aan een doelgerichte programmering. Deze samenwerking De financiële positie is goed, maar staat onder druk door de gebouwelijke situatie (slechte warmte- en geluidsisolatie) waardoor activiteiten niet of minder kunnen plaatsvinden. Een andere locatie (er zijn ontwikkelingen rondom de school) zou hierin kunnen helpen. Waar het gaat om de bestuurlijke samenstelling is behoefte aan ondersteuning (werving nieuwe bestuursleden) en het schrijven van een beleidsplan. Samen met het gebouw zijn dat de kwetsbaarheden waarvoor een oplossing moet worden gevonden. De nieuwe subsidiesystematiek heeft hierin geen verbetering gebracht.

BIJLAG

ONDERZOEKSVERANTWOORDI
NG

Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording

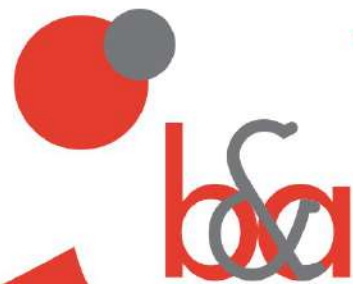
Gesproken respondenten:

Functie	Aantal personen
Bestuur	1
Uitvoerende partners	5
Gemeente Roosendaal	5
Uitbater	1
Bezoekers buurthuis	9

Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis

Advies	Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Financiële positie in perspectief	Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)
Continueren huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Relatief groot	Goed	Stabiel positief	Goed	Voldoende tot en met goed
Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Beperkt tot voldoende	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk	Stabiel tot positief	Voldoende tot en met goed	Onvoldoende tot en met voldoende
Geleidelijke overgang naar andere vorm van regie en aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende
Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit en kwaliteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende

maak.

KALSDONK
Buurthuis Kalsdonk

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500
f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, 19 januari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/08/2025 11:50:00

Inhoudsopgave

1		
1. Inleiding		6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Uw vraag	6
1.3	Onderzoeksverantwoording	7
1.4	Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring		10
2.1	Opgaven	10
2.2	Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	11
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente		18
3.1	Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	18
Bijlage: Onderzoeksverantwoording		23

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners

De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in Kalsdonk. Vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis Kalsdonk. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

HUIDIGE EFFECTEN NIEUWE WIJZE VAN SUBSIDIËRING

2

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subsidiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Kalsdonk volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis Kalsdonk. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitensubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de wijkagenda, de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk of kern en bewoners. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgave	Wijkagenda	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Sociale leefomgeving waarbij problemen spelen op gebied van scheiding tussen groepen mensen, onbegrip, gebrek aan sociale contacten en gebrek aan ontmoeting. De problemen staan in verbinding met gebrek aan openbaar groen, afval op straat en verpaupering.	X	X	X	X
Bestaanszekerheid waarin kinderen in armoede opgroeien, veel problemen achter de voordeur spelen, een hoog percentage minimahuishoudens (niet westerse huishoudens en alleenstaande huishoudens) en hoog percentage bijstandsuitkeringen.	X	X	X	X
Veiligheid en criminaliteit met problemen op gebied van overlast, hangjongeren, verkeersoverlast, gevoel van onveiligheid en vernieling. De problemen	X	X	X	X

staan in verbinding met bestaanszekerheid en verpaupering.				
De focus ligt op vroeg signalering, meer perspectief voor de jeugd, elkaar beter leren kennen, meer betrokkenheid in de wijk, verbeteren van veiligheidsgevoel.	X	X	X	
Beter bereik van bewoners met een migratieachtergrond		X		X

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Sociale leefomgeving: sociale cohesie tussen groepen bewoners, eenzaamheid en ontmoeting.	X	X	X	X
Bestaanszekerheid: meer perspectief voor de jeugd, vroegsignalering.	X	X	X	
Veiligheid en criminaliteit: verbeteren van het veiligheidsgevoel	X	X	X	
Steeds meer bewoners met een migratieachtergrond die niet naar het buurthuis komen		X	X	

Concluderend zijn de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht:

1. Eenzaamheid en sociale samenhang en bereiken van bewoners met een migratieachtergrond.

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding
Bestuur:	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019

1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	Ten tijde van het onderzoek in 2019 was er geen bestuur aanwezig in Kalsdonk. 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: De voorzitter heeft goed op de wijk, is zelf actief als vrijwilliger in de wijk. Is betrokken bij het buurthuis en de bewoners en woonachtig in de wijk. Zwakten: De vice-voorzitter stopt ermee, de penningmeester wil ermee stoppen (komt uit Bergen op Zoom) en ander (tijdelijk) lid is directeur van TraverseWelzijn. 3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 Ten tijde van het onderzoek in 2019 was er geen bestuur aanwezig in Kalsdonk. 4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023 Afspraken over uniforme tarieven voor sociaal-maatschappelijke verhuur van ruimtes. Ondersteuning bij het vinden van nieuwe bestuurders.																				
Financiën: 1. Financiële positie buurthuizen 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	1. Financiële positie buurthuizen 2019 (<i>Memo Gemeente Roosendaal 2016</i>) Balanssituatie i.v.m. verbouwing in 2016 totaal anders vermogen is toegenomen. Voor de toekomst voldoende voorzien om het onderhoud van het gebouw op peil te houden. Stenen hebben is een, maar stenen onderhouden is een tweede. Totale exploitatie (vanuit perspectief van de andere instellingen bezien) in relatie tot bezitting is aan de magere kant opbrengsten zouden op basis van een nieuw gebouw omhoog moeten. Eigen vermogen is op peil, schulden zijn beperkt. Subsidie van € 48.000 is meer dan 50% van de totale inkomsten. <table border="1" data-bbox="542 1254 1348 1545"> <tr> <th colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</th></tr> <tr> <td>Balanstotaal</td><td>€ 427.000 (zit 80% € 344.000 in stenen)</td></tr> <tr> <td>Liquide middelen</td><td>€ 57.000</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>Gestegen van € 163.000 naar € 360.000 door een herwaardering</td></tr> <tr> <td>Schulden</td><td>€ 35.000</td></tr> <tr> <td>Voorzieningen</td><td>€ 22.000 deels ingezet in 2016.</td></tr> </table> 2. Financiële positie buurthuizen 2023 (<i>Bron: Buurthuizen jaarcijfers tm 2022 subsidieoverzicht</i>) <table border="1" data-bbox="542 1680 1348 1825"> <tr> <th colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</th></tr> <tr> <td>Exploitatietotaal</td><td>€ -3.945</td></tr> <tr> <td>Lastentotaal</td><td>145.233</td></tr> <tr> <td>Batentotaal</td><td>141.288 (82.946 subsidie)</td></tr> </table> 3. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Balanstotaal	€ 427.000 (zit 80% € 344.000 in stenen)	Liquide middelen	€ 57.000	Eigen vermogen	Gestegen van € 163.000 naar € 360.000 door een herwaardering	Schulden	€ 35.000	Voorzieningen	€ 22.000 deels ingezet in 2016.	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	€ -3.945	Lastentotaal	145.233	Batentotaal	141.288 (82.946 subsidie)
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens																					
Balanstotaal	€ 427.000 (zit 80% € 344.000 in stenen)																				
Liquide middelen	€ 57.000																				
Eigen vermogen	Gestegen van € 163.000 naar € 360.000 door een herwaardering																				
Schulden	€ 35.000																				
Voorzieningen	€ 22.000 deels ingezet in 2016.																				
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens																					
Exploitatietotaal	€ -3.945																				
Lastentotaal	145.233																				
Batentotaal	141.288 (82.946 subsidie)																				

	Ten tijde van het onderzoek in 2019 was er geen bestuur aanwezig in Kalsdonk. 4. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 Momenteel sluitend, maar voor de toekomst mogelijk precair als gevolg van kosten voor beheer en onderhoud. Het past nu precies, maar sprake is van achterstallig onderhoud op bepaalde aspecten (o.a. verwarmingssysteem).
Bijdrage activiteiten buurthuis aan wijkagenda / opgaven	Bevinding
Activiteiten: 1. Rolinvulling buurthuis 2. Programmering (activiteiten) 3. Samenwerking met partners	1. Rolinvulling buurthuis 2019 Het buurthuis is in grote mate faciliterend. Het oude bestuur was in enige mate zelf organiserend. 2. Rolinvulling buurthuis 2023 Het bestuur trekt nauw op met de netwerkpartners en de verbinder van de gemeente. Het activiteitenprogramma komt in samenspraak met de netwerkpartners tot stand. Activiteiten hangen samen met de wijkagenda. Er is nog wel veel onbenutte potentieel: bepaalde groepen bewoners worden niet bereikt. 3. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's) Activiteiten wekelijks - SDW dansavond - Naaiclub - Bingo - Biljarten - Kaarten visclub - Vrouwen Vereniging Kalsdonk - Koffie leut (2x per maand) - Wijkrestaurant (2x per maand) - Beweegpunt SSNB - Koersbal 55 + - Meer Bewegen Voor Ouderen, buitenlandse vrouwen sport WSV, - SDW dansen voor gehandicapten - Wijktafel 1^e donderdag van de maand - Aan tafel, kinderkoken - Kaartmiddag - Euro club - Taallesen - Hobbyclub & Rommelmarkt (3^e zondag van de maand) Andere of incidentele activiteiten - Conferentie rondom het thema eenzaamheid in Kalsdonk, Bijeenkomsten van het gebiedsteam van Wegwijs - Bijeenkomsten Voltaoverleg (overlast groepen in de wijk) - Bijeenkomsten Projecten Openbare ruimte - Evenementen van de Wijk sportvereniging en SSNB,

	- Kerstbijeenkomst Kalsdonk Voor Elkaar en kerstpakkettenactie - Trainingen vanuit het vrijwilligerscollege m.b.t. de Voor Elkaar teams - Bijeenkomsten Buurtredactie; wijkkrant Kalsdonk. - Bijeenkomsten gemeente, bewonersplatform, Alwel, Wijkzusters en andere organisaties - Sinterklaasmiddag voor de kinderen, Paasbijeenkomst voor kinderen, - Informatiebijeenkomst duurzaamheid/zonnepanelen, - Thema bijeenkomst senioren pastoraat omtrent euthanasie - Bijeenkomst bewonersgroepen, Philipsterrein, Gastelseweg, Zwaanhoeftstraat <u>Verhuur kantoor Buurtcentrum</u> Huurders zijn Wijzijn Roosendaal en Alwel. Ook SSNB en de Wijk sportvereniging mogen gebruik maken van dit kantoor. 4. Programmering (activiteiten) 2023 (alleen die relevant zijn voor wijkagenda's) - Kalsdonk voor elkaar.. - Inburgeringscursussen. - Koffieleut - Hobbyclub - Meer bewegen voor ouderen - Koersbal - Buurthuisraad - Bingo - Vergeet niet te buurten. - Zonnebloem - Biljarten - Buitenlandse vrouwensport - Bridgen - Overleg met wijkpartners. - Wijktafel. <u>Activiteiten toegekende activiteitsubsidie:</u> Op basis van de beoogde doelstellingen heeft de gemeente Roosendaal de activiteiten in de subsidieaanvraag 2023 beoordeeld. De kostenopbouw van de activiteiten Mamacafe, Wijkresto, stamtafel Kalsdonk konden niet worden beoordeeld maar zijn (deels) wel toegekend. De gemeente heeft in totaal een bedrag van 25.940 toegekend (Bron: Beoordeling activiteiten 2023). Dat is exclusief de gebouw gebonden kosten (in 2022 ging het om 29.076 <u>Passend voor de wijk</u> - Opzetten digipunt Buurtcentrum Kalsdonk - Meer bewegen voor ouderen - Vrouwensport - Valpreventie - Kinderkoken - Wijkinfopunt - Taaloefengroep,
--	---

	<u>Overige activiteiten die bijdragen aan wijkagenda</u> <i>(ontmoeting/sociale cohesie)</i> - Kaartmiddag - Koersbal - Vergeet niet te buurten - Koffieleut / Kalsdonk voor elkaar - Hobbyclub 5 activiteiten zijn afgewezen: - De wijktafel omdat dit geen activiteit betreft maar een dienstverlening: Bewoners stellen vragen aan professionals. - De koffie-inloop: Goede activiteit, echter is de activiteit reeds gesubsidieerd (open inloopvoorziening). - Voorlichting door fameus: laagdrempelige voorlichtingsbijeenkomst is geen activiteit. Aansluiting zoeken bij andere informatievoorzieningen zoals wijktafel en voor elkaar teams. - Gespreksgroep: Onduidelijk aan welke maatschappelijk doel dit bijdraagt. Betreft alleen voor leden parochie. - Overleg wijkprofessionals: Betreft geen activiteit, waar bewoners aan kunnen deelnemen. <u>Bijdrage aan geprioriteerde doelgroepen in de wijkagenda</u> - Migranten: Vrouwensport en taal oefengroep - Voor en door bewoners: Wijkinfopunt en Opzetten digipunt Buurtcentrum Kalsdonk - Ouderen: Meer bewegen voor ouderen en Valpreventie - Kinderen en vrouwen: kinderkoken, mamacafé 5. Samenwerking met partners 2019 Er was frictie tussen het vorige bestuur en de welzijnsmedewerker. Verder is er wel samenwerking met bijvoorbeeld de GGD om het project <i>Tijd van je leven</i> te draaien in het buurthuis. 6. Samenwerking met partners 2023 Vanuit het bestuur wordt een goede en nauwe samenwerking met de netwerkpartners ervaren. De voorzitter van het bestuur is ook actief als vrijwilliger in het voorelkaar team en heeft op die manier een nauw contact met de verschillende wijkpartners. Ook de samenwerking met de gemeentelijke verbinder is goed.
--	--

Mate waarin activiteitensubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

De activiteitensubsidies worden ingezet ten behoeve van de maatschappelijke opgave. De wijkagenda is door de nauwe samenwerking met de partners leidend voor de programmering en activiteiten. Het buurthuis ontvangt relatief veel subsidie voor activiteiten ten opzichte van andere buurthuizen. Uit de interviews blijkt dat de nieuwe wijze van subsidiëren bijdraagt aan het gesprek over wat helpt om de wijkagenda te realiseren.

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

Op het financiële vlak is sprake van toekomstbestendigheid. Echter de continuïteit van het bestuur staat net als in 2019 onder druk. Het vertrek van de vice-voorzitter (tijdelijke invulling) en het andere lid, maakt dat het bestuurlijk rust op de voorzitter. De nieuwe wijze van subsidiëring heeft daar geen positieve (ook geen negatieve) invloed op gehad. De samenwerking met de partners is wel verbeterd, maar dat lijkt in sterkere mate samen te hangen met de chemie tussen de opbouwwerker en het huidige bestuur dan met de nieuwe wijze van subsidiëren.

3

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Het bestuur is in dubio of het verstandig is om als bestuur ook de verantwoordelijkheid voor de stenen te hebben. Het nadeel daarvan is dat je als bestuur steeds wordt geconfronteerd met extra kosten voor onderhoud, keuringen en kosten die daaruit voortvloeien. Het nadeel van het verkopen van het pand aan bijvoorbeeld de gemeente is dat het grootste deel van de subsidie wegvalt. Sociaal-maatschappelijke programmering Die komt nu tot stand in afstemming met de netwerkpartners. Het zelf aanvragen van de subsidie voor activiteiten is als vorm prima. Alleen is nu weleens onduidelijk waarom bepaalde activiteiten volgens de gemeente niet bijdragen aan de wijkagenda. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten De uitvoering is nu een samenwerking tussen bestuur, beheerder (in dienst van WijZijn) en de netwerkpartners. Dat is voor het bestuur een prettige werkwijze. Ondersteuning en regie door gemeente Ondersteuning van de gemeente wordt verwacht bij het vinden van nieuwe bestuursleden, maar ook regie als het gaat

	om een uniforme huurprijs voor sociaal-maatschappelijke activiteiten.
Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Sociaal-maatschappelijke programmering De wijkagenda is op alle fronten op de voorgrond komen te staan en het buurthuis staat open om verder na te denken over de koers hoe in het kader van de wijkagenda een passend activiteitenaanbod kan worden gerealiseerd. Voor Kalsdonk blijft het een uitdaging om in de weekenden een aanbod te organiseren. Daar hebben vooral mensen die met eenzaamheid kampen behoefte aan. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten De brede school, het gezondheidsplein en het buurthuis vormen een driehoek voor de sociale basis in Kalsdonk. In de samenwerking en afstemming is voldoende ruimte om te komen tot meer sociaal-maatschappelijke activiteiten. Ondersteuning en regie door gemeente Aandachtswijken zoals Kalsdonk verder professionaliseren. De communicatie hierover kan een stuk transparanter en zou de samenwerking in de wijk verder versterken. Tevens is behoefte om de programmering en de subsidiering met alle betrokken organisaties te evalueren.

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Bevindingen	Voordelen	Nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Enerzijds vraagt de verantwoordelijkheid voor huisvesting en beheer veel kennis en tijd. Er is sprake van een achterstand in onderhoud en moeite met het op peil houden van het gebouw en de benodigde keuringen. Anderzijds is bij het bestuur een angst dat als je de gebouw gebonden kosten niet meer krijgt, er ook geen activiteitsubsidie komt. Partners adviseren om de focus te leggen op de	Beperkt	Bestuur kent smalle bezetting en kennis op dit vlak.

	sociaalmaatschappelijke programmering.		
Sociaal-maatschappelijke programmering	- De opbouwwerker, de beheerder, de gebruikersraad en het bestuur zijn samen in regie als het gaat om de sociaal-maatschappelijke programmering.	Functioneert goed, feitelijk zijn de partners sturend op de programmering	Niet geformaliseerde rol van de partners
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- De uitvoering vindt plaats onder coördinatie van de opbouwwerker en de beheerder.	Functioneert goed, feitelijk zijn de partners sturend op de programmering	Niet geformaliseerde rol van de partners
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- Een ander model voor de aandachtswijken (professionele sturing op programmering) dan voor andere wijken en dorpen. Kalsdonk is een aandachtswijk.	Nvt	Nvt

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Groot. Kalsdonk is een volkswijk, die gekenmerkt wordt door diversiteit. Het volkse karakter van de wijk komt terug in de verscheidenheid aan burgerinitiatieven en de goede voorzieningen in de wijk. De bewoners van Kalsdonk zijn relatief jong en er wonen veel gezinnen. Ook het percentage niet-Westerse inwoners ligt vrij hoog. Bewoners voelen zich betrokken bij de eigen buurt, maar ervaren relatief veel overlast. Ook is er in een aantal gebieden sprake van verpaupering van de leefomgeving. Dit draagt bij aan (het gevoel van) onveiligheid binnen de wijk. Inwoners die het nodig hebben, maken meer gebruik van bestaande (inkomens) voorzieningen.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Groot. De grootste uitdaging van het buurthuis is een bijdrage te leveren door vroegsignalering opdat inwoners die het nodig hebben, optimaal gebruikmaken van bestaande (inkomens) voorzieningen en het verhogen van het gevoel bij de jeugd volwaardig onderdeel uit te maken van de samenleving; zowel op individueel als collectief niveau. Een verbeterde samenwerking met de inwoners moet het gevoel van veiligheid versterken met de diversiteit in de wijk en verbinden op basis van gezamenlijk doel/interesse als basis.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Voldoende. Activiteiten hangen samen met de wijkagenda. Er is nog wel veel onbenutte potentieel: bepaalde groepen bewoners worden niet bereikt. Het bestuur wordt in sterke

	mate gevoed en is afhankelijk van netwerkpartners in de programmering en uitvoering van activiteiten.
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Staat onder druk. De voorzitter zit tot in de haarvaten in de wijk en is zelf actief als vrijwilliger betrokken bij het buurthuis. De vicevoorzitter stopt ermee, de penningmeester wil ermee stoppen (komt uit Bergen op Zoom) en ander lid is directeur van WijZijn (inmiddels gestopt).
Financiële positie in perspectief	Momenteel stabiel maar in de toekomst mogelijk precair als gevolg van kosten voor beheer en onderhoud.
Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Er is sprake van achterstallig onderhoud op bepaalde aspecten (o.a. verwarmingssysteem). Het bestuur maakt zich veel zorgen over de financiering.
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	Het bestuur trekt nauw op met de netwerkpartners en de verbinder van de gemeente. Het activiteitenprogramma komt in samenspraak met de netwerkpartners tot stand maar de draagkracht van het bestuur is beperkt.
Advies	Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing

Toelichting advies

Er doet zich een natuurlijk moment voor om tot een andere vorm van regie en aansturing te komen. Het bestuur heeft op dit moment een te smalle basis, ondanks forse investeringen in begeleiding en tijdelijke opvulling van het bestuur. Op dat vlak is net als in 2019-2020 nog steeds sprake van een kwetsbare situatie. De nieuwe wijze van subsidiëren heeft daar geen invloed op. De beheerder van het buurthuis is in dienst bij WijZijn en de opbouwwerker en netwerkpartners zijn samen met de voorzitter sturend op de programmering van de activiteiten in het buurthuis. De regie op de programmering en de activiteiten ligt grotendeels bij de netwerkpartners, WijZijn in het bijzonder. De kennis in het bestuur is beperkt waar het gaat om beheer en onderhoud van het gebouw. De sociaalmaatschappelijke opgave in Kalsdonk is complex te noemen en vraagt een stevige positionering van het buurthuis in de wijk.

BIJLAG

ONDERZOEKSVERANTWOORDI
NG

Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording

Gesproken respondenten:

Functie	Aantal personen
Bestuur	1
Bewoners	6
Partners in de uitvoering	3
Gemeente Roosendaal	5

Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis

Advies	Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Financiële positie in perspectief	Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)
Continueren huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Relatief groot	Goed	Stabiel positief	Goed	Voldoende tot en met goed
Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Beperkt tot voldoende	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk	Stabiel tot positief	Voldoende tot en met goed	Onvoldoende tot en met voldoende
Geleidelijke overgang naar andere vorm van regie en aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende
Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit en kwaliteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende

omaak.

Kortendijk

Buurthuis 't Dijksteeke

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500

f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, februari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/08/2025 11:50:00

Inhoudsopgave

1		
1. Inleiding		6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Uw vraag	6
1.3	Onderzoeksverantwoording	7
1.4	Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring		10
2.1	Opgaven	10
2.2	Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	12
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente		17
3.1	Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	17
Bijlage: Onderzoeksverantwoording		25

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners

De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in Kortendijk en vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis 't Dijksteeke. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

HUIDIGE EFFECTEN NIEUWE WIJZE VAN SUBSIDIËRING

2

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Kortendijk volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis 't Dijksteeke. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de wijkagenda, de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk of kern en bewoners. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgave	Wijkagenda	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Sociale saamhorigheid met name # inwoners actief om de buurt te verbeteren is lager dan gemiddeld, sociale cohesie is gemiddeld	X		X	X
Problemen achter de voordeur, sociale eenzaamheid is gemiddeld.	X	X	X	X
Inclusie percentage bijstandsuitkering in Oost hoger dan gemiddelde.	X		X	
Vergrijzing en eenzaamheid		X		X
Echtscheidingen en behoefte aan gezinsondersteuning		X		
Sport, spel en beweging en gezondheid				X

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Sociale cohesie iets bovengemiddeld, aandeel	I.s.m. buurthuis een plan opzetten om	Het buurthuis zet hier op in. Het buurthuis maakt hier een eigen	Ervaren actieve beheerder van het buurthuis. Daarnaast een	Het buurthuis is een verzamelpu

vrijwilligers neemt af. Sterkere verbinding tussen bewoners, tussen professionals en tussen bewoners en professionals gewenst.	laagdrempelig contact te leggen met bewoners. Aanpak hoe 't Dijksteeke beter ingezet kan worden	plan voor (jaarlijks activiteitenplan). Het buurthuis werkt samen met de moskee en Stichting Open.	actief bewonersplatform. Levendig buurthuis dat inspeelt op de behoeften in de wijk.	nt van verschillende activiteiten.
Zichtbaarheid gebiedsnetwerk: % bewoners dat buurtcentrum maandelijks bezoekt neemt af van 8 naar 6 procent.	Zie boven	Het bestuur kan dit niet met cijfers duiden.		
Meer zicht op omvang van onderliggende problematiek achter de voordeur, behoefte met betrekking tot ontmoeting ophalen bij bewoners	Zie boven			
Vergrijzing en eenzaamheid		Meerdere activiteiten worden aangeboden, zijn ook de activiteiten waar subsidie voor is ontvangen		Het buurthuis is fijn om mensen te ontmoeten.
Echtscheidingen en behoefte aan gezinsondersteuning		Dit is onderwerp van gesprek met de partners.		
Sport, spel en beweging en gezondheid				Waardering voor diversiteit aan activiteiten

Concluderend zijn de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht:

1. Het buurthuisbestuur geeft aan dat de wijkagenda voor hen niet echt leeft. Deze is opgesteld door partners en in de beleving van het buurthuisbestuur gaat de wijkagenda vooral over het versterken van de samenwerking tussen de partners. De partners ervaren dat het buurthuis een belangrijke bijdrage levert aan de wijkagenda.

2. De vergrijzing en eenzaamheid zijn volgens bewoners, buurthuis en partners de belangrijkste opgave.

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding						
Bestuur: 1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019 Sterkten: Momenteel geeft het bestuur aan dat alle bestuursleden een eigen professionaliteit en expertise meebrengen. Zwakten: Het bestuur geeft aan dat meer bestuursleden wel gewenst zouden zijn. Momenteel ervaren de bestuursleden dat zij veel op het bord hebben, met name als je meer tijd hebt dat je veel meer op je neemt. Daarnaast blijft het werven van vrijwilligers en bestuursleden een lastige opgave voor het bestuur. 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: Het bestuur bestaat uit zes bestuurders die de taken verdeeld hebben. Er is voldoende kennis en ervaring om subsidie aan te kunnen vragen. Sprake van een beleidscyclus van vier jaar met elk jaar een jaarplan. Zwakten: De relatie op bestuurlijk niveau met partners wordt als moeizaam ervaren. Het bestuur was niet betrokken bij het opstellen van de wijkagenda. Daarom is deze niet leidend voor het bestuur bij hun beleids- en jaarplannen. 3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 Het bestuur geeft aan ondersteuning nodig te hebben bij het werven van vrijwilligers en bestuurders. Maar ook bij het aansturen van vrijwilligers. Het bestuur wenst een collegiaal beraad tussen buurthuizen. 4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023 Op het vlak van specifieke expertises (financiën, HRM, juridische aspecten) op afroep een beroep kunnen op de gemeente.						
Financiën: 1. Financiële positie buurthuizen 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	3. Financiële positie buurthuizen 2019 (<i>Memo Gemeente Roosendaal 2016</i>) Het buurthuis is financieel stabiel. Opvallend is de omvang van de schuld. Deze houdt verband met gebouw. Subsidie is 53.000 op 170.000 totale inkomsten <table border="1"> <tr> <td colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</td></tr> <tr> <td>Exploitatietotaal</td><td>€ 170.000, Resultaat bedroeg in 2016</td></tr> <tr> <td></td><td>€ 6000 (was in 2015 € 6000)</td></tr> </table>	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	€ 170.000, Resultaat bedroeg in 2016		€ 6000 (was in 2015 € 6000)
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens							
Exploitatietotaal	€ 170.000, Resultaat bedroeg in 2016						
	€ 6000 (was in 2015 € 6000)						

	<table><tr><td>Lastentotaal</td><td>€ 164.000. Huisvestingskosten bedragen ongeveer 50% van de kosten</td></tr><tr><td>Batentotaal</td><td>€ 170.000 waarvan € 53.000 subsidie</td></tr></table>	Lastentotaal	€ 164.000. Huisvestingskosten bedragen ongeveer 50% van de kosten	Batentotaal	€ 170.000 waarvan € 53.000 subsidie				
Lastentotaal	€ 164.000. Huisvestingskosten bedragen ongeveer 50% van de kosten								
Batentotaal	€ 170.000 waarvan € 53.000 subsidie								
	4. Financiële positie buurthuizen 2022 (<i>buurthuizen jaarcijfers tot en met 2022 gemeente Roosendaal</i>) Het buurthuis is financieel stabiel. De gemeentelijke subsidie is € 104.916 op € 183.751 totale inkomsten. 't Dijksteeke vraagt activiteitsubsidie aan, in 2022 € 47.686. Daarmee vraagt 't Dijksteeke de meeste subsidie aan voor activiteiten ten opzichte van andere buurthuizen. <table><tr><td colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</td></tr><tr><td>Exploitatietotaal</td><td>€ 21.636</td></tr><tr><td>Lastentotaal</td><td>€ 162.115</td></tr><tr><td>Batentotaal</td><td>€ 183.751</td></tr></table> 5. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019 Het bestuur geeft aan dat de zwarte cijfers terug lopen. Daarnaast benoemt het bestuur dat zij een hypotheek op het pand hebben en het dus in eigen beheer valt, daarom betalen zij zelf het onderhoud. Het bestuur geeft aan dit een vreemde situatie te vinden in vergelijking met buurthuizen die onderhoud vanuit de gemeente vergoed krijgen. Het bestuur wenst graag een onderhoudsvergoeding en een vergoeding gerelateerd aan activiteiten die bijdragen aan specifieke doelen die de gemeente wil behalen. 6. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 Het bestuur kan tegenvallers naar eigen zeggen goed opvangen. Daarnaast kunnen ze goed anticiperen op kansen en mogelijkheden vanuit de subsidiemogelijkheden van de gemeente. Het bestuur stuurt op baropbrengsten en opbrengsten vanuit verhuur en subsidie.	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	€ 21.636	Lastentotaal	€ 162.115	Batentotaal	€ 183.751
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens									
Exploitatietotaal	€ 21.636								
Lastentotaal	€ 162.115								
Batentotaal	€ 183.751								
Bijdrage activiteiten buurthuis aan wijkagenda / opgaven	Bevinding								
Activiteiten: 1. Rolinvulling buurthuis 2. Programmering (activiteiten) 3. Samenwerking met partners	1. Rolinvulling buurthuis 2019 Het bestuur van buurthuis 't Dijksteeke geeft aan veel verenigingen onderdak (<i>faciliterend</i>) te bieden, maar hiernaast ook zelf activiteiten <i>organiseren</i> in samenwerking met andere organisaties. 2. Rolinvulling buurthuis 2023 Het bestuur van buurthuis 't Dijksteeke geeft aan veel verenigingen onderdak (<i>faciliterend</i>) te bieden, maar hiernaast ook zelf activiteiten <i>organiseren</i> in samenwerking met andere								

	organisaties. De partners zijn in huis en op uitvoerend niveau zijn de contacten goed. 3. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's) De huidige invulling richt zich met name op thema's rondom ontmoeting. Zo worden er meerdere activiteiten georganiseerd rondom: 📖 voorkomen van isolement en vereenzaming van (groepen) kwetsbare burgers ○ o.a.: schilderen, koersbal, bewegen voor ouderen, biljart en kaartmiddagen en -avonden, bloemschikken voor ouderen, zitdansen, yoga en tai-chi, de "koffieklets", bijeenkomsten van de KBO en de Zonnebloem, knutselavond en zaterdagsoos SDW, gehandicapten biljartvereniging, Recreatieve activiteiten van de Bloemschevaart, jeu de boules vereniging "de Ketsers", voorleesochtenden en kinderactiviteiten, jeugdtoneel, koken met kinderen, jeugdsoos, carnavalsmiddagen, dépendance van de Bibliotheek VanNu en paas- , pinksteren- en kerstmaaltijden. 📖 stimuleren van vrijwillige inzet van actieve bewoners voor hun omgeving; ○ o.a.: bewonersplatform, wijktafel, kindercarnaval, wijkpreventie, activiteiten van wijkvereniging Desdia en organiseren van Dijkpop 📖 ontmoeting tussen bewoners om een beroep op elkaar te kunnen doen en het sociale netwerk ondersteunen; ○ o.a. de eerder genoemde: Wijktafel, buurtpreventie, bewonersplatform 📖 stimuleren van ontmoetingen tussen (zorg- en welzijn) professionals en burgers; ○ ruimtes ter beschikking gesteld aan o.a.: Traverse (raad en recht), Wij Zijn Traverse, MEE de wijktafel, het bewonersplatform Kortendijk, de lokale winkeliersvereniging, volkstuinvereniging, de fysiotherapie en reanimatie. 📖 aandachtspunten uit de vitaliteitskaart; ○ organiseren van een paas- , pinksteren- en kerstmaaltijd voor eenzamen en minder bedeelde uit de wijk. 📖 het voeren van een gezonde bedrijfsvoering, het beheer van de accommodatie en BHV. 4. Programmering (activiteiten) 2023 (alleen die relevant zijn voor wijkagenda's) Aangevraagde activiteiten uit activiteitsubsidie: - Stamtafel - Rikken, klaverjassen - Reis door de tijd - Leespromotie - Koken met ouderen - Kookclinics - Seniorenlunch - Koken alleenstaanden - Popkoor totally different - Jongerensoos - AB Café - Blauwe brieven brigade - Informatieavonden Overige activiteiten die bijdragen aan wijkagenda: - Biljarten, bridge, jeu de boules - Bloemschikken
--	--

	Bijdrage aan geprioriteerde doelgroepen in de wijkagenda: - Bewoners met individuele problematiek: niet specifiek te herleiden 5. Samenwerking met partners 2019 Het bestuur geeft aan met een aantal andere partners samen activiteiten te organiseren. Wel kan de afstemming beter met partners zoals bijvoorbeeld de Bloemschevaert. 6. Samenwerking met partners 2023 Perspectief partners: - De partners ervaren een goede samenwerking met het buurthuis. De beheerder is de verbinder tussen bestuur en de partners. Perspectief buurthuis: - Het schakelen tussen beheerder en partners op uitvoerend niveau verloopt goed. De partners zijn in huis en dat maakt het makkelijker. - Op bestuurlijk niveau wordt het contact met de partners als stroperig ervaren. En als een top-down communicatie vanuit de partners. Bij de stamtafel (van 5 naar 3 dagen) voelde het bestuur zich overruled zowel in de besluitvorming daarover als over de wijze waarop de stamtafel wordt ingericht.
--	--

Mate waarin activiteitsubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

Daar is in hoge mate sprake van. 't Dijksteeke vraagt en ontvangt de meeste subsidie aan voor activiteiten ten opzichte van alle andere buurthuizen. De partners ervaren dat het buurthuis bijdraagt aan de wijkagenda en ervaren de samenwerking met de beheerder als goed.

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

Het effect van de nieuwe wijze van subsidiëring is dat het bestuur meer in cyclus van beleid en jaarplannen is gaan werken. Het buurthuis benut de mogelijkheden om activiteitsubsidie aan te vragen en daarmee meer activiteiten te bieden voor bewoners. De financiële positie was al goed, maar de activiteitsubsidie zorgt wel voor meer vaste inkomsten. De nieuwe wijze van subsidiëren heeft geen effect gehad op de sterkten en zwakten van het bestuur. De samenwerking met partners op operationeel niveau is goed, op bestuurlijk niveau is het soms stroperig. Dat relateert mede aan de vermindering van de subsidie voor de stamtafel, maar heeft ook te maken met ontbreken van een gevoel van gelijkwaardigheid. De situatie van het buurthuis was in 2020 goed en is dat nog steeds.

3

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Zelfstandig houden bij het vrijwilligersbestuur. Het bestuur ervaart hier geen onoverkomelijke opgaven in. Sociaal-maatschappelijke programmering Als de gemeente en partners een wijkagenda opstellen, betrek dan ook het buurthuis erbij. Dat vergroot ook de betrokkenheid vanuit het bestuur. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Voor sommige activiteiten (stamtafel, jongeren) is wel professionele begeleiding nodig. Dat kan het buurthuis niet zelf of met vrijwilligers. Ondersteuning en regie door gemeente Op het vlak van specifieke expertises (financiën, HRM, juridische aspecten) op afroep een beroep kunnen op de gemeente. Als het bestuur onvolledig bezet zou zijn, dan is het prettig om een beroep te kunnen doen op interim-capaciteit.
Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Het bestuur is adequaat in de bedrijfsvoering en het beheer. Sociaal-maatschappelijke programmering Er is wekelijks overleg tussen de beheerder en de partners over de wijkagenda. Dit verloopt goed.

	Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Partners hebben een positief beeld over de wijze waarop door het buurthuis invulling wordt gegeven aan de activiteiten: sfeervol, welkom en laagdrempelig. Ondersteuning en regie door gemeente Noodzaak tot een andere regie of ondersteuning vanuit de gemeente lijkt te ontbreken.
--	--

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Bevindingen	Voordelen	Nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Voorkeur voor vrijwilligersbestuur dat hiervoor verantwoordelijk is.	Er zit een bestuur dat dit kan.	
Sociaal-maatschappelijke programmering	- Als het buurthuis nauw betrokken is bij het opstellen van de wijkagenda, zal de programmering in gezamenlijkheid met partners mogelijk verbeteren. Wel is er wekelijks overleg over de wijkagenda.	Met een goed bestuur en een goede beheerder en partners aanwezig in het buurthuis, kan tot een goede programmering worden gekomen	
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- Dat kan het buurthuis in samenwerking met partners goed aan.	Met een goed bestuur en een goede beheerder en partners aanwezig in het buurthuis, kan tot een goede uitvoering worden gekomen	Voor bepaalde groepen bewoners (stamtafel en jongeren) is weinig professionele ondersteuning bij partners beschikbaar als je dit zou willen uitbreiden.
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- Meerdere modellen. Het huidige subsidiemodel werkt goed voor dit buurthuis, maar niet noodzakelijkerwijs voor andere buurthuizen	Elk buurthuis kan kiezen voor een subsidiewijze of regievorm vanuit de gemeente	

Dimensie	Bevindingen	Voordelen en nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Het bestuur heeft wel gespaard voor groot onderhoud en heeft een onderhoudsplan. Het ontbreekt nu aan de kennis en expertise in het bestuur om dit plan goed uit te voeren.	- Bij bestuur: voordeel als er voldoende kennis en expertise in het bestuur komt - Elders: alleen als het buurthuisbestuur daartoe zelf niet meer in staat is
Sociaal-maatschappelijke programmering	- Wordt nu door bestuur en zakelijk leider ingevuld. Partners zien geen noodzaak tot andere sturing hierop. Bestuur wil vraaggericht inspelen op vragen vanuit de wijk.	- Bij bestuur: werkt nu goed, geen noodzaak tot andere sturing - Elders: geen voordelen
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- Meeste activiteiten worden door partners en verenigingen uitgevoerd. Voornamelijk de gesubsidieerde activiteiten worden door het buurthuis zelf georganiseerd en uitgevoerd.	- Sprake is van een mix van uitvoering van activiteiten door 'huurders' en het buurthuis. Geen aanleiding om dit te veranderen, het buurthuis staat open voor vragen vanuit de wijk.
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- Niet een model voor alle buurthuizen.	- Nvt

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Gemiddeld, de wijk Kortendijk kent t.o.v. andere wijken in Roosendaal een gemiddelde maatschappelijke opgave waaraan het buurthuis een bijdrage kan leveren.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Gemiddeld. Gesproken partners, bewoners en het buurthuisbestuur geven aan dat het buurthuis hierin een rol kan en wil vervullen.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Voldoende tot goed. Veel activiteiten worden door partners en verenigingen uitgevoerd. Het buurthuis heeft daarnaast eigen (gesubsidieerde) activiteiten, dat is een groeiend aandeel in de totale begroting. Partners geven aan dat het buurthuis open staat voor samenwerking en activiteiten..
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Het buurthuisbestuur draait op zes actieve leden. De taken zijn goed verdeeld tussen de bestuursleden. Op het vlak van specifieke expertises (financiën, HRM, juridische aspecten) zou het bestuur op afroep een beroep willen kunnen op de gemeente. Als het bestuur onvolledig bezet zou zijn, dan is het prettig om een beroep te kunnen doen op interim-capaciteit.
Financiële positie in perspectief	Perspectief is positief. Het pand is in eigendom van het buurthuis.

Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Het bestuur heeft recent verbouwingen en onderhoud doorgevoerd. Het bestuur ervaart hierin geen belemmeringen. Dat beeld wordt herkend door de partners.
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	De samenwerking met partners op operationeel niveau is goed, op bestuurlijk niveau is het soms stroperig. Dat relateert mede aan de vermindering van de subsidie voor de stamtafel, maar heeft ook te maken met ontbreken van een gevoel van gelijkwaardigheid.
Advies	Continueren huidige situatie

Toelichting advies

Op de alle beoordelingsaspecten, verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud, samenwerking met partners, de programmering en uitvoering van activiteiten, de financiële positie en de bijdrage aan sociaal-maatschappelijke opgaven, functioneert het buurthuis voldoende tot goed. Dit komt door een goed en capabel buurthuisbestuur en een goede beheerder en daar zit ook een potentiële kwetsbaarheid. Op bestuurlijk niveau kan meer vanuit gelijkwaardigheid worden gewerkt vanuit de partners. Op operationeel niveau verloopt de samenwerking goed. De nieuwe wijze van subsidiëren, met name het beroep kunnen doen op subsidie voor activiteiten, pakt goed uit voor dit bestuur. Het bestuur is goed in staat om de mogelijkheden die dit biedt, te benutten.

BIJLAG

ONDERZOEKSVERANTWOORDI
NG

Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording

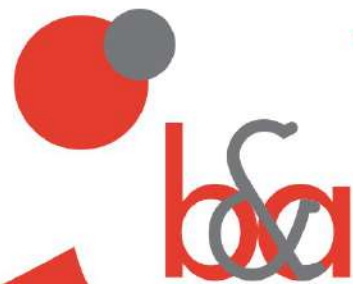
Gesproken respondenten:

Functie	Aantal
Bewoners biljart en stamtafel	9
Bestuur buurthuis	6
Beheerder buurthuis	1
Uitvoeringspartners in de wijk	1
Gemeente Roosendaal	4

Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis

Advies	Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Financiële positie in perspectief	Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)
Continueren huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Relatief groot	Goed	Stabiel positief	Goed	Voldoende tot en met goed
Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Beperkt tot voldoende	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk	Stabiel tot positief	Voldoende tot en met goed	Onvoldoende tot en met voldoende
Geleidelijke overgang naar andere vorm van regie en aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende
Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit en kwaliteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende

omaak.

Kroeven

Buurthuis De Wieken

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500

f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, februari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/08/2025 11:51:00

Inhoudsopgave

1. Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Uw vraag	6
1.3 Onderzoeksverantwoording	7
1.4 Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring	10
2.1 Opgaven	10
2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	12
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente	18
3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	18
Bijlage: Onderzoeksverantwoording	25

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners

De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in Heerle. Vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Schalm. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

HUIDIGE EFFECTEN NIEUWE WIJZE VAN SUBSIDIËRING

2

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Knoeven volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis de Wieken. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitensubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de wijkagenda, de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk of kern en bewoners. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgave	Wijkagenda	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Sociale leefomgeving waarbij problemen spelen op gebied van scheiding tussen groepen mensen, onbegrip, gebrek aan sociale contacten en gebrek aan ontmoeting. De problemen staan in verbinding met gebrek aan openbaar groen, afval op straat en verpaupering.	X		X	
Bestaanszekerheid waarin kinderen in armoede opgroeien, veel problemen achter de voordeur spelen, een hoog percentage minimahuishoudens (niet westerse huishoudens en alleenstaande huishoudens) en hoog percentage bijstandsuitkeringen.	X		X	
Veiligheid en criminaliteit met problemen op gebied van overlast, hangjongeren, verkeersoverlast, gevoel van onveiligheid en vernieling. De problemen staan in verbinding met	X		X	

bestaanszekerheid en verpaupering.				
De focus ligt op vroeg signalering, meer perspectief voor de jeugd, elkaar beter leren kennen, meer betrokkenheid in de wijk, verbeteren van veiligheidsgevoel.		X		
Werk en inkomen en vergrijzing (eenzaamheid)		X		X

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Sociale leefomgeving: sociale cohesie groepen mensen, meer begrip, begrip kweken, sociale contacten en ontmoeting.	Beter positioneren van het wijkhuis als inclusieve ontmoetingsplek		Wel verwacht maar wordt beperkt tot niet opgepakt door buurthuis	Wordt door bewoners genoemd
Bestaanszekerheid: aandacht voor kinderen die in armoede opgroeien, problemen achter de voordeur.	Niet genoemd		Wel verwacht maar wordt beperkt tot niet opgepakt door buurthuis	
Perspectief voor jongeren: Veiligheid en criminaliteit met problemen op gebied van overlast, hangjongeren, verkeersoverlast, gevoel van onveiligheid en vernieling. De problemen staan in verbinding met bestaanszekerheid en verpaupering.	Niet genoemd	Een bestuurslid probeert hier pro-actief mee aan de slag te gaan	Wel verwacht maar wordt beperkt tot niet opgepakt door buurthuis	
De focus ligt op vroeg signalering, meer perspectief voor de				

jeugd, elkaar beter leren kennen, meer betrokkenheid in de wijk, verbeteren van veiligheidsgevoel.				
Werk en inkomen en vergrijzing (eenzaamheid)		Hier ligt volgens het bestuur de grootste opgave in de wijk		Er is een duidelijk rol hier voor het buurthuis vinden bewoners

Concluderend zijn de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht:

- ☞ Het buurthuis als inclusieve ontmoetingsplek, met aandacht voor bestaanszekerheid en eenzaamheid. Er is bij partners een hoge verwachting van het buurthuis in deze wijk met relatief grote sociaal-maatschappelijke opgaven.

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding
Bestuur: 1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019 Sterkten: Het bestuur is zeer betrokken en heeft een goede bezetting. Er zijn verschillende competenties aanwezig binnen het bestuur. Zwakten: het bestuur komt uit een rumoerige periode. 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: Er zijn verschillende competenties aanwezig binnen het bestuur. Één bestuurslid probeert om contacten te leggen voor activiteiten voor jongeren. Zwakten: Er is beperkte betrokkenheid bij de wijkagenda. Samenwerking met gemeente en partners is niet optimaal. Er is sprake van vermenging van rollen tussen bestuur en beheerders. Eén bestuurslid is ook beheerder. Andere beheerder is de partner van een bestuurslid. 3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 Het bestuur geeft aan ondersteuning nog te hebben rondom beleidskeuzes en aansturing van vrijwilligers. Ook mist het bestuur een persoon die de regierol neemt rondom de thema's in de wijk. Het bestuur zou graag zien dat de gemeente deze rol op zich neemt. 4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023

	Cursussen via het Heft. Consequent toepassen van de subsidies door de gemeente															
Financiën:																
1. Financiële positie buurthuizen	1. Financiële positie buurthuizen 2019 (<i>Memo Gemeente Roosendaal 2016</i>) Financiële situatie is o.b.v. gegevens over 2016 negatief. 38.000 subsidiebijdrage. Kosten huisvesting zijn ongeveer 60% van de totale exploitatie. Geen bezittingen. Tekort in de exploitatie van 11.000,- Er is geen norm c.q. verslag om te kunnen beoordelen welke maatschappelijke activiteiten zijn uitgevoerd voor de subsidie. Voornaamste kosten zijn huisvestingskosten ca 60% van de totale exploitatie.															
2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	<table border="1"><tr><td colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</td></tr><tr><td>Exploitatietotaal</td><td>€ 112.000. Saldo exploitatie is in 2016 €11.000 negatief.</td></tr><tr><td>Batentotaal</td><td>€ 99.000 waarvan € 38.000 uit de subsidies</td></tr></table> 2. Financiële positie buurthuizen 2023 (<i>jaarrekening 2022</i>) Het buurthuis draait de laatste jaren verlies. <table border="1"><tr><td colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</td></tr><tr><td>Exploitatietotaal</td><td>€-14.645</td></tr><tr><td>Lastentotaal</td><td>€ 223.374</td></tr><tr><td>Batentotaal</td><td>€ 208.729</td></tr></table> 3. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019 Het bestuur geeft aan dat zij sinds 2017 zwarte cijfers draaien. Het pand is in beheer van de gemeente en het buurthuis had in 2018 volgens het bestuur een positief saldo van € 66.255,12 (€ 77.000 verschil) door een toename van activiteiten. De bezetting is sinds 2016 toegenomen van ongeveer 25% naar 97%. Daarnaast geeft het bestuur aan dat er veel inzet van vrijwilligers nodig is om rode cijfers te voorkomen. Ook geeft het bestuur aan dat er ongelijkheid zit rondom de onderhoudskosten. Waar een ander buurthuis een keuken kreeg vergoed door de gemeente, moest het bestuur van de Wieken dit grotendeels zelf financieren. Verder wenst het bestuur dat de gemeente zich meer richt op de maatschappelijke opgaven in de wijk. Het bestuur zou graag een subsidie op basis van bijdrage aan maatschappelijke opgaven zien. 4. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 Het bestuur geeft aan dat ze geen verlies leiden, maar dat ze ook geen buffer hebben en niet de mogelijkheid hebben om een spaarpotje te kunnen vullen voor tegenvallers. Gelukkig kunnen ze nog veel zalen verhuren en met de subsidie voor het gebouw, zijn ze financieel redelijk gezond.		Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	€ 112.000. Saldo exploitatie is in 2016 €11.000 negatief.	Batentotaal	€ 99.000 waarvan € 38.000 uit de subsidies	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	€-14.645	Lastentotaal	€ 223.374	Batentotaal	€ 208.729
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens																
Exploitatietotaal	€ 112.000. Saldo exploitatie is in 2016 €11.000 negatief.															
Batentotaal	€ 99.000 waarvan € 38.000 uit de subsidies															
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens																
Exploitatietotaal	€-14.645															
Lastentotaal	€ 223.374															
Batentotaal	€ 208.729															

	Het bestuur geeft aan dat als het pand in eigendom zou zijn dit wel beter zou zijn voor de financiële gezondheid. De gemeente zet de huur soms omhoog zonder dat dit wordt medegedeeld. De gemeente heeft hier niet van tevoren iets over laten weten. Dit kan het bestuur dan niet meer doorrekenen op de huurders van ruimtes omdat hier dan al afspraken over zijn gemaakt. Een ander punt is verduurzaming door zonnepanelen. De Wieken krijgt wel subsidie voor de energierekening maar heeft geen profijt van de opbrengst die ze zouden hebben gehad met installatie van zonnepanelen. Financieel wordt het er daarom voor hen niet makkelijker op. Verder komt de gemeente met regels waaraan je wel of niet ruimtes mag verhuren. De kinderopvang kreeg eerst alle vergunningen, alles leek rond maar op het laatste moment gaf de gemeente aan dat het niet wenselijk is dat de opvang een ruimte in het buurthuis zou krijgen. Het buurthuis loopt daarmee een groot deel van haar opbrengsten mis. Het bestuur gaan daar in januari 2024 mee in overleg met de gemeente. Het beleid van de gemeente is volgens het buurthuisbestuur hierop inconsequent.
Bijdrage activiteiten buurthuis aan wijkagenda / opgaven	Bevinding
Activiteiten: 1. Rolinvulling buurthuis 2. Programmering (activiteiten) 3. Samenwerking met partners	1. Rolinvulling buurthuis 2019 Het bestuur van buurthuis de Wieken is nu vooral faciliterend. Ze zijn erg betrokken en zetten zich waar nodig in rondom activiteiten en onderhoudstaken van het pand. Het bestuur ziet het buurthuis als een actief knooppunt zijn van diensten t.b.v. de buurt. Dat bestaat uit activiteiten die het wijkhuis zelf organiseert, die bewoners zelf organiseren en die professionals (soms samen met het wijkhuis) organiseren. 2. Rolinvulling buurthuis 2023 Het bestuur van buurthuis de Wieken is nu vooral faciliterend. Ze zijn erg betrokken en zetten zich waar nodig in rondom activiteiten en onderhoudstaken van het pand. De relatie met de gemeente is niet optimaal. Het buurthuis verschilt vaak van mening over wat de gemeente belangrijk vindt voor het wijkhuis en wat zij zelf belangrijk vinden. 3. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's) Buurthuis de Wieken biedt onderdak aan activiteiten van: Odensehuis, Axxicom, Avonturis, Zuigelingen zorg, prikdienst, bridgeclubs, biljartvereniging, sport voor ouderen via MBVO, GGZWNB, IDRIS, Wandel en wielclub, kaartclub, darts voor mentaal beperkte, bridge, RSO, Line dance voor beginners en gevorderden, diverse zangkoren, Zumba, rommelmarkt, buurttentje met bingo, inloop, ontmoetings- en

	informatieochtenden. Op dit moment is de bezettingsgraad 97%, met als gevolg dat er weinig ruimte is voor nieuwe initiatieven. 4. Programmering (activiteiten) 2023 (alleen die relevant zijn voor wijkagenda's) Uit de beoordeling van subsidiabele activiteiten (subsidie toegekend van € 1.770 in 2022) komen de volgende activiteiten in De Wieken naar voren : 📌 Bewonersoverleg 📌 Handwerkclub Verder zijn er veel niet subsidiabele activiteiten: 📌 Bingo, biljarten, etc. 📌 Rommelmarkt 📌 Buurtetentjes 📌 Jongerenactiviteiten 📌 Workshop film maken en Kroevenkrant Volgens het buurthuisbestuur krijgen ze weinig activiteitensubsidie omdat veel activiteiten worden afgewezen. Als ze iets met een specialisme doen, dan heb je deskundigen nodig die door het bestuur moeten worden ingehuurd. Echter het inhuren van deskundigen wordt niet gesubsidieerd. En er is in het buurthuis geen Stamtafel. Deze hebben ze wel aangevraagd maar ze hebben er niets op vernomen. Ze krijgen beweging voor ouderen gesubsidieerd maar voor inwonersondersteuning op maandag niet. De beoordelingscriteria zijn onduidelijk voor het buurthuisbestuur. Volgens hen verschilt het per aanvraag én het verschilt per ambtenaar hoe de beoordeling uitvalt. 5. Samenwerking met partners 2019 Het bestuur werkt samen met partners bij het organiseren van activiteiten. Er vinden geen structurele overleggen plaats tussen de opbouwwerkers en het bestuur. Tussen het werkatelier en het buurthuis vindt geen samenwerking meer plaats, omdat het werkatelier geen initiatieven in het buurthuis kon krijgen vanwege de prijs. Partners in Kroeven geven aan weinig tot geen samenwerking met het buurthuis te hebben. 6. Samenwerking met partners 2023 De relatie met de gemeente is niet optimaal. Het buurthuisbestuur verschilt ook vaak van mening over wat de gemeente belangrijk vindt voor het wijkhuis en wat zij zelf belangrijk vinden. De samenwerking met WijZijn loopt niet. Het buurthuisbestuur wordt niet betrokken bij de wijkagenda. Ook de samenwerking met de jongerenwerker, de opbouwwerker en de sociaal raadslieden van WijZijn loopt stroef.
--	---

Mate waarin activiteitensubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

Het buurthuisbestuur krijgt zeer beperkt een activiteitsubsidie. Het is voor het bestuur onduidelijk waarom dit zo is. Het buurthuisbestuur is niet betrokken bij het opstellen van de maatschappelijke agenda en de samenwerking met partners en gemeente verre van optimaal.

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

Het buurthuis draait vrijwel geen verlies maar heeft geen buffer voor tegenvallers. Het buurthuis wordt gehuurd van de gemeente en is niet in eigendom van het bestuur. Voordelen van het in eigendom hebben van het pand zoals de verduurzaming door zonnepanelen kunnen niet worden genomen. Het buurthuis maakt weinig gebruik van de subsidiemogelijkheid voor activiteiten. Deels omdat de voorwaarden niet passend zijn en deels omdat aanvragen niet worden toegekend. De samenwerking met de partners was in 2019-2020 stroef en is dat nog steeds. Het buurthuisbestuur is toegewijd, maar smal qua bezetting. Bovendien is sprake van roloverlap tussen bestuur en betaalde krachten (die ook in het bestuur zitten). De sociaal-maatschappelijke opgave in Kroeve en Langdonk is bovengemiddeld groot en de bijdrage daaraan door het buurthuis is net als in voorgaande jaren beperkt. Al met al is de toekomstbestendigheid van het buurthuis niet verbeterd als gevolg van de nieuwe wijze van subsidiëring.

3

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Bij het vrijwilligersbestuur Sociaal-maatschappelijke programmering Niet bij het buurthuisbestuur of gemeente of partners. Het bestuur vindt dat het vanuit bewonersinitiatieven vanuit de wijk zou moeten komen en dat dan bewoners vrijwillig o.b.v. een subsidieaanvraag hiervoor moeten worden gefinancierd. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten De uitvoering zou onder leiding van de welzijnspartner gedaan moet worden. Het vrijwilligersbestuur faciliteert dat dan. Ondersteuning en regie door gemeente De relatie met gemeente is niet optimaal. Het buurthuis voelt zich in het geheel niet ondersteund door de gemeente.
Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Vergelijkbaar met de Broedplaats onder beheer van gemeente of partner Sociaal-maatschappelijke programmering Vanuit de wijkagenda door de maatschappelijke partners Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten

	Door bewoners, vrijwilligers en maatschappelijke partners Ondersteuning en regie door gemeente Het buurthuis opereert in isolement. Veel activiteiten door maatschappelijke partners vinden nu elders in de wijk plaats omdat de relatie met het buurthuis stroef is.
--	---

De huidige situatie kent geen goede samenwerking tussen buurthuis en partners en tussen buurthuis en gemeente. Het buurthuis kan met enige kunst en vliegwerk net positief draaien maar heeft geen buffer voor tegenvallers. Regie op samenwerking voor de maatschappelijke opgave door de gemeente en een gesprek over een toekomstige andere invulling van het buurthuis tussen alle partners lijkt noodzakelijk.

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Mogelijke keuzes	Voordelen	Nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Bij gemeente of andere eigenaar pand (bv corporatie) - Bij vrijwilligersbestuur	Bij het vrijwilligersbestuur, want je kan sneller en adequater handelen. We zouden de stenen in eigen beheer en eigen bezit. Het onderhoud kan goedkoper. We betalen het niet zelf maar het is wel gemeenschapsgeld.	Ook gaat het niet goed bij verplichte keuringen (beluchttingsplan/vetpot) krijgen we door de gemeente opgelegd maar we moeten we wel zelf betalen.
Sociaal-maatschappelijke programmering	- Vrijwillig o.b.v. subsidieaanvraag - Opdracht o.b.v. wijkagenda	Geen van beiden: moet vanuit bewonersinitiatief en vanuit de wijk komen en vrijwillig obv subsidieaanvraag	
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- Onder leiding van vrijwilligersbestuur buurthuis - Onder leiding van welzijnsorganisatie(s)	De uitvoering zou onder leiding van de welzijnspartner gedaan moeten worden. Het vrijwilligersbestuur faciliteert.	
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- In wijken / kernen met grote sociaal-maatschappelijke opgaven meer regie gemeente	De verschillen tussen de buurthuizen zijn te groot. De dorpen hebben sowieso hun eigen	Eén model is niet mogelijk daarvoor zijn de wijken/kernen te verschillend en hebben allemaal een eigen dynamiek met

	- In andere wijken / kernen minder regie gemeente	dynamiek met hun verenigingen. Er zijn ook nog verschillende dorpen.	een eigen samenstelling van bewoners. Wel zou het goed zijn als er duidelijke regels zouden komen voor de beoordeling van subsidieaanvragen.
--	---	--	--

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Gemiddeld tot groot. De wijk Kroeven kent t.o.v. andere wijken in Roosendaal een gemiddeld tot grote maatschappelijke opgave waaraan het buurthuis een bijdrage kan leveren. De sociale saamhorigheid en de mate waarin bewoners zich willen inzetten voor de buurt scoren iets lager dan gemiddeld. De sociale eenzaamheid is gemiddeld tot groot. Door buurthuis en partners is een behoefte aan activiteiten voor jeugdigen benoemd. Verder geeft het buurthuis aan dat er een grote behoefte is aan activiteiten voor ouderen.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Relatief groot. Gesproken partners, bewoners en het buurthuisbestuur geven aan dat het buurthuis hierin een rol kan en zou moeten vervullen.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Beperkt ten aanzien van de maatschappelijke opgave. In het buurthuis worden veel activiteiten georganiseerd voor ouderen. Het buurthuis is niet betrokken bij het opstellen van de wijkagenda en draagt daarom daar weinig tot niet aan bij.
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Er is sprake van vermenging van rollen tussen beheerders (betaalde krachten) en buurthuisbestuur.
Financiële positie in perspectief	Het buurthuis kan de eindjes aan elkaar knopen en lijden nagenoeg geen verlies. Voor de financiën belangrijke huurders (kinderopvang) worden door de gemeente voorsnog niet toegestaan. Zij hebben geen potje opgebouwd voor tegenvallers. Het pand is niet in eigendom van het buurthuis.
Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Het pand is in eigendom van de gemeente en daarmee is een deel van deze verantwoordelijkheid daar belegd. Het verdere beheer en onderhoud kan het buurthuis goed vervullen.
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	De samenwerking is beperkt te noemen.
Advies	Op korte termijn dient de gemeente de regie te pakken op de samenwerking met partners om de maatschappelijke opgave op te pakken. Daarin ook bespreken wat voor soort ontmoeting daarvoor nodig is en wat voor soort buurthuis hier voor nodig is. Mogelijk dat er daarmee gewerkt wordt naar

	een overgang naar een andere vorm van regie en aansturing.
--	---

Toelichting advies

De samenwerking met gemeente en partners verloopt niet goed. De nieuwe wijze van subsidiëren heeft in deze situatie geen verbetering gebracht. Het buurthuis draagt weinig bij aan de sociaal-maatschappelijke opgaven in samenhang met partners. De autonomie van het buurthuis dat een andere rolinvulling voor zich ziet botst met de opvattingen van de partners over de rol die het buurthuis in de sociaal-maatschappelijke opgave kan innemen. Hierin moet voor de uitvoering van de maatschappelijke opgave op korte termijn een oplossing komen waarin duidelijk wordt welke ontmoeting nodig is en hoe hierin een buurthuis past. De gemeente dient hierin de regie op te pakken om dit proces vlot te trekken. Dit betekent waarschijnlijk dat er een overgang komt naar een andere vorm van regie en aansturing.

BIJLAG

ONDERZOEKSVERANTWOORDI
NG

Bijlage: Onderzoeksverantwoording

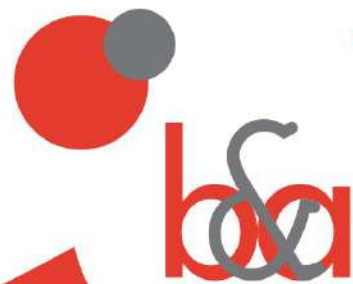
Gesproken respondenten:

Functie	Aantal
Buurthuis bestuur en beheerder	4
Bewoners	6
Partners	5

Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis

Advies	Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Financiële positie in perspectief	Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)
Continueren huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Relatief groot	Goed	Stabiel positief	Goed	Voldoende tot en met goed
Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Beperkt tot voldoende	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk	Stabiel tot positief	Voldoende tot en met goed	Onvoldoende tot en met voldoende
Geleidelijke overgang naar andere vorm van regie en aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende
Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit en kwaliteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende

omaak.

Nispen

Buurthuis Nisipa

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500

f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, februari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/08/2025 11:51:00

Inhoudsopgave

1		
1. Inleiding		6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Uw vraag	6
1.3	Onderzoeksverantwoording	7
1.4	Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring		9
2.1	Opgaven	9
2.2	Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	10
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente		16
3.1	Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	16
Bijlage: Onderzoeksverantwoording		21

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners

De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in Nispen. Vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis Nisipa. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

2

**HUIDIGE OPGAVEN EN
INVULLING EN EFFECTEN
NIEUWE WIJZE VAN
SUBSIDIËRING**

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subsidiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Nispen volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis Nisipa. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de wijkagenda, de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk of kern en bewoners. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgaven	Wijkagenda	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Eenzaamheid ouderen	X	X	X	X
Zelfredzaamheid bewoners: focus op informatievoorziening en samenwerking	X		X	
Leefbaarheid op de lange termijn: vergrijzing, voorzieningen, levensbestendige dorpen, Faciliteren verenigingen en bevorderen sociale cohesie	X	X	X	X
Verborgten armoede		X		
Activiteiten voor jongeren			X	

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Eenzaamheid ouderen	Sociale activiteiten, stamtafel	X	X	X
Zelfredzaamheid bewoners: focus op informatievoorziening en samenwerking	Ontmoeting & Recreatie		X	
Leefbaarheid op de lange termijn: vergrijzing, voorzieningen, levensbestendige dorpen, Faciliteren verenigingen en bevorderen sociale cohesie	Faciliteren van verenigingen, de wijkagenda is niet leidend.	X	X	X
Verborgten armoede	Zorgen voor betaalbaarheid van activiteiten in buurthuis	X		
Activiteiten voor jongeren			X	

Concluderend zijn de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht (genoemd in de subsidieregeling wijk- en dorpshuizen 2022-2025 door partners, bewoners en buurthuisbestuur):

1. Eenzaamheid ouderen, leefbaarheid lange termijn, vooral gericht op faciliteren van verenigingen en sociale cohesie.

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding
Bestuur: 1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019 Sterkten: - Voorzitter - Secretaris - Penningmeester Het bestuur van Dorpshuis Nisipa werkt niet zozeer aanbod gericht (zelf activiteiten organiseren en bezien of het in een behoefte voorziet), maar veeleer vraaggericht. Vanuit de dorpsgemeenschap ontstaan initiatieven die door het dorpshuis worden gefaciliteerd.

	Zwakten: Niet benoemd. 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: Het bestuur bestaat uit zes leden met ieder een eigen specialisatie op het gebied van juridische zaken, bouwtechnische know how en politieke ervaring. De kwaliteit van het bestuur is flink verbeterd. Het bestuur van Dorpshuis Nisipa werkt vooral vraaggericht. Vanuit de dorpsgemeenschap ontstaan initiatieven die door het dorpshuis worden gefaciliteerd. Zwakten: Het vinden en binden van vrijwilligers aan de vereniging is een aandachtspunt. Vooral in de relatie tot de sociale opgave. 3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 Niet bekend. 4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023 Het bestuur zit met een huisvestingsvraagstuk, vooral omdat andere voorzieningen uit Nispen zijn verdwenen. Inmiddels heeft de gemeente bekend gemaakt dat de verhuizing van Dorpshuis Nisipa naar de Heilige Maria Hemelvaartkerk op het Kerkplein doorgaat.														
Financiën: 1. Financiële positie buurthuizen 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	Financiële positie buurthuizen 2019 <table border="1"> <tr> <th colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</th></tr> <tr> <td>Exploitatietotaal</td><td>220.194</td></tr> <tr> <td>Lastentotaal</td><td>142.161</td></tr> <tr> <td>Batentotaal</td><td>120.778 (56.097 subsidie)</td></tr> </table> Totale exploitatie is 178K. De jaarrekening 2021 sluit af met een tekort van 45K. Dit tekort is voornamelijk het gevolg van een dotatie voor groot onderhoud en investeringen (totaal 56K) en achterblijvende inkomsten. De kosten blijven hier en daar achter bij de ramingen. De voornaamste stijging van de kosten is het gevolg van de hogere onderhoudsdotatie in 2021 (+25K meer dan de raming 2021 en realisatie 2020). De bezittingen zijn volledig afgeschreven. (Bron: Memo bevindingen jaarstukken wijk- en dorpshuizen 2021) Wil pand in eigen beheer houden. Kunnen de taken en verantwoordelijkheden prima aan. Financieel gezond. (Bron: Memo Onderzoek wijk & dorpshuizen-Eigendom gebouw 2021) 1. Financiële positie buurthuizen 2023 <table border="1"> <tr> <th colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</th></tr> <tr> <td>Exploitatietotaal</td><td>416.637</td></tr> <tr> <td>Lastentotaal</td><td>190.346</td></tr> </table>	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	220.194	Lastentotaal	142.161	Batentotaal	120.778 (56.097 subsidie)	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	416.637	Lastentotaal	190.346
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens															
Exploitatietotaal	220.194														
Lastentotaal	142.161														
Batentotaal	120.778 (56.097 subsidie)														
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens															
Exploitatietotaal	416.637														
Lastentotaal	190.346														

	<table border="1" data-bbox="603 181 1402 217"> <tr> <td data-bbox="603 181 895 217">Batentotaal</td><td data-bbox="895 181 1402 217">120.778 (82.946 subsidie)</td></tr> </table> - De financiële kengetallen zien er goed uit voor Nisipa - De voorziening groot onderhoud is aangevuld conform afspraak met de gemeente. - De algemene reserve is begin 2022 aangevuld vanuit de reserve instandhouding sociaal maatschappelijke activiteiten. - Het negatieve exploitatieresultaat van €21.689 is eind 2022 weer op de algemene reserve in mindering gebracht - Er is een nieuwe reserve opgebouwd voor de ontwikkeling MFC - De stijging in de omzet is veroorzaakt door de stijging van de subsidies met €50K, de omzet uit activiteiten is €20K lager - Onderhoudskosten aan het gebouw zijn hoger dan afgelopen jaar, de overige kosten liggen allemaal in lijn met afgelopen jaren. - Verdeling gebouwgebonden kosten pakt anders uit dan begroot maar bedrag subsidie is verantwoord. 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019 Niet bekend 3. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 <i>(bron: interviewverslag bestuur 30.11.2023)</i> Het gebouw is eigendom van de stichting. Het bestuur ervaart een probleem met de wijze van de verdeling van subsidiëring: er zijn meer financiële middelen voor huisvesting dan voor activiteiten. De kosten van het gebouw zijn redelijk laag, de grootste kostenpost is de inzet van een beheerder dat onder de activiteitsubsidie valt.	Batentotaal	120.778 (82.946 subsidie)
Batentotaal	120.778 (82.946 subsidie)		
Bijdrage activiteiten buurthuis aan wijkagenda / opgaven Activiteiten: 1. Rolinvulling buurthuis 2. Programmering (activiteiten) 3. Samenwerking met partners	Bevinding Rolinvulling buurthuis 2019 - Het faciliteren van de ontmoetingsfunctie - Activiteiten die een aantoonbare bijdrage leveren aan de beleidsdoelstellingen veranderagenda transformatie sociaal domein - Activiteiten die een aantoonbare bijdrage leveren aan de beleidsdoelstellingen programma vitale wijken en dorpen - Vrijwilligers als zichtbaar bewijs van vitaliteit en betrokkenheid bij het dorp Rolinvulling buurthuis 2023 Het buurthuis heeft voornamelijk een ontmoetingsfunctie. Het bestuur staat open voor de maatschappelijke opgave		

	maar de prioriteit gaat naar activiteiten waar het dorp behoefte aan heeft. Het bestuur wil in principe baas in eigen dorps huis blijven. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's) Niet bekend Programmering (activiteiten) 2023 (niet gekoppeld aan wijkagenda's) Activiteiten die bijdragen aan wijkagenda en (deels) zijn gesubsidieerd: - Voor iedereen toegankelijke activiteiten waaronder KBO rikken, KBO biljarten, KBO Medigym, KBO Korendag, KBO Bingo, KBO lezingen en modeshow - Carnavalslunch kinderen en Leutlunch voor volwassenen, - Koningsdag, Bevrijdingsdag en sinterklaasviering, - Handwerken - Smartlappenmiddag - Musical basisschool - Ruimte beschikbaar stellen voor kindervakantiewerk, Bijdrage aan geprioriteerde doelgroepen in de wijkagenda: - Ontvangst klanten buurtbus - Ouderen voor ouderen - Fiets- en wandelactiviteiten Activiteiten in het kader van leefbaarheid (niet gedefinieerd) Niet toegekend: - Activiteiten die onderdeel uitmaken van een open inloopvoorziening - Activiteiten die een voorziening/dienst betreffen, uitgevoerd door derden - Activiteiten die al op andere wijze gesubsidieerd door de gemeente worden gesubsidieerd - Activiteitskosten die bij beoordeling materiele kosten niet kunnen worden beoordeeld <u>Passend voor de wijk</u> Het bestuur wil overleg over activiteiten die niet door vrijwilligers worden uitgevoerd. Denk daarbij een activiteiten voor jongeren. - Door te kort aan vrijwilligers is het niet mogelijk om te organiseren wat het dorp wel nodig heeft: alzheimercafé, oudergym, valpreventie. Bijdrage aan geprioriteerde doelgroepen Gezien de bevolkingssamenstelling van het dorp Nispen bestaat de groep 'kwetsbare burgers' vooral uit ouderen. Voor deze doelgroep organiseert met name de Katholieke Bond van Ouderen afdeling Nispen (KBO) tal van activiteiten. In het bijzonder biljarten, rikken, jeu de boules, sjoelen, koersballen en bingo zijn op deze
--	--

	doelgroep gericht. Via deze activiteiten bleef ook deze groep betrokken bij elkaar en hun leefomgeving. Samenwerking met partners 2019 Het faciliteren van bepaalde algemene maatschappelijke voorzieningen waaronder diensten van PostNL, Bibliotheek VANnU, het dorpsprekeur van organisaties die actief zijn op het gebied van zorg, welzijn, veiligheid, financiën, vrijwilligerswerk en wonen, het bewonersplatform, de Katholieke Bond van Ouderen afd. Nispen (KBO) en Vrouwen van Nu met maatschappelijke onderwerpen zoals veiligheid, zorg en welzijn en het faciliteren van activiteiten gericht op (een breed gedeelte van) de dorpsgemeenschap. Samenwerking met partners 2023 Het faciliteren van algemene maatschappelijke voorzieningen waaronder diensten van PostNL, het bewonersplatform, de Katholieke Bond van Ouderen afd. Nispen (KBO) en het faciliteren van verenigingen en andere initiatieven gericht op (een breed gedeelte van) de dorpsgemeenschap. De samenwerking met Wijzijn is beperkt doordat de beschikbare ureninzet van de opbouwwerker beperkt is. In het dorpshuis zijn spreekuren van Alwel, de wijkagent en MEE maar van echte samenwerking is geen sprake.
--	---

Mate waarin activiteitensubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

De activiteitensubsidies worden ingezet ten behoeve van de maatschappelijke opgave. Voor het buurtbestuur is de dorpsagenda niet leidend, maar de opgaven die zij zien komen in grote mate overeen met wat partners en de wijkagenda benoemen. Door tekort aan vrijwilligers is het niet mogelijk om een aanbod te realiseren voor extra kwetsbare dorpsbewoners (alzheimercafé, oudergym, valpreventie, jongerenwerk).

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

Het huisvestingsvraagstuk in relatie tot de nieuwe bestemming van het kerkgebouw is recent opgelost. Er is een nieuwe reserve opgebouwd voor de ontwikkeling van een nieuwe dorpshuisfunctie. Het huisvestingsvraagstuk is een vraagstuk waarin veel energie en tijd is gaan zitten. Het bestuur kent continuïteit en een goede bezetting. In de samenwerking met partners is geen wezenlijke verandering opgetreden. De nieuwe wijze van subsidiëren heeft niet geleid tot een betere toekomstbestendigheid, deze was op het huisvestingsvraagstuk na al positief in 2020.

3

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud De gemeente heeft actief meegewerkt bij het vinden van oplossingen voor het huisvestingsprobleem. Het bestuur wil in principe baas in eigen dorps huis blijven. Sociaal-maatschappelijke programmering Het buurthuis heeft voornamelijk een verenigings- en ontmoetingsfunctie. Het bestuur staat open voor de maatschappelijke opgave maar de prioriteit gaat naar activiteiten waar het dorp behoefte aan heeft. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Het bestuur geeft aan dat op sommige activiteiten professionals moeten worden ingezet. Het gaat hier om specifieke activiteiten voor extra kwetsbare bewoners en activiteiten voor jongeren. Ondersteuning en regie door gemeente Uniform kader en spelregels voor alle buurthuizen als het gaat om subsidiëring van activiteiten en consumpties en mogelijkheden om met budgetten te schuiven (gebouw gebonden kosten naar activiteiten).
Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud

	Het belang voor het dorp van het behoud van het dorps huis als voorziening in het dorp wordt erkend. Ingeschat wordt dat er binnen het bestuur voldoende expertise en draagkracht aanwezig is. Sociaal-maatschappelijke programmering Er vindt geen samenwerking en afstemming ten behoeve van de programmering plaats. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Er is binnen Nisipa onvoldoende expertise aanwezig om de meest wenselijke sociaal maatschappelijke activiteiten uit te voeren. De samenwerking met WijZijn is beperkt door de minimaal beschikbare ureninzet van de opbouwwerker. Ondersteuning en regie door gemeente Samen met het bewonersplatform is Nisipa gesprekspartner in de overleggen met de gemeente.
--	---

Het beeld bij het bestuur en de partners is dat dorps huis Nisipa voor Nispen een belangrijke voorziening is voor het verenigingsleven, de bewonersplatforms en de Katholieke Ouderen Bond (KOB). Er wordt weinig samengewerkt met professionele netwerkpartners. Het ontbreekt aan voldoende capaciteit en kwaliteit om aan de maatschappelijke opgave invulling te geven. De grootste uitdaging waar Nisipa in dit kader voor staat is de verdere invulling van activiteiten voor extra kwetsbare bewoners.

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Bevindingen	Voordelen	Nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	Het bestuur geeft aan baas in eigen huis te willen blijven. Er is voldoende capaciteit en deskundigheid in het bestuur aanwezig om de verantwoordelijkheid hiervoor te kunnen dragen.	Er wordt gebruik gemaakt van het dragen van eigen verantwoordelijkheid en gemeenschapsgevoel.	
Sociaal-maatschappelijke programmering	Het bestuur is van mening dat de programmering op basis van subsidieaanvraag één naar eigen inzicht onder eigen regie moet blijven maar geeft tevens aan dat op sommige activiteiten professionals moeten worden ingezet.	De drempel voor dorpsbewoners om van de voorziening gebruik te maken is laag.	
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	Onder leiding van vrijwilligersbestuur buurthuis en deels	Een beter bereik van extra kwetsbare bewoners.	

	onder leiding van welzijnsorganisaties.		
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	Niet een model voor alle buurthuizen. Is afhankelijk van de wijken / kernen.	Maatwerk	

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Relatief beperkt. Nispen is een klein dorp waar iedereen elkaar kent. Er zijn weinig voorzieningen waardoor het dorpshuis sociaal essentieel een functie heeft. Het dorp vergrijst, er is vooral ook behoefte aan activiteiten voor ouderen.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Gemiddeld. Gesproken partners en het bestuur van Nisipa geven aan dat het dorpshuis vooral een rol voor het verenigingsleven en de KOB-activiteiten vervult. Wel zou meer aandacht moeten zijn voor activiteiten voor extra kwetsbare bewoners. Door het bestuur en partners is een behoefte aan activiteiten voor jeugdigen benoemd.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Matig tot voldoende. De basis voor de aanvraag is aanbodgericht. Door tekort aan vrijwilligerscapaciteit en know how zijn hetzheimercafé, oudergym, valpreventie gestopt. Tevens worden jongerenactiviteiten nauwelijks georganiseerd.
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Goed. Het buurthuisbestuur bestaat uit drie DB-leden en drie AB-leden met ieder een eigen specialisatie op het gebied van juridische zaken, bouwtechnische kennis en ervaring en politieke expertise.
Financiële positie in perspectief	Positief. De grootste kostenpost is de inzet van een beheerder (activiteitensubsidie). Het gebouw is eigendom van de stichting, de huisvestingskosten zijn daardoor laag. De stichting heeft financiële reserves opgebouwd ten behoeve van de verhuizing naar kerkgebouw.
Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Goed. De plannen om te verhuizen naar het kerkgebouw kunnen worden gerealiseerd. Het huidige bestuur heeft de capaciteit en de kwaliteit om beheer en onderhoud te consolideren.
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	Beperkt. Er wordt weinig samengewerkt met professionele netwerkpartners. Perspectief is een verdere invulling van activiteiten voor extra kwetsbare bewoners met de inzet van samenwerkingspartners.
Advies	Oplossen kwetsbaarheden huidige situatie. Voortzetten in de huidige vorm waarbij gekeken wordt hoe het bestuur kan worden ondersteund in de uitvoering van activiteiten voor extra kwetsbare bewoners waar vrijwilligers onvoldoende ervaring voor hebben.

Toelichting advies

Het bestuur wil van Nisipa zit in de haarvaten van het dorp en weet wat er speelt. De financiële positie is goed net als de kwaliteit en continuïteit van het bestuur. Het bestuur is

in staat om tot een programmering en uitvoering van activiteiten te komen. Alleen wordt aanwezige potentie niet benut door een gebrek aan vrijwilligers en professionele ondersteuning voor meer kwetsbare bewoners. Het bestuur wil in de programmering rekening houden met de maatschappelijke opgave van de gemeente en geeft daarbij aan dat activiteiten voor extra kwetsbare bewoners door professionals moeten worden uitgevoerd. Dat is de belangrijkste kwetsbaarheid die aangepakt zou moeten worden om de aanwezige potentie beter te benutten.

BILLAG

Bijlage: Onderzoeksverantwoording

Gesproken respondenten:

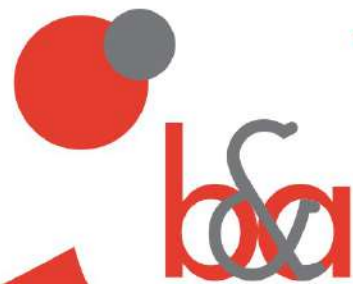
Functie	Aantal
Bestuur Nisipa	3
Ambtelijke organisatie	3
Uitvoerende partners	4
Gemeente Roosendaal	5
Bewoners	5

Geraadpleegde documenten:

- 📄 Subsidieaanvragen en toekenningen periode 2020-2023
- 📄 Overzicht financiële gegevens buurthuizen gemeente Roosendaal

Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis

Advies	Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Financiële positie in perspectief	Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)
Continueren huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Relatief groot	Goed	Stabiel positief	Goed	Voldoende tot en met goed
Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Beperkt tot voldoende	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk	Stabiel tot positief	Voldoende tot en met goed	Onvoldoende tot en met voldoende
Geleidelijke overgang naar andere vorm van regie en aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende
Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit en kwaliteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende

Moerstraten

Buurthuis De Parelmoer

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500
f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, februari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/08/2025 11:52:00

Inhoudsopgave

1. Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Uw vraag	6
1.3 Onderzoeksverantwoording	7
1.4 Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring	10
2.1 Opgaven	10
2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	11
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente	15
3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	15
3.2 Advies	16
Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording	19
Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis	21

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners

De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in Moerstraten en vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Parelmoer. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

HUIDIGE EFFECTEN NIEUWE WIJZE VAN SUBSIDIËRING

2

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Moerstraten volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Parelmoer. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de wijkagenda, de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk of kern en bewoners. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgave	Wijkagenda	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
In Moerstraten grotere zelfredzaamheid dan in Roosendaal, forse verbetering t.o.v. 2018 (+13%).	X	X	X	X
Het verminderen van de eenzaamheid onder de ouderen en jongeren van de dorpen	X	X	X	X
De partners in het wijknetwerk zijn een vertrouwd gezicht voor de bewoners van het dorp en de samenwerking tussen deze partners en (on)georganiseerde bewonersgroepen is versterkt	X			

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
In Moerstraten grotere zelfredzaamheid dan in Roosendaal, forse	Niet genoemd in wijkagenda	Ja	Ja	

verbetering t.o.v. 2018 (+13%).				
Het verminderen van de eenzaamheid onder de ouderen en jongeren van de dorpen	Niet genoemd in wijkagenda	Ja	Nee	Ja
De partners in het wijknetwerk zijn een vertrouwd gezicht voor de bewoners van het dorp en de samenwerking tussen deze partners en (on)georganiseerde bewonersgroepen is versterkt	Niet genoemd in wijkagenda	Nee	Nee	

Concluderend zijn de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht:

1. PM

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding
Bestuur: 1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019 Sterkten: Het is een vitaal bestuur. De bestuurders zijn vertegenwoordigers van andere verenigingen (verschillende petten), waardoor de lijntjes met andere gebruikers kort is. Ook beschikt het bestuur over voldoende competenties om het dorpshuis te runnen. Zwakten: Niet naar voren gekomen. 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: Vitaal en deskundig bestuur Zwakten: De veroudering van het bestuur. Zijn op zoek naar jonge bestuursleden. 3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 Het bestuur geeft aan weinig ondersteuningsbehoefte te hebben. Wel is de behoefte om te sparren of advies te krijgen van een professional om bepaalde doelgroepen (zoals eenzame ouderen) te bereiken. 4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023

	Niet echt ondersteuning nodig. Wel is de administratieve last van aanvragen vergunningen en subsidies hoog. Dat zou wel wat simpeler kunnen.								
Financiën: 1. Financiële positie buurthuizen 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	3. Financiële positie buurthuizen 2019 (<i>Memo Gemeente Roosendaal 2016</i>) Het is een financieel gezond dorps huis. Het dorps huis ontvangt jaarlijks € 4.700 aan subsidie. Dat wordt besteed aan de vaste kosten van het gebouw. 4. Financiële positie buurthuizen 2022 (<i>buurthuizen jaarcijfers gemeente Roosendaal</i>) Het buurthuis is financieel stabiel. De gemeentelijke subsidie is € 13.642 op € 39.010 totale inkomsten. De gemeentelijke subsidie was in 2022 tijdelijk hoger om voorzieningen voor gebouwen en overige op te bouwen. In 2023 ligt de subsidie op € 7.605. De Parelmoer vraagt geen activiteitsubsidie aan. <table border="1"> <tr> <th colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</th></tr> <tr> <td>Exploitatietotaal</td><td>€ 4.281</td></tr> <tr> <td>Lastentotaal</td><td>€ 34.729</td></tr> <tr> <td>Batentotaal</td><td>€ 39.010</td></tr> </table> 5. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019 Het bestuur geeft aan dat het dorps huis financieel gezond is. Ze hebben geen personele kosten en geen problemen bij het runnen van het gebouw. Het dorps huis is gevestigd in nieuw (duurzaam) pand. Wel is de behoefte van het bestuur om een financiële buffer op te bouwen. Mocht er iets gebeuren, kunnen ze daar op anticiperen. 6. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 Beleving is goed. Het enige doemscenario is dat als de voetbal ter ziele gaat, dit voor het buurthuis een vermindering van inkomsten betekent en daarmee zou een toekomstbestendige aanvullende subsidie nodig zijn van bijna 100%. (8.000 euro meer).	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	€ 4.281	Lastentotaal	€ 34.729	Batentotaal	€ 39.010
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens									
Exploitatietotaal	€ 4.281								
Lastentotaal	€ 34.729								
Batentotaal	€ 39.010								
Bijdrage activiteiten buurthuis aan wijkagenda / opgaven	Bevinding								
Activiteiten: 1. Rolinvulling buurthuis 2. Programmering (activiteiten) 3. Samenwerking met partners	1. Rolinvulling buurthuis 2019 Het bestuur is <i>faciliterend</i>. Het bestuur organiseert alleen de nieuwjaarsborrel. 2. Rolinvulling buurthuis 2023 Buurthuis is faciliterend. Organiseert wel een koffietafel sinds maart dit jaar en dit jaar ook weer een kerstlunch. 3. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's)								

	In ParelMoer worden allerlei activiteiten georganiseerd; doorlopende/structurele- en incidentele activiteiten. Het bestuur geeft bewoners de ruimte om iets te organiseren in het dorpshuis. Wel moet het initiatief passen bij het dorp Moerstraten. Dit wordt gewaardeerd door de bewoners. Het is erg laagdrempelig. De ParelMoer heeft een spilfunctie in het dorp, maar is niet vrij toegankelijk (altijd geopend). Als een bewoner hier iets wil doen, krijgen ze de sleutel; er zijn een aantal adressen in Moerstraten waar sleutels liggen van het gebouw (de vertrouwensbasis is groot). Enkele voorbeelden van activiteiten: KinderKaffee – Bewegen voor ouderen – Koersbal – Heitrappers – FC Moerstraten – KPJ – Nieuwjaarsbijeenkomst – St. Nicolaas – St. Vastenavond – St. BewonersPlatForm – Communiecomite – Gemeente inz. diverse onderwerpen – Dorpsfeesten/musical- Gymclub, KVV, Spellenavonden – stemlokaal, kerkdiensten, themafeesten FCM, Vrouwen van Nu 4. Programmering (activiteiten) 2023 (alleen die relevant zijn voor wijkagenda's) Aangevraagde activiteiten uit activiteitensubsidie: - geen Bijdrage aan wijkagenda met geprioriteerde doelgroepen - geen Overige activiteiten die bijdragen aan wijkagenda: In ParelMoer worden allerlei activiteiten georganiseerd; doorlopende/structurele- en incidentele activiteiten. Het bestuur geeft bewoners de ruimte om iets te organiseren in het dorpshuis. Wel moet het initiatief passen bij het dorp Moerstraten. Dit wordt gewaardeerd door de bewoners. Het is erg laagdrempelig. De ParelMoer heeft een spilfunctie in het dorp, maar is niet vrij toegankelijk (altijd geopend). Als een bewoner hier iets wil doen, krijgen ze de sleutel; er zijn een aantal adressen in Moerstraten waar sleutels liggen van het gebouw (de vertrouwensbasis is groot). Enkele voorbeelden van activiteiten waarvoor het buurthuis voornamelijk faciliterend is: Koffietafel, KinderKaffee – Bewegen voor ouderen – Koersbal – Heitrappers – FC Moerstraten – KPJ – Nieuwjaarsbijeenkomst – St. Nicolaas – St. Vastenavond – St. BewonersPlatForm – Communiecomite – Gemeente inz. diverse onderwerpen – Dorpsfeesten/musical- Gymclub, KVV, Spellenavonden – stemlokaal, kerkdiensten, themafeesten FCM, Vrouwen van Nu 5. Samenwerking met partners 2019
--	---

	Op commercieel vlak doet het dorpshuis niks. In het bestuur zit ook de café-eigenaar en commerciële activiteiten worden georganiseerd in zijn café. 6. Samenwerking met partners 2023 Perspectief partners: - Komen af en toe langs voor de koffietafel. En nemen deel aan het bewonersplatform. Perspectief buurthuis: - Weinig contact met partners. Partners voeren geen activiteiten uit in het dorpshuis.
--	---

Mate waarin activiteitsubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

Activiteitsubsidies worden niet verleend. Onduidelijk waarom bijvoorbeeld de koffietafel niet wordt gesubsidieerd.

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

Het buurthuis is blij met de subsidie voor de gebouwgebonden kosten. Dit kan de toekomstbestendigheid van het buurthuis. Op alle andere aspecten is de toekomstbestendigheid van het buurthuis niet verbeterd of veranderd ten opzichte van 2020.

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Door het buurthuisbestuur Sociaal-maatschappelijke programmering Door het buurthuisbestuur Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Door vrijwilligers en het buurthuis bestuur Ondersteuning en regie door gemeente Niet nodig
Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Door buurthuisbestuur Sociaal-maatschappelijke programmering Door buurthuisbestuur Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Door vrijwilligers en het buurthuis bestuur Ondersteuning en regie door gemeente Zo beperkt mogelijk door de gemeente

Het buurthuisbestuur is capabel om het buurthuis te runnen. In een klein dorp is het buurthuis één van de weinige ontmoetingsruimten nog aanwezig en heeft daarmee een belangrijke functie in het dorp en voor de sociaal maatschappelijke opgaven.

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Bevindingen	Voordelen	Nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Buurthuis bestuur	Kan het zelf uitvoeren	Worden ouder
Sociaal-maatschappelijke programmering	- Buurthuis bestuur	Kan met zelf wel bedenken en op basis van behoefte	Weinig contact met partners
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- Buurthuisbestuur en vrijwilligers	Voldoende vrijwilligers aanwezig	Weinig contact met partners en voeren geen activiteiten uit.
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- Meerder modellen.	Meerder modellen	Kleine dorpen zijn anders dan grote dorpen en die zijn weer anders dan probleemwijken

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Laag. Moerstraten heeft ongeveer 600 bewoners, het dorp wordt gekenmerkt door de betrokkenheid van de inwoners. Vanwege de vergrijzing is vooral behoefte aan activiteiten voor ouderen. Op een café na heeft het dorp naast dorpshuis Parelmoer verder geen voorzieningen. Wel is er een kerkgebouw die verder geen diensten meer draait. De saamhorigheid en het verenigingsleven is sterk aanwezig. Bovengemiddeld veel woningen zijn in eigen bezit. Het percentage niet-westerse inwoners ligt onder het gemiddelde van Roosendaal. Aandachtspunt is dat de hoeveelheid voorzieningen langzaam afnemen.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Relatief klein. Er zijn weinig voorzieningen waardoor het dorpshuis sociaal essentieel voor het dorp is.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Laag. Het buurthuis wordt volledig gerund door vrijwilligers, er is geen beheerder. Als iemand van het dorpshuis gebruik wil maken dan kunnen ze daar gebruik van maken. Alles gaat in goed vertrouwen. Het bestuur wordt minimaal door gemeente

	en partners ondersteund om de basisvoorzieningen in stand te houden.
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Matig tot voldoende. Het buurthuisbestuur is vitaal en sterk maar gezien de veroudering binnen het bestuur is de focus noodzakelijkerwijs gericht het vinden van jongere bestuursleden.
Financiële positie in perspectief	De Parelmoer vraagt geen activiteitensubsidie aan, wel worden gebouw gebonden kosten deels gesubsidieerd. De gemeentelijke subsidie was in 2022 tijdelijk hoger om voorzieningen voor gebouwen en overige om reserves op te bouwen. Het buurthuis is mede daardoor financieel stabiel.
Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Nu voldoende. Het buurthuis kan het zich niet veroorloven om een beheerder aan te stellen. De grootste inkomstenbron is de verhuur aan de voetbalclub. Als deze ter ziele gaat, betekent dat een vermindering van inkomsten en zal op reguliere basis voor het de Parelmoer een verdubbeling van de huidige gebouw gebonden subsidie moeten worden aangevraagd.
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	Beperkt. Er wordt slechts incidenteel samengewerkt met professionele netwerkpartners.
Advies	Continueren huidige situatie.

Toelichting advies

Het bestuur is op zoek naar jongere leden in het bestuur. Op de andere beoordelingsaspecten, samenwerking met partners, de programmering en uitvoering van activiteiten, de financiële positie en de bijdrage aan sociaal-maatschappelijke opgaven, functioneert het buurthuis goed. Continueren van de huidige situatie is daarmee op dit moment het best passend voor dit buurthuis.

BIJLAG

ONDERZOEKSVERANTWOORDI
NG

Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording

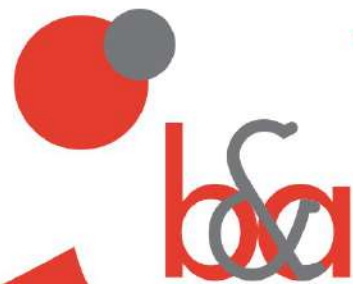
Gesproken respondenten:

Functie	Gebieden
Buurthuisbestuur	1
Ambtelijke organisatie	3
Partners	1
Bewoners	0

Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis

Advies	Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Financiële positie in perspectief	Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)
Continueren huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Relatief groot	Goed	Stabiel positief	Goed	Voldoende tot en met goed
Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Beperkt tot voldoende	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk	Stabiel tot positief	Voldoende tot en met goed	Onvoldoende tot en met voldoende
Geleidelijke overgang naar andere vorm van regie en aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende
Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit en kwaliteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende

omaak.

Tolberg
Buurthuis De Bergspil

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500
f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, februari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/08/2025 11:52:00

Inhoudsopgave

1		
1. Inleiding		6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Uw vraag	6
1.3	Onderzoeksverantwoording	7
1.4	Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring		10
2.1	Opgaven	10
2.2	Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	11
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente		17
3.1	Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	17
3.2	Advies	19
Bijlage 1: onderzoeksverantwoording		23
Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis		24

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners

De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in Tolberg en vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Bergspil. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

HUIDIGE EFFECTEN NIEUWE WIJZE VAN SUBSIDIËRING

2

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Tolberg volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Bergspil. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de wijkagenda, de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk of kern en bewoners. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgave	Wijkagenda	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Sociale saamhorigheid met name # inwoners actief om de buurt te verbeteren is lager dan gemiddeld, sociale cohesie is gemiddeld	X	X	X	X
Problemen achter de voordeur, sociale eenzaamheid is gemiddeld.	X	X	X	X
Inclusie percentage bijstandsuitkering in Oost hoger dan gemiddelde.	X	X	X	
Activiteiten voor de jeugd		X		
Informatie over hulp en voorzieningen				X

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Sociale saamhorigheid met name # inwoners actief om de buurt te verbeteren is lager dan gemiddeld, sociale cohesie is gemiddeld	Versterken van de buurthuisfunctie als een plek voor iedereen	Ja	Ja	Ja
Problemen achter de voordeur, sociale	Niet genoemd	Ja	Nee	Ja

eenzaamheid is gemiddeld.				
Inclusie: percentage bijstandsuitkering in Oost hoger dan gemiddelde.	Niet genoemd	Nee	Nee	Nee
Activiteiten voor de jeugd	I.s.m. scholen en jongerenwerker activiteiten oppakken.	Ja	Nee	Nee
Informatie over hulp en voorzieningen	Plek waar je informatie kunt halen als je hulp nodig hebt	Nee	Nee	Ja

Concluderend is de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht:

1. Versterken van de buurthuisfunctie om bewoners zich actief te laten inzetten voor de buurt (genoemd in wijkagenda, door partners, bewoners en buurthuisbestuur)

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding
Bestuur: 1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019 Sterkten: Ontzettend betrokken en hebben goede ingangen binnen groepen in de wijk. Zwakten: Het bestuur heeft weinig expertise in vergelijking met andere besturen van buurthuizen. Het bestuur (en beheerder) worden momenteel overvraagd. Sprake is van een onevenwichtige verdeling in de werklast van de bestuursleden. Ook weinig ervaring in het aansturen en werven van vrijwilligers. Het bestuur geeft zelf aan momenteel niet de mankracht te hebben om zelf activiteiten te ontplooiën en te begeleiden. 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: Bestuur wil er heel lang mee stoppen, maar is wel doorgegaan. Zwakten: Bestuur wil ermee stoppen. Specifieke groepen (o.a. jongeren) worden geweerd uit het buurthuis. Buurthuis nu niet in staat om bijdrage te leveren aan de wijkagenda. 3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 Het bestuur geeft aan dat professionele ondersteuning vanuit de gemeente gewenst is. De gesproken bestuursleden geven aan behoefte te hebben aan ondersteuning bij de programmering en uitvoering van activiteiten in dit buurthuis. Dit rust nu op de

	schouders van de vrijwillige beheerder en dat wordt als grote last ervaren. Bovendien heeft deze vrijwillige beheerder aangegeven te willen stoppen, maar blijkt het lastig om deze te vervangen. Daarbij geven de aanwezige bestuursleden aan dat als er volgens de gemeente bepaalde sociaal maatschappelijke opgaven zijn (echt specifieke opdrachten) waar het buurthuis wordt gevraagd aan bij te dragen, zij als bestuur te weinig competenties hebben om daar invulling aan te geven. 4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023 Het bestuur wil taken overdragen.								
Financiën: 1. Financiële positie buurthuizen 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	3. Financiële positie buurthuizen 2019 (<i>Memo Gemeente Roosendaal 2016</i>) De financiële situatie is zorgelijk. De gegevens zijn niet volledig. De stukken roepen hier en daar wel vragen op. De Schulddpositie is zwaar. Kunnen m.i. geen fatsoenlijke exploitatie draaien met de huidige rente en afschrijvingskosten. Totaal bedragen deze € 83.000, terwijl de opbrengsten maar € 38.000 zijn, hiervan is € 20.000 subsidie. Subsidiebijdrage bedroeg: €34.000,- Ongeveer een derde van de totale inkomsten. Bezittingen zijn er niet (minimaal). Eigen vermogen is ook minimaal (wel een stijging t.o.v. 2015). Financieel overall is het allemaal net. Ze hebben in 2016 wel laten zien dat ze met minder subsidie kunnen draaien. 4. Financiële positie buurthuizen 2022 (<i>gegevens gemeente Roosendaal</i>) Het buurthuis is financieel stabiel. De gemeentelijke subsidie is 151.024,92 op 249.732,80 totale inkomsten. De gemeentelijke subsidie was in 2022 tijdelijk hoger om voorzieningen voor gebouwen en overige op te bouwen. In 2023 ligt de subsidie op € 93.471. De Bergspil vraagt geen activiteitensubsidie aan. <table border="1"> <tr> <th colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</th></tr> <tr> <td>Exploitatietotaal</td><td>€ 62.546,02</td></tr> <tr> <td>Lastentotaal</td><td>€ 179.342,45</td></tr> <tr> <td>Batentotaal</td><td>€ 249.732,80</td></tr> </table> 5. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019 Volgens het bestuur is het financiële toekomstperspectief positief, maar kan beter. Op dit moment staan de financiën er goed voor, maar het onderhoud vraagt veel. De afgelopen 20 jaar is nauwelijks onderhoud gepleegd. Het bestuur geeft aan graag subsidie te willen voor de stenen en aanvullend onderhoudssubsidie. 6. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 Er is vlees op de botten omdat gespaard is voor onderhoud. Op dat vlak is financiële positie goed. Er zijn echter geen handjes om activiteiten uit te voeren.	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	€ 62.546,02	Lastentotaal	€ 179.342,45	Batentotaal	€ 249.732,80
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens									
Exploitatietotaal	€ 62.546,02								
Lastentotaal	€ 179.342,45								
Batentotaal	€ 249.732,80								
Bijdrage activiteiten buurthuis aan wijkagenda / opgaven	Bevinding								

Activiteiten:

1. Rolinvulling buurthuis
2. Programmering (activiteiten)
3. Samenwerking met partners

1. Rolinvulling buurthuis 2019

De Bergspil is faciliterend voor een aantal vaste activiteiten en voor incidentele activiteiten (verhuur ruimtes voor vergaderingen, cursussen et cetera). De rommelmarkt en de bingo regelt het bestuur zelf. De bezettingsgraad is niet 100%, in het weekend is de Bergspil gesloten

2. Rolinvulling buurthuis 2023

Het buurthuis is faciliterend voor activiteiten (verhuur ruimtes), ruimte om eigen activiteiten te organiseren is erg beperkt door een gebrek aan handjes (professioneel en vrijwillig). Het buurthuis vraagt geen subsidie voor activiteiten aan omdat dat te ingewikkeld is.

3. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's)

De volgende activiteiten worden in het buurthuis gehouden:

Bravisziekenhuis, prikdienst inloop Sjoelclub Tolberg Wij Zijn Traverse Wij Zijn Traverse, vergadering/lunch Open Door, jongerenwerk Open Door kantoor Open Door vergadering Koersbal, 8/10 personen Fit en 50+ de Bergspil De Bergspil senioren ochtend, Schilderclub, Volksdansen, Shantymoor 't Craeyenest, Franse les, BV 2000 biljart, Vriendenbiljart, Fit met Konings, Rikclub (kaarten) SV AMIstad sjoelclub Muziekvereniging De Gildezonen CLS training The Fortitude Dansgroep voor jongeren Taartjes en Co, Wij Zijn Leonie ■■■■ lezing ■■■■ Gemeente verkiezingen Bergspilse sieraden Gemeente, ■■■■ Warhammer	Rijbewijskeuring Marlisa Rijbewijskeuring Sadiëk Objectief bekeken in de Bergspil Cursus Into Autisme De Bergspil Bingo, BN/de Stem verdeelpunt kranten St. Carnaval Kaokelswaree De Bergspil Rommelmarkt, OSB de Lavoer, Carnaval Biljartclub met de klok Allee wonen/Alwel BSO de Lavoer musical groep BSO de Rietgoor musical groep Gemeente ■■■■ ■■■■ VvE Paltrokmolen VvE Meeuwberg VvE Bergmolen Buurtpreventie Diabetes, ■■■■ ■■■■ Ruilmiddag Mario coins Cultuur Compaan R'daalse Volkstuinvereniging Mee West Brabant Mee West Brabant Cursus Brabantse Milieu Federatie Aquarellen en schilderen ■■■■, tekenen ■■■■ en schilderen Knutselclub LBV, Belasting Lunavi Kraamzorg	Winkelcentrum Tolberg Brandwonden overleg Dans Fit Fun Groen Links, ■■■■ ■■■■ SVS-cursus SVS-Examen Ruitersport West Brabant GGD Simply Balance Pilates Vergadering Bergspil BHV Cursus volledig/herhaling Bestuur in gesprek met div. partijen Gemeente Roosendaal, koffie/thee Poolse school Notarisdag Colabals/Disco YogaHester So Cool Sjozee CDA-fractie KJ-Psychologen Sociaal Domein WP-Retail Boost Health Care ■■■■ / Workshop NIBHV 1 Ut 11de 1 P.v.d.A 1 V.O.O. 1 B.H.V. Pauwer
--	--	---

4. Programmering (activiteiten) 2023 (alleen die relevant zijn voor wijkagenda's)

	Aangevraagde activiteiten uit activiteitensubsidie: - geen Overige activiteiten die bijdragen aan wijkagenda: - Taalles - Spelactiviteiten: biljart, bingo, rikken, sjoelen, volksdansen, warhammer - Sportactiviteiten: bewegen voor ouderen, tai chi, zumba - Dansgroep voor jongeren - Koffie inloop voor buurtbewoners - Kerstlunch Bijdrage aan geprioriteerde doelgroepen in de wijkagenda: - Meer ontmoetingsplekken voor senioren om eenzaamheid onder ouderen te verminderen: bewegen voor ouderen, koffie inloop en kerstlunch - Bewoners met een beperking: niet herleidbaar 5. Samenwerking met partners 2019 Professionals zijn aanwezig in de Bergspil. Via spreekuren worden bewoners met een specifieke vraag wel doorgestuurd. Ook komen bewoners uit andere wijken naar de Bergspil voor een specifieke cursus of ontspanningsactiviteit. Het bestuur geeft aan dat de partners die in het buurthuis zitten zich met name op hun eigen taken richten. Het samenwerken aan de verbinding met de wijk mist. Zowel het bestuur als de professionals geven aan dat er weinig communicatie is tussen de beheerders van onderlinge ontmoetingsruimtes. Er zijn niet direct ontmoetingsruimtes van andere partners in de Bergspil. Hieraan is wel behoefte alsmede spreekruimten voor privé-gespreksvoering. Er worden wel ruimten gebruikt voor de spreekuren en het Tolberg voor elkaar team. 6. Samenwerking met partners 2023 Perspectief partners: - De samenwerking wordt als niet goed ervaren. Het buurthuis en de medewerker sluiten weinig tot niet aan bij overlegvormen in de wijk. Het buurthuis wordt door partners niet als laagdrempelig ervaren, als je niets gepland of gehuurd hebt, dan voel je je niet welkom. - Het is breed bekend bij partners dat het bestuur wil stoppen en op zoek is naar opvolgers. Dat leidt tot het gevoel dat er weinig initiatieven kunnen worden opgepakt: beeld doemt op van een buurthuis in de wachtstand (nieuwe ontwikkelingen) en overlevingsstand (roeien met de riemen die ze hebben). - Het buurthuis draagt niet of beperkt bij aan de wijkagenda. - Beeld is eveneens dat één buurthuis voor een wijk van deze omvang te gering is. Partners geven aan dat de locatie van het buurthuis niet optimaal is. Perspectief buurthuis: - De partners betrekken het buurthuis nauwelijks, op de opbouwwerker na. Sprake is van een geringe betrokkenheid van partners bij het buurthuis. Er zijn weer wat contacten met scholen.
--	--

Mate waarin activiteitensubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

Niet, deze worden niet meer aangevraagd. De bestaande activiteiten moeten zichzelf financieren. Verzoeken om een stamtafel zijn afgewezen volgens het bestuur.

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

De toekomstbestendigheid is wat betreft beheer en onderhoud (reservering voor groot onderhoud) verbeterd, maar op het vlak van het aantal activiteiten is sprake van een neergang. Op dat vlak heeft de nieuwe wijze van subsidiëring geen positief effect gehad. Er wordt geen gebruik gemaakt van de activiteitensubsidie omdat dit te ingewikkeld is. Al met al is de situatie ten opzichte van 2020 eerder verslechterd dan verbeterd. De nieuwe wijze van subsidiëren heeft geen positieve invloed gehad op de samenwerking met de partners en de continuïteit van het bestuur.

3

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Het bestuur ervaart geen problemen met de verantwoordelijkheid voor huisvesting en het beheer. Er is een reserve opgebouwd voor groot onderhoud. Sociaal-maatschappelijke programmering Daar komt het huidige bestuur (inclusief beheerder) niet aan toe. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Daar komt het huidige bestuur niet aan toe waar het gaat om het zelf uitvoeren van de activiteiten. Ondersteuning en regie door gemeente Waardering van de gemeente en het vinden van een nieuw bestuur of overname door een professionele organisatie.
Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Het huidige bestuur is op dit onderdeel kwetsbaar, wil ook vervangen worden. De vraag is zelfs of De Bergspil nog de goede locatie is. De sporthal die net gerealiseerd is, kan mogelijk beter dienen als ontmoetingsplek. Sociaal-maatschappelijke programmering

	Een vrijwilligersbestuur is waarschijnlijk te kwetsbaar voor de opgaven in deze wijk. Er zijn meer ontmoetingsplekken dan alleen de Bergspil nodig om aan de ontmoetingsopgave in Tolberg te voldoen. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Een professionele kracht bij het buurthuis die in staat is om uitvoering en regie te voeren op activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda. Ondersteuning en regie door gemeente Uniform kader en spelregels voor alle buurthuizen als het gaat om toegankelijkheid, gebruik en huur van ruimten en consumpties. Een model voor alle buurthuizen werkt niet door te grote afhankelijkheid van continuïteit en capaciteit van bestuur en professionele krachten. Voor dit buurthuis ligt het huidige model niet voor de hand, tenzij er een nieuw bestuur komt.
--	---

Het beeld bij het bestuur en de partners is dat het buurthuis De Tolberg niet toekomstbestendig is. Het bestuur wil op korte termijn stoppen, net als de beheerder. Sprake is van een terugloop in activiteiten en aan de ontwikkeling van nieuwe activiteiten komt het bestuur niet toe. Het ontbreekt aan de handjes en de kwaliteit om hier invulling aan te geven. Dit gecombineerd met de ervaren ingewikkeldheid van het aanvragen van activiteitsubsidie betekent dat van de mogelijkheden die er wel zijn, geen gebruik wordt gemaakt. Wat betreft de noodzakelijke investeringen in het gebouw zijn er reserves opgebouwd, de grootste uitdaging ligt echter in de invulling van de activiteiten in het buurthuis.

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Bevindingen	Voordelen en nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Het bestuur heeft wel gespaard voor groot onderhoud, maar stelt dit uit tot hiervoor capaciteit in het bestuur aanwezig is. Overname of een nieuw bestuur dat capabel is, is voor de toekomstbestendigheid van groot belang.	- Bij bestuur: geen voordelen, tenzij er een nieuw bestuur is dat daartoe in staat is - Elders: noodzakelijk als er geen nieuw bestuur komt
Sociaal-maatschappelijke programmering	- Gebeurt nu nauwelijks, professionele regie en capaciteit is nodig.	- Bij bestuur: geen voordelen, tenzij er een nieuw bestuur is dat daartoe in staat is - Elders: noodzakelijk als er geen nieuw bestuur komt
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- Gebeurt nu nauwelijks, professionele regie en capaciteit is nodig.	- Bij bestuur: geen voordelen, tenzij er meer professionele capaciteit komt - Elders: noodzakelijk als er geen nieuw extra

		professionele capaciteit komt
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- Niet een model voor alle buurthuizen.	- Nvt

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Gemiddeld, de wijk Tolberg kent t.o.v. andere wijken in Roosendaal een gemiddelde maatschappelijke opgave waaraan het buurthuis een bijdrage kan leveren. De sociale saamhorigheid en de mate waarin bewoners zich willen inzetten voor de buurt scoren iets lager dan gemiddeld. De sociale eenzaamheid is gemiddeld. Door buurthuis en partners is een behoefte aan activiteiten voor jeugdigen benoemd.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Relatief groot. Gesproken partners, bewoners en het buurthuisbestuur geven aan dat het buurthuis hierin een rol kan en zou moeten vervullen.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Beperkt. De beheerder heeft te weinig tijd om aan gerichte programmering te doen. Eigen activiteiten organiseren is daardoor vrijwel onmogelijk.
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Het buurthuisbestuur draait feitelijk alleen op de voorzitter, het lukt al jaren niet om nieuwe bestuursleden te werven. Het bestuur wil er ook mee stoppen, liefst op zo kort mogelijke termijn.
Financiële positie in perspectief	Inmiddels positief, met name waar het gaat om het opbouwen van reserves voor onderhoud. Het pand is in eigendom van het buurthuis.
Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Er liggen plannen voor onderhoud en renovatie. Het huidige bestuur gaat hier niet meer mee aan de slag.
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	De samenwerking is beperkt te noemen.
Advies	Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing

Toelichting advies

Het bestuur wil stoppen en dat is een natuurlijk moment om een andere invulling te geven aan de gemeentelijke ondersteuning en regie. Het bestuur ziet twee opties: een nieuw bestuur (de zoektocht daarnaar is al gedurende langere tijd onsuccesvol) of overname door een professionele organisatie. Gezien de niet geslaagde pogingen om nieuwe bestuurders aan te trekken, ligt het voor de hand om, mits de toegevoegde waarde van een buurthuis door de gemeente wordt gezien, tot een andere invulling en aansturing van het buurthuis te komen. De meest logische variant daarin is een professionele regie op de sociaal-maatschappelijke programmering en uitvoering. De verantwoordelijkheid voor de huisvesting, fysiek beheer en onderhoud dient daarbij ook overgenomen te worden. De Tolberg is nu in eigendom van het bestuur. De nieuwe wijze van subsidiëring heeft niet tot

een substantiële verbetering van de toekomstbestendigheid gehad. De oorzaak daarvoor ligt grotendeels in het ontbreken van voldoende bezetting en capaciteit in het bestuur.

BIJLAG

ONDERZOEKSVERANTWOORDI
NG

Bijlage 1: onderzoeksverantwoording

Gesproken respondenten:

Functie	Aantal
Bestuur	1
Beheerder	1
Bewoners	2
Uitvoerende partners	3
Gemeente Roosendaal	5

Geraadpleegde documenten:

- ▣ Subsidieaanvragen en toekenningen periode 2020-2023
- ▣ Overzicht financiële gegevens buurthuizen gemeente Roosendaal

Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis

Advies	Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Financiële positie in perspectief	Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)
Continueren huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Relatief groot	Goed	Stabiel positief	Goed	Voldoende tot en met goed
Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Beperkt tot voldoende	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk	Stabiel tot positief	Voldoende tot en met goed	Onvoldoende tot en met voldoende
Geleidelijke overgang naar andere vorm van regie en aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende
Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit en kwaliteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende

Westrand

Buurthuis Huis van de Westrand

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500
f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, februari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/08/2025 11:52:00

Inhoudsopgave

1		
1. Inleiding		6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Uw vraag	6
1.3	Onderzoeksverantwoording	7
1.4	Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring		10
2.1	Opgaven	10
2.2	Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	12
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente		17
3.1	Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	17
3.2	Advies	19
Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording		23
Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis		24

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners

De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in de Westrand. Vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van Huis van de Westrand. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

HUIDIGE EFFECTEN NIEUWE WIJZE VAN SUBSIDIËRING

2

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Westrand volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis Huis van de Westrand. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de wijkagenda, de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk of kern en bewoners. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgave	Wijkagenda	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Sociale leefomgeving waarbij problemen spelen op gebied van scheiding tussen groepen mensen, onbegrip, gebrek aan sociale contacten en gebrek aan ontmoeting. De problemen staan in verbinding met gebrek aan openbaar groen, afval op straat en verpaupering.	X	X	X	X
Bestaanszekerheid waarin kinderen in armoede opgroeien, veel problemen achter de voordeur spelen, een hoog percentage minimahuishoudens (niet westerse huishoudens en alleenstaande huishoudens) en hoog percentage bijstandsuitkeringen.	X	X	X	X
Veiligheid en criminaliteit met problemen op gebied van overlast, hangjongeren, verkeersoverlast, gevoel van onveiligheid en vernieling. De problemen staan in verbinding met	X			

bestaanszekerheid en verpaupering.				
De focus ligt op vroeg signalering, meer perspectief voor de jeugd, elkaar beter leren kennen, meer betrokkenheid in de wijk, verbeteren van veiligheidsgevoel.				
Eenzaamheid	X	X		X

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Sociale leefomgeving: sociale cohesie groepen mensen, meer begrip, begrip kweken, sociale contacten en ontmoeting.	Beter positioneren van het wijkhuis als inclusieve ontmoetingsplek	X	X	X
Bestaanszekerheid: aandacht voor kinderen die in armoede opgroeien, problemen achter de voordeur.	Belangrijke rol voor buurthuis hier is start mee gemaakt	X	X	
Veiligheid en criminaliteit met problemen op gebied van overlast, hangjongeren, verkeersoverlast, gevoel van onveiligheid en vernieling. De problemen staan in verbinding met bestaanszekerheid en verpaupering.	Start gemaakt met activiteit voor Kinderen jongeren, maar is weer doodgebloed	X	X	
De focus ligt op vroeg signalering, meer perspectief voor de jeugd, elkaar beter leren kennen, meer betrokkenheid in de wijk, verbeteren van veiligheidsgevoel.		X	X	
Eenzaamheid	Ontmoetingsplek bieden voor	X		X

	bewoners (eenzaamheid)			
--	---------------------------	--	--	--

Concluderend zijn de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht:

1. De Westrand is een wijk dat voor het Nationaal programma in aanmerking komt. Daarin zou een buurthuis een belangrijke rol kunnen spelen in de ontmoeting, bestaanszekerheid en aanpak eenzaamheid. Het is echter nog moeilijk om mensen met verschillende achtergronden en de jeugd naar het buurthuis te bewegen. Zowel buurthuisbestuur als partners hebben hier moeite mee.

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding
Bestuur: 1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019 Sterkten: Het bestuur is toegewijd en wil graag vooruit. Zwakten: Het bestuur zit momenteel tegen de grens aan van wat ze kunnen. Ze krijgen ondersteuning van een externe adviseur (Sesam). 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: Het bestuur is toegewijd en wil ook graag door in het buurthuis. Er is een toegewijde beheerder. Zwakten: Het bestuur bestaat uit 3 leden, (penningmeester, voorzitter en vice-voorzitter). Het bestuur is al lang op zoek naar een secretaris maar kan die niet vinden. Het huidige bestuur is kwetsbaar. Bij uitval van één van de bestuursleden betekent dat het bestuur het niet meer aankan. 3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 De werkgeversrol afschaffen (personeelsbeleid weg) of beleggen bij een professionele organisatie (een manager die kan aansturen). Het bestuur geeft aan dat zij op dit moment als 'vrijwillige werkgever' conflicten moeten oplossen, waar ze geen kennis van hebben. Werven nieuwe bestuursleden (uitbreiding bestuur) en gedegen trainingen voor het bestuur. Betere samenwerking met partners in de wijk. Samenwerking met andere buurthuizen op inkoop (bv gezamenlijke energie). 4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023 Ondersteuning in de werving van bestuursleden. Dat gemeente een duidelijk antwoord geeft op de vraagstukken rondom de financiële positie van het buurthuis.
Financiën: 1. Financiële positie buurthuizen	1. Financiële positie buurthuizen 2019 (<i>Memo Gemeente Roosendaal 2016</i>) Conclusie: Beschikt over bezittingen, eigen vermogen en voorzieningen. Subsidie is € 58.000 op € 147.000 aan baten. Exploitatie is € 147.000. Afgelopen twee jaar winst.

2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens	
	Balanstotaal	€ 108.000
	Bezittingen	€ 77.000
	Liquide middelen	€ 22.000
	Eigen vermogen	€ 25.000 (incl. reserves)
	Schulden	€ 53.000
	Voorzieningen	€ 19.000
	2. Financiële positie buurthuizen 2023 (jaarrekening 2022) Het buurthuis draait laatste jaren verlies. Subsidie is volgens de beschikking van 2022: € 73.440 + € 9.675 voor activiteiten op 112.700 totale inkomsten.	
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		
Exploitatietotaal	€-10.176	
Lastentotaal	€ 122.876	
Batentotaal	€ 112.700	
Het bestuur geeft aan dat met de huidige systematiek 48.000 euro jaarlijks moeten reserveren voor groot onderhoud, middelen die ze niet voor andere zaken kunnen inzetten. Daardoor hebben zij een negatief saldo van 50.000 euro per jaar. Als zij op deze voet doorgaan is het buurthuis over twee jaar failliet. Het bestuur vraagt hierin een duidelijk antwoord van de gemeente. Mochten zij niet verplicht een reserve moeten opbouwen voor onderhoud dan komen zij ongeveer uit.		
3. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019 Financieel is het bestuur volgens eigen zeggen aan het overleven. Weinig speelruimte, veel geld gaat op aan personele lasten (2 mensen in dienst met een vast arbeidscontract). Dit gaat volgens het bestuur ten koste van het budget om nieuwe activiteiten te ontplooiën. Buffet en zalenverhuur zijn momenteel de grootste inkomsten (€ 53.000 in 2018). Hierdoor krijgen ze het nu financieel rond. De Westrand zit momenteel nog in een onzekere positie wat er met het pand gaat gebeuren: “ <i>Het gebouw is op.</i> ”		
4. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 Het bestuur geeft aan dat als de financiën zich op de huidige voet ontwikkelen zij over twee jaar failliet zijn. Dit komt volgens het bestuur voornamelijk door de verplichting om jaarlijks een bedrag te reserveren voor onderhoud.		
Bijdrage activiteiten buurthuis aan wijkagenda / opgaven		Bevinding
Activiteiten:	1. Rolinvulling buurthuis 2019 De rol van het bestuur is <i>faciliterend</i> aan bewoners voor ruimteverhuur (ook voor feesten, maar hierdoor blijven mensen	
1. Rolinvulling buurthuis		

2. Programmering (activiteiten) 3. Samenwerking met partners	wel terugkomen in het wijkhuis), <i>faciliterend</i> aan professionals voor spreekuren en het zelf of met partners <i>organiseren</i> van activiteiten (verdeling is ongeveer 50/50). Het bestuur geeft aan dat het buurthuis een beperkte afspiegeling is van de wijk Jongeren kom je niet zo vaak tegen. Als je ze tegenkomt, zijn ze in de omgeving aan het 'hangen'. De doelgroep 18 – 55 zal je in het buurthuis niet snel treffen. De bewoners die wel naar het buurthuis komen zijn vaak: senioren, eenzamen en minder bedeelde. 2. Rolinvulling buurthuis 2023 De rol van het buurthuis is faciliterend en een ontmoetingsplek zijn voor bewoners. Het bestuur geeft aan dat het buurthuis een beperkte afspiegeling is van de wijk. Zowel jongeren als mensen met een andere culturele achtergrond zie je weinig in het buurthuis. De bewoners die wel vaak komen zijn vooral ouderen en eenzamen. 3. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's) Uit het jaarverslag komt naar voren dat de volgende activiteiten in het Huis van de Westrand plaatsvinden: 📖 Speel-Leer-Huis 📖 Westaurant 📖 Social Cooking Club (voor anderstaligen) 📖 Kinder Kook Club (vanuit GGD) 📖 Huiswerkbegeleiding 📖 Huisbezoeken/Samenwerking Westrand voor Elkaar 📖 Samenwerkingspartners 📖 Openbare Spreekuren 📖 Social Club 📖 Taalpunt Andere activiteiten die ook in of rondom het Huis van de Westrand plaatsvinden zijn: 📖 De stadstuinen die door vrijwilligers onderhouden worden; 📖 De Fiks-Club bestaat uit een aantal handige wijkbewoners, die van alles kunnen repareren voor andere wijkbewoners. 📖 De Boekenspot is een bibliotheek waar wijkbewoners gratis boeken kunnen lenen. 📖 2e zondag van de maand is een rommelmarkt, georganiseerd door vrijwilligers van het Huis van de Westrand. Deze wordt heel druk bezocht. 📖 Het Huis van de Westrand kent veel vaste gasten, die regelmatig binnenlopen voor een praatje en een kop koffie. 4. Programmering (activiteiten) 2023 (alleen die relevant zijn voor wijkagenda's) Uit de beoordeling van subsidiabele activiteiten (subsidie toegekend van € 9.675 in 2022) komen de volgende activiteiten in het Huis van de Westrand naar voren :
--	---

	📖 Ontmoetingsplek/mindfulness voor eenzamen/ouderen, ontvangst en inloopvoorzieningen 📖 Lotgenoten niet aangeboren hersenletsel 📖 Schaken, kaarten en darten 📖 Lezingen/ voorlichting en cursussen 📖 Westlandkrant en taalpunt 📖 Bijeenkomsten verenigingen 📖 Fiksclub 5. Samenwerking met partners 2019 Het bestuur geeft aan dat de samenstelling van de wijk gekoppeld kan worden aan het bezoekerspercentage: er zijn veel bewoners die de drempel van het buurthuis niet overkomen (cultuurverschillen). Opbouwwerkers en 'Westrand voor elkaar' proberen wel achter voordeuren te komen, maar toch ligt er nog een barricade om naar het buurthuis te komen. Het bestuur geeft aan dat in huis van de Westrand vaste huurders zitten: MEE, Alwel, Maatschappelijk Werk (WijzijnRoosendaal). De samenwerking onderling wordt als te beperkt ervaren. 6. Samenwerking met partners 2023 Er zijn verschillende partners (Mee, Alwel, etc.) die hun spreekuur hebben in het buurthuis en de samenwerking daaromheen verloopt goed. Het buurthuis heeft geen stamtafel gekregen. Zij hebben dit wel gevraagd. De samenwerking met partners rondom activiteiten verloopt minder goed. Volgens het buurthuisbestuur zijn partners niet in staat om goede activiteiten van de grond te krijgen in het buurthuis. Partners geven aan dat het buurthuis hierin een belangrijke rol zou moeten spelen en dat er nu een start wordt gemaakt met activiteiten.
--	---

Mate waarin activiteitsubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

Het buurthuisbestuur geeft aan dat zij niet zijn meegenomen in de vorming van de wijkagenda.

Momenteel wordt door partners en buurthuisbestuur niet structureel gewerkt aan een bijdrage aan de realisatie van de wijkagenda. Beiden geven aan dat de ander een belangrijke rol in de ontwikkeling van activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda zou moeten spelen. Het buurthuisbestuur maakt gebruik van activiteitsubsidie.

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

Door de verplichting van een reservering voor onderhoud dreigt het buurthuis binnen een aantal jaren failliet te gaan. Daarmee is de nieuwe wijze van financieren volgens het buurthuisbestuur niet toekomstbestendig. Op andere vlakken is de toekomstbestendigheid van het buurthuis niet verbeterd. De knelpunten en uitdagingen die in 2020 werden geconstateerd doen zich nog steeds voor. De bijdrage van het buurthuis aan de sociaal-maatschappelijke beperkt zich tot het relatief beperkt aantal activiteiten dat via de activiteitsubsidie wordt bekostigd. De samenwerking met partners in de programmering en uitvoering van activiteiten komt maar niet van de grond.

3

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Met de nieuwe subsidiesystematiek van reservering voor onderhoud zal het buurthuis binnen enkele jaren failliet zijn. Mocht het subsidiebedrag weer vrij besteed kunnen worden dan zou het buurthuis quitte draaien maar is de reservering voor onderhoud beperkt. Sociaal-maatschappelijke programmering Het buurthuisbestuur is niet betrokken bij de opstelling van de wijkagenda. Activiteiten van partners komen nu nog weinig van de grond en hun bijdrage aan de programmering is nu beperkt. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Het buurthuis voorziet in activiteiten die vooral gericht zijn op ouderen en eenzamen. Partners zijn volgens het buurthuisbestuur niet in staat om voor de brede maatschappelijke opgave van de wijk activiteiten te ontwikkelen. Ondersteuning en regie door gemeente De gemeente dient een duidelijk antwoord te geven over de financiële positie van het buurthuis. In de huidige systematiek is het buurthuis binnen enkele jaren failliet volgens het bestuur.

Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Het buurthuisbestuur kan deze verantwoordelijkheid nu wel aan, maar het gebouw vraagt om groot onderhoud waar veel van de middelen voor nodig zijn. Sociaal-maatschappelijke programmering De samenwerking met het bestuur en de beheerder in de Westrand is volgens partners goed. De beheerder is een goede gastvrouw maar stelt ook grenzen en doet wat verder nodig is. Het contact met het bestuur is meestal prettig. Soms wordt het lastig, bijvoorbeeld als we praten over activiteiten die wel nodig zijn maar die het bestuur eigenlijk niet wil of wanneer de samenwerking met partners niet helemaal goed loopt. Activiteiten voor de jeugd is daarbij een aandachtspunt. Dan ervaren partners een soort verdedigende houding van het bestuur die voorkomt uit angst ingegeven door negatieve ervaringen. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Het buurthuis speelt als laagdrempelig informatie- en adviespunt een belangrijke rol voor mensen in de wijk. Bewoners hebben vaak een laag inkomen, er zijn veel nationaliteiten in de wijk en juist omdat mede daardoor mensen minder taalvaardig zijn hebben ze veel hulpvragen waarmee ze bij voorkeur bij het buurthuis terecht kunnen. Westrand is een wijkhuis voor alle mensen die in de wijk wonen. Dat moet ook de randvoorwaarde zijn. Het wijkhuis kan duidelijk een ontmoetingsfunctie hebben gericht op diversiteit en het stimuleren van ontmoetingen tussen bevolkingsgroepen. Dit gebeurt nog weinig. Ook jongeren moeten hierin worden meegenomen, dat komt nu allemaal langzaam op gang. Negatieve ervaringen met jongeren hebben mogelijk te maken met het feit dat het bestuur van de Westrand daar nu nog moeite mee heeft. Ondersteuning en regie door gemeente Soms raakt de wil tot samenwerking vertroebeld wanneer het bestuur zich primair richt op beheer en verhuur. Omdat een partner die gebruik maakt van een ruimte die dan niet kan worden verhuurd wordt dat soms gezien als inkomensverlies. Dan spelen financiële belangen in plaats van samenwerking op inhoud en verdwijnt de flexibiliteit. Bijvoorbeeld het jongerenwerk. Als er vragen worden gesteld over wat voor het wijkcentrum nodig is, neemt het bestuur bij voorkeur beslissingen waar het bestuur zich comfortabel bij voelt. Daardoor worden ruimtes volgeboekt met allerlei activiteiten en blijft er voor de jeugd en andere activiteiten voor de maatschappelijke opgave mondjesmaat ruimte over.
------------------	---

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Bevindingen	Voordelen	Nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Bij buurthuisbestuur, maar dat is kwetsbaar in de bezetting en loopt tegen financiële problemen op als gevolg van een verplichte (grote) reservering voor groot onderhoud	Weinig	Bezetting bestuur en financiële situatie is kwetsbaar
Sociaal-maatschappelijke programmering	- Aansluiting bij sociaal-maatschappelijke opgaven komt nu weinig van de grond. Het bestuur is niet gekend in de wijkagenda en partners hebben moeite om activiteiten te programmeren en uit te voeren.	Weinig	Weinig aansluiting met de sociaal-maatschappelijke programmering, bedienen nu vooral ouderen.
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- De partners staan aan het begin om activiteiten te organiseren, zijn wel actief als informatiepunt.	Weinig	Weinig aansluiting met de sociaal-maatschappelijke programmering, bedienen nu vooral ouderen.
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- Nee, ieder buurthuis is anders. Voor wijken in het nationaal programma nadenken over een integraal huis van de wijk waarin 0 ^{de} en 1 ^{ste} lijns ondersteuning en zorg aanwezig zijn.	Ontmoeting creëren in de brede zin voor de wijk	Vergt een investering.

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Relatief groot, de wijk Westrand kent t.o.v. andere wijken in Roosendaal een grote maatschappelijke opgave waaraan het buurthuis een bijdrage kan leveren. De sociale saamhorigheid en de mate waarin bewoners zich willen inzetten voor de buurt scoren lager dan gemiddeld. De sociale eenzaamheid is gemiddeld. Door buurthuis en partners is een behoefte aan activiteiten voor mensen van verschillende achtergronden en jeugdigen benoemd.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht	Relatief groot. Gesproken partners, bewoners en het buurthuisbestuur geven aan dat het buurthuis hierin een rol

in de maatschappelijke opgave	kan en zou moeten vervullen. Buurthuisbestuur geeft aan niet meegenomen te zijn in de vorming van de wijkagenda.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Beperkt. Er worden momenteel weinig activiteiten voor de specifieke doelgroepen (mensen van verschillende achtergronden, mensen in armoede, jeugdigen) georganiseerd. Het buurthuis heeft voornamelijk activiteiten voor ouderen en eenzamen.
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Stabiel tot kwetsbaar. Het buurthuisbestuur bestaat uit drie leden. Is op zoek naar een secretaris maar kan die al een tijd lang niet vinden. Het bestuur is kwetsbaar, omdat bij het uitvallen van één van de leden het bestuur het niet meer aankan.
Financiële positie in perspectief	Kwetsbaar. Door de verplichting van het jaarlijks reserveren voor onderhoud zal het buurthuis binnen enkele jaren failliet zijn. Mocht het buurthuis de subsidie vrij mogen besteden dan zou het mogelijk quitte draaien zonder een substantiële opbouw van reservering voor onderhoud.
Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Voldoende tot beperkt. Recent is het dak in zijn geheel gerenoveerd. Met de verplichte reservering voor onderhoud is het onderhoud geborgd maar zal het buurthuis failliet gaan. Mocht het buurthuis de subsidie vrij kunnen besteden dan zal de reservering voor onderhoud beperkt zijn.
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	Onvoldoende tot voldoende. De samenwerking is rond de maatschappelijke opgave is beperkt te noemen. Voor de gesprekken van partners is de samenwerking voldoende.
Advies	Natuurlijk moment voor een andere vorm van regie en aansturing door de gemeente.

Toelichting advies

Het bestuur functioneert maar is kwetsbaar in de personele bezetting. Met de huidige systematiek van verplichte reservering voor onderhoud zal het buurthuis binnen enkele jaren failliet zijn. De gemeente dient een duidelijk antwoord te geven wat betreft de besteding van het subsidiebedrag. De samenwerking met partners is op zich goed, maar leidt niet tot een programmering en activiteiten die aansluiten bij de sociaal-maatschappelijke opgaven in de wijk. Het buurthuisbestuur ziet een andere invulling van het buurthuis voor zich met 0^e en 1^e lijnsvoorzieningen. De situatie is niet wezenlijk verbeterd sinds 2020 en de nieuwe subsidiesystematiek heeft hierin weinig veranderd. Er doet zich een natuurlijk moment voor om een andere invulling van het buurthuis te komen die ook aansluit met de opgaven en ambities die volgen uit het feit dat de wijk onderdeel is van het Nationaal Programma.

BIJLAG

ONDERZOEKSVERANTWOORDI
NG

Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording

Gesproken respondenten:

Functie	Aantal
Bestuur	3
Ambtelijke organisatie	3
Uitvoerende partners	5
Gemeente Roosendaal	5
Bewoners	12

Geraadpleegde documenten:

- 📄 Subsidieaanvragen en toekenningen periode 2020-2023
- 📄 Overzicht financiële gegevens buurthuizen gemeente Roosendaal

Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis

Advies	Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Financiële positie in perspectief	Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)
Continueren huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Relatief groot	Goed	Stabiel positief	Goed	Voldoende tot en met goed
Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Beperkt tot voldoende	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk	Stabiel tot positief	Voldoende tot en met goed	Onvoldoende tot en met voldoende
Geleidelijke overgang naar andere vorm van regie en aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende
Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit en kwaliteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende

omaak.

Wouw
Buurthuis De Geerhoek

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500
f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, februari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/08/2025 11:53:00

Inhoudsopgave

1. Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Uw vraag	6
1.3 Onderzoeksverantwoording	7
1.4 Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring	10
2.1 Opgaven	10
2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	11
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente	16
3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	16
Bijlage: Onderzoeksverantwoording	23

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners

De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in Heerle. Vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Schalm. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

HUIDIGE EFFECTEN NIEUWE WIJZE VAN SUBSIDIËRING

2

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subsidiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Wouw volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Geerhoek. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitensubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de wijkagenda, de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk of kern en bewoners. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgave	Wijkagenda	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Eenzaamheid; Sociale eenzaamheid is het hoogst in Wouw.	X	Niet mee bekend	X	
Zelfredzaamheid bewoners: focus op informatievoorziening en samenwerking	X	Niet mee bekend	X	
Leefbaarheid op de lange termijn: vergrijzing, voorzieningen	X	Niet mee bekend	X	
Het dorps huis is de ontmoetingsplek voor het dorp, laagdrempelig, huiskamerachtig		X	X	X

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Eenzaamheid; Sociale eenzaamheid is het hoogst in Wouw.			X	
Zelfredzaamheid bewoners: focus op informatievoorziening en samenwerking	Door de verhuizing is de samenwerking met partners wat		X	

	minder geweest recentelijk.			
Leefbaarheid op de lange termijn: vergrijzing, voorzieningen	Zorgen voor een plek waar dorpsbewoners en verenigingen terecht kunnen.	X	X	
Het dorpshuis is de ontmoetingsplek voor het dorp, laagdrempelig, huiskamerachtig	Zorgen voor een laagdrempelige toegang, buurthuis is	X	X	X

Concluderend zijn de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht:

1. Het dorpshuis is de ontmoetingsplek voor het dorp, laagdrempelig, huiskamerachtig. Andere voorzieningen die hierin kunnen voorzien zijn er nog nauwelijks.

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding
Bestuur: 1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019 Sterkten: Het is een vitaal bestuur met een goede bezetting op verschillende competenties. Een aantal bestuursleden heeft bestuurlijke ervaring. Zwakten: De vergrijzing is volgens het bestuur een zorgpunt gericht op de toekomst. Nu kan het bestuur het dorpshuis prima draaiende houden (ook vanwege een actieve beheerder), maar voor de continuïteit is het belangrijk dat ook jongeren aanhaken in het bestuur (zij hebben een frisse blik). 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: De recentelijke verhuizing heeft een zware wissel op het bestuur en de beheerder getrokken. Er zijn voldoende activiteiten en bewoners die het buurthuis bezoeken. Zwakten: Het bestuur bevindt zich nu in een overgangsfase. Meerdere bestuursleden willen vertrekken. Wel is er optimisme dat er nieuwe mensen gevonden zullen worden. 3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 Het bestuur geeft aan behoefte te hebben aan iemand die kan meedenken met het bestuur. Ook hebben ze behoefte om onderlinge competenties meer op elkaar af te stemmen. Daarnaast richt de ondersteuningsbehoefte van het bestuur op de aanwas van jongere bestuursleden vanwege de vergrijzing.

	4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023 Ondersteuning bij de verhuizing, organiseren van een voorlichting bij een nieuwe subsidieregeling.																						
Financiën: 1. Financiële positie buurthuizen 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	1. Financiële positie buurthuizen 2019 (<i>Memo Gemeente Roosendaal 2016</i>) Conclusie: De Geerhoek heeft een stabiele exploitatie: $\frac{3}{4}$ andere inkomsten dan de subsidie (€ 47.000), verhoudingsgewijs dus veel meer eigen opbrengsten. Het vermogen is op totaal goed. De schuldenpositie is in verhouding ook goed. <table border="1"> <tr> <th colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</th></tr> <tr> <td>Balanstotaal</td><td>€ 95.000</td></tr> <tr> <td>Bezittingen</td><td>€ 24.000</td></tr> <tr> <td>Liquide middelen</td><td>€ 58.000</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>€ 59.000</td></tr> <tr> <td>Schulden</td><td>€ 37.000</td></tr> <tr> <td>Voorzieningen</td><td>Geen</td></tr> </table> Exploitatietotaal is € 191.000, resultaat in 2016 is € 4.000 positief, was in 2015 € 9.000. In de ramingen werd uitgegaan van een tekort van € 11.000. 2. Financiële positie buurthuizen 2023 (<i>jaarrekening 2022</i>) Buurthuis kent na jaren van verlies weer een positieve exploitatie. <table border="1"> <tr> <th colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</th></tr> <tr> <td>Exploitatietotaal</td><td>€ +17.778</td></tr> <tr> <td>Lastentotaal</td><td>€ 188.663</td></tr> <tr> <td>Batentotaal</td><td>€ 206.441</td></tr> </table> 3. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019 Het bestuur geeft aan dat de personeelskosten fors zijn gestegen en andere inkomsten gelijk zijn gebleven, waardoor de Geerhoek dit jaar (2019) op een negatief saldo komt. Daarnaast ontvangt de Geerhoek een boete voor te lage huur. Het pand is onderhoudsgevoelig en niet-toegankelijk voor minder-validen. 4. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 Het bestuur is tevreden met het feit dat zij geen eigenaar van het gebouw zijn, alleen is nog wel onduidelijkheid over het huurcontract na de verhuizing. De financiële positie is stabiel.	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Balanstotaal	€ 95.000	Bezittingen	€ 24.000	Liquide middelen	€ 58.000	Eigen vermogen	€ 59.000	Schulden	€ 37.000	Voorzieningen	Geen	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	€ +17.778	Lastentotaal	€ 188.663	Batentotaal	€ 206.441
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens																							
Balanstotaal	€ 95.000																						
Bezittingen	€ 24.000																						
Liquide middelen	€ 58.000																						
Eigen vermogen	€ 59.000																						
Schulden	€ 37.000																						
Voorzieningen	Geen																						
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens																							
Exploitatietotaal	€ +17.778																						
Lastentotaal	€ 188.663																						
Batentotaal	€ 206.441																						
Bijdrage activiteiten buurthuis aan wijkagenda / opgaven	Bevinding																						
Activiteiten:	1. Rolinvulling buurthuis 2019																						

1. Rolinvulling buurthuis 2. Programmering (activiteiten) 3. Samenwerking met partners	Het bestuur van de Geerhoek geeft aan veel verenigingen (<i>faciliterend</i>) onderdak te bieden. De Geerhoek is gedurende het gehele jaar geopend voor reguliere en incidentele activiteiten (met uitzondering van 3 weken zomervakantie en 1 week kerstvakantie). Het bestuur van de Geerhoek geeft aan naast het faciliteren ook altijd de intentie gehad te hebben om zelf meer activiteiten te <i>organiseren</i> en inkomsten te genereren. Dat deden ze al voor de bezuinigingsperiode. Na de bezuinigingsperiode werd een commerciële insteek belangrijker ("grote bedrijven binnenhalen"), maar nooit is het 'sociale aspect' van het buurthuis uit het oog verloren. 2. Rolinvulling buurthuis 2023 Het bestuur wil meer activiteiten organiseren, maar heeft het tot en met jaar geduurd voordat het bestuur op een goede wijze de subsidie voor activiteiten kon aanvragen. Dat had ook met wisselingen van verantwoordelijkheden binnen het bestuur te maken. 3. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's) Uit het jaarverslag 2018 blijkt dat de reguliere activiteiten betreffen activiteiten van de KBO Wouw (o.a. biljarten, zingen, darten, sjoelen, kaarten, bingo, jeu de boules, koersbal, informatieve bijeenkomsten, feestdagen, jubilea e.d.), Harmonie Oranje (repetities, lessen, concerten), hobbyverenigingen (foto- en filmclub, klein dieren, vogelvereniging), taalcursussen, danslessen, bewegen voor ouderen, fitness, faciliteren voor de Wouwse basisscholen (musicals, informatieve bijeenkomsten), activiteiten speciaal voor jongeren (disco de Koele Kikkers), de Dorpsraad Wouw (vergaderingen informatieve bijeenkomsten), de Zonnebloem Wouw, Wouwse Plantage Heerle, Moerstraten, vergaderingen, vakbondsbijskomsten (FNV dagen), Carnavalsactiviteiten, bijeenkomsten politieke partijen, gemeentelijke informatieavonden, stemlokaal bij verkiezingen en vergaderingen van Parochie O.L. Vrouw in het Woud. De incidentele activiteiten betreffen tentoonstellingen, toneel- en muziekuvoeringen, congressen en symposia, bijeenkomsten van de Rabobank, Bravisziekenhuis en Univé en particuliere bedrijven die de Geerhoek gebruiken voor cursussen, personeelsbijskomsten e.d. Het bestuur geeft aan dat al zo veel georganiseerd wordt in Wouw (bovengemiddeld met voorzieningen) dat het lastig is om iets te organiseren waar veel bewoners op af komen. Jongeren komen weinig naar het dorpshuis. Zij gaan naar andere ontmoetingsruimtes, zoals de sportkantine. Volgens de gebruikers van de Geerhoek sluiten de activiteiten in het buurthuis sluiten aan bij de bewoners in Wouw. De meeste mensen die gebruik maken van de Geerhoek zijn onderdeel van
--	---

	een clubje. De Geerhoek wordt door bewoners beschreven als erg laagdrempelig en een centrale plek in het dorp Wouw. 4. Programmering (activiteiten) 2023 (alleen die relevant zijn voor wijkagenda's) Uit de beoordeling van subsidiabele activiteiten (subsidie toegekend van € 8.070 in 2022) komen de volgende activiteiten in de Geerhoek: 📌 Kaarten, Sjoelen, Darten, Bingo 📌 Project Koele kikkers 📌 Biljarten 📌 Culturele activiteiten, incidentele act 📌 Vrijwilligersbijeenkomsten Niet gesubsidieerd zijn: 📌 Vervoer minder validen 📌 Verenigingen (tafeltennis, jeux de boules, judo etc.) 📌 Project tegen eenzaamheid 5. Samenwerking met partners 2019 In de Geerhoek is maandelijks een spreekuur met professionals. De dorpsraad geeft ook aan maandelijks contact te hebben met professionals. Geconcludeerd wordt dat professionele begeleiding goed bereikbaar is (op afroep goed te vinden), maar dat het verder weg (centraal) is georganiseerd. 6. Samenwerking met partners 2023 De opbouwwerker komt regelmatig langs en heeft vooral afstemming met de beheerder. Daar is het bestuur weinig bij betrokken. Er is een spreekuur waar een maatschappelijk werker bij aanwezig is. Daarnaast is er een stamtafel waarbij ook een professional van WijZijn aanwezig is.
--	---

Mate waarin activiteitsubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

Het is pas sinds kort gelukt om activiteitsubsidie te verkrijgen. Dat neemt niet weg dat veel van de activiteiten ook bijdragen aan de wijkagenda. Het is voor het buurthuis zoeken geweest om in de nieuwe subsidiesystematiek een weg te vinden.

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

De verhuizing heeft veel energie gekost van de beheerder en het bestuur. Daardoor is de samenwerking met partners op een lager pitje komen te staan. De verwachting is dat dit wel weer zal aantrekken. De gemeente zal duidelijk moeten maken wat wel en niet tot de verantwoordelijkheid van het bestuur behoort als het gaat om beheer en onderhoud van het gebouw. De toekomstbestendigheid is als gevolg van de nieuwe wijze van subsidiëren niet wezenlijk veranderd. Wel heeft het huidige bestuur moeite (gehad) met de nieuwe wijze van subsidie aanvragen. Dat heeft ook te maken met een wisseling in personen die dat binnen het bestuur doen. De financiële positie is stabiel en de samenwerking met partners is net als in 2019 goed te noemen.

3

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Het bestuur vindt het prettig dat zij niet verantwoordelijk zijn voor beheer en onderhoud en geen eigenaar zijn van het pand. Wel is meer duidelijk nodig over waar de gemeente als verhuurder voor verantwoordelijk is en waar het bestuur. Sociaal-maatschappelijke programmering Het bestuur heeft weinig kennis van de wijkagenda voor de dorpen. Die kennis zit bij de beheerder. Deze beheerder is nu wat overbelast als gevolg van de verhuizing. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten De beheerder is overbelast en het bestuur is nu op zoek naar een nieuwe voorzitter. Voor activiteiten zoals de stamtafel is professionele begeleiding nodig. Dat geldt niet voor het leeuwendeel van de activiteiten. Ondersteuning en regie door gemeente Een duidelijk huurcontract waarin de verantwoordelijkheden goed zijn beschreven en voorlichting over de nieuwe subsidieregeling. Tips en trics vanuit de gemeente voor praktische zaken.

Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Er zijn verschillen tussen de dorpen met besturen die een pand in eigendom hebben en besturen die huren. Er is geen voorkeur voor een van beide vormen van verantwoordelijkheid. Sociaal-maatschappelijke programmering Als het goed loopt in het buurthuis, dan is er geen extra regie vanuit gemeente of partners nodig. Het bestuur is op zoek naar een nieuwe voorzitter en de beheerder staat onder druk. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Er zijn veel activiteiten in de dorpshuizen, bij sommige activiteiten is professionele begeleiding nodig. Ondersteuning en regie door gemeente Als het goed loopt in het buurthuis, dan is er geen extra regie vanuit gemeente of partners nodig. Wel is behoefte aan kapstok met regels die voor alle buurthuizen en bewoners hetzelfde moeten zijn.
------------------	---

Het buurthuis kent een aantal kwetsbaarheden. De beheerder is overbelast en het bestuur is nu op zoek naar een nieuwe voorzitter. Het buurthuisbestuur lijkt niet nauw betrokken bij de dorpsagenda.

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Bevindingen	Voordelen	Nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Het bestuur huurt van de gemeente.	Bestuur is blij dat het pand niet in eigendom is.	Wel meer duidelijkheid nodig over verantwoordelijkheden rondom beheer en onderhoud.
Sociaal-maatschappelijke programmering	- Er gebeuren op initiatief van bewoners en verenigingen veel activiteiten. Een heel bewuste sturing op sociaal-maatschappelijke programmering en aanvragen van subsidie daarvoor staat nog in de kinderschoenen.	Veel van de programmering gaat als vanzelf	De sturing is niet heel bewust.
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- Het buurthuis faciliteert vooral verenigingen, maar organiseert ook zelf	Het verloopt volgens betrokkenen goed.	

	activiteiten, deels gesubsidieerd en deels niet.		
Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- Daar waar een functionerend bestuur met vrijwilligers is, moet je daarmee doorgaan en anders niet.	Huidige model werkt goed met een goede bezetting van het bestuur.	Als geen goede bezetting van het bestuur mogelijk is, is het huidige model kwetsbaar.

Het bestuur huurt van de gemeente. Recent is het buurthuis verhuisd. Veel activiteiten vinden plaats in het buurthuis. Bewuste sturing hierop vanuit de maatschappelijke opgave is nog niet aan de orde.

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Gemiddeld, de kern Wouw kent t.o.v. andere kernen/wijken in Roosendaal een gemiddelde maatschappelijke opgave waaraan het buurthuis een bijdrage kan leveren. De sociale saamhorigheid en de mate waarin bewoners zich willen inzetten voor het dorp scoren hoog. De sociale eenzaamheid is gemiddeld.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Relatief groot. Gesproken partners, bewoners en het buurthuisbestuur geven aan dat het buurthuis hierin een duidelijke rol vervult.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Beperkt tot voldoende. De beheerder is overbelast en het buurthuisbestuur is nog niet goed betrokken bij de programmering.
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk. Beheerder is overbelast en bestuur is op zoek naar nieuwe voorzitter
Financiële positie in perspectief	Stabiel tot positief. Recent is het buurthuis verhuisd naar een nieuwe locatie. Opstart in het nieuwe gebouw kost veel tijd.. Het pand is in eigendom van de gemeente
Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Buurthuis huurt het pand. Is recent verhuisd. Goede afspraken met gemeente over wie doet wat in beheer en onderhoud moeten nog wel verder vorm krijgen.
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	De samenwerking met partners is voldoende maar kan beter in de programmering van activiteiten.
Advies	Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie

Toelichting advies

Het buurthuis is recent verhuisd. Dit heeft veel energie gekost. Afspraken met de gemeente over wie wat doet in beheer en onderhoud moeten nog verder vorm krijgen. De beheerder is overbelast en het bestuur is op zoek naar een nieuwe voorzitter. Verder is het buurthuisbestuur nog niet voldoende betrokken bij de programmering van activiteiten in de maatschappelijke opgave. Het buurthuis is er daarom gebaat bij het oplossen van deze

kwetsbaarheden van de huidige situatie. Het huidige model is passend zolang er een goed functionerend bestuur is.

BIJLAG

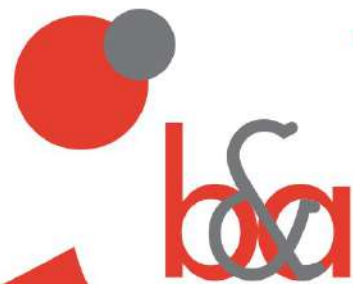
ONDERZOEKSVERANTWOORDI
NG

Bijlage: Onderzoeksverantwoording

Gesproken respondenten:

Functie	Aantal
Bestuur	1
Bewoners	2
Partners	3
Gemeente	5

omaak.

Wouwse Plantage

Buurthuis De Spil

Colofon

Projectnummer: 463

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500
f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
[http: www.bagroep.nl](http://www.bagroep.nl)

Den Haag, februari 2024

© Copyright B&A B.V. 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

01/08/2025 11:53:00

Inhoudsopgave

1		
1. Inleiding		6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Uw vraag	6
1.3	Onderzoeksverantwoording	7
1.4	Leeswijzer	7
2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subdiëring		10
2.1	Opgaven	10
2.2	Effecten nieuwe wijze van subsidiëring	11
3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente		16
3.1	Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals	16
3.2	Advies	18
Bijlage: Onderzoeksverantwoording		21

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 heeft de gemeente Roosendaal de buurthuizen geëvalueerd. Dit nadat een aantal jaar daarvoor de gemeente het beheer en de programmering van de buurthuizen had teruggegeven aan vrijwilligersbesturen. Het onderzoek in 2019 had als centrale vraagstelling hoe gekomen kon worden tot een toekomstbestendige invulling van de buurthuizen per wijk en kern en wat daarvoor nodig was.

Op basis van deze evaluatie heeft de gemeente Roosendaal de wijze van subsidiëren van de buurthuizen aangepast. Buurthuizen kunnen nu subsidie aanvragen voor de huisvestingskosten en onderhoud enerzijds en subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de wijkagenda en gemeentelijke doelstellingen anderzijds. De buurthuizen hebben eigen inkomsten (o.a. uit verhuur van ruimtes). Nu enkele jaren is gewerkt met deze nieuwe wijze van subsidiëring wil de gemeente Roosendaal weten hoe dit is uitpakkt. De eerste voorzichtige beelden zijn dat buurthuizen minder gebruik lijken te maken van de activiteitsubsidie dan de gemeente, bijvoorbeeld op grond van de opgaven in de wijk of kern, zou verwachten.

Daarnaast geldt voor een aantal wijken in Roosendaal dat zij onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De gemeente wil weten op welke wijze de gemeente mede vanuit dit programma sturing kan geven aan de invulling van de buurthuisfuncties.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2021 een motie aangenomen. Daarin roept de raad het college tot het volgende op:

1. Een verkenning te doen naar de voor- en nadelen en alle relevante aspecten, in samenspraak met de diverse besturen, om wijk- en dorpsaccommodaties weer in eigen beheer te nemen;
2. De raad over de uitkomsten van deze verkenning te berichten.

Het gevraagde evaluatie dient ook de input te leveren voor de door de raad gevraagde verkenning.

1.2 Uw vraag

De evaluatie van de buurthuizen dient antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?
2. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
3. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

Het onderzoek moet bevindingen opleveren vanuit drie perspectieven:

- De buurthuizen (bestuur en eventuele medewerkers)
- De wijkbewoners
- De wijkpartners

De gebruikswaarde van dit onderzoek ligt op meerdere vlakken:

- a. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van de buurthuizen
- b. Een beeld over de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op de bijdrage van de buurthuizen aan de wijkagenda's en gemeentelijke doelen.
- c. Een aantal scenario's met voor- en nadelen op basis waarvan de gemeente per wijk of kern kan bepalen of en op welke wijze de gemeente kan en wil sturen op de buurthuizen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Documentenstudie

In de documentenstudie is nagegaan wat de financiële positie van de buurthuizen is, waar ze subsidie voor hebben aangevraagd en in welke mate de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan de wijkagenda's. Deze bevindingen vormden het vertrekpunt voor verdiepende interviews per wijk of kern met de besturen van de buurthuizen, de partners en de bewoners.

Verdiepende interviews

Bij de interviews met de besturen is ingegaan op (1) wat volgens hen de belangrijkste opgaven in de wijk of kern zijn, (2) wat het effect is van de nieuwe wijze van subsidiëren op de toekomstbestendigheid van het buurthuis en hun bijdrage aan de wijkagenda en (3) welke scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie zij het best passend vinden bij hun buurthuis.

Met partners actief in de wijk of kern waar het buurthuis staat, is gesproken over (1) de opgave, (2) de bijdrage van het buurthuis aan die opgave en (3) de scenario's voor gemeentelijke ondersteuning en eventueel regie.

Tot slot is gesproken met bewoners die gebruik maken van activiteiten in het buurthuis. Met hen is gesproken over hun ervaringen met het buurthuis en de mate waarin het buurthuis voor hen en andere buurtbewoners voorziet in een behoefte.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de sociaal-maatschappelijke opgaven in Heerle. Vervolgens de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Schalm. In hoofdstuk 3 zijn de bevindingen weergegeven over de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en regie vorm kan worden gegeven vanuit het perspectief van het buurthuisbestuur en de partners actief in de wijk.

HUIDIGE EFFECTEN NIEUWE WIJZE VAN SUBSIDIËRING

2

2. Huidige opgaven en effecten nieuwe wijze van subsidiëring

In hoofdstuk 2 beschrijven wij de sociaal-maatschappelijke opgaven in Wouwse Plantage volgens het bestuur, de partners in de wijk en de bewoners. Deze bevindingen zijn gerelateerd aan de wijkagenda's. Gevolgd door de effecten van de nieuwe wijze van subsidiëren op een toekomstbestendige rolinvulling van buurthuis De Spil. De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. In welke mate worden de activiteitsubsidies aan de buurthuizen benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda's en de doelen van de gemeente?
2. Is de toekomstbestendigheid van de buurthuizen verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring?

2.1 Opgaven

In onderstaande tabel staan de opgaven rondom ontmoeting. Dit is gebaseerd op de wijkagenda, de opvattingen van het buurthuisbestuur, partners in de wijk of kern en bewoners. Met kruisjes is aangegeven vanuit welke bron de opgave voortkomt.

Opgave	Wijkagenda	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Eenzaamheid; emotionele eenzaamheid het hoogst in Wouwse Plantage. Ouderen in beweging krijgen	X	X	X	
Zelfredzaamheid bewoners: focus op informatievoorziening en samenwerking	X	X		
Ouderen in beweging krijgen		X	X	

Vervolgens is weergegeven bij welke opgaven door wie een rol van het buurthuis wordt verwacht.

Opgave	Verwachte rol buurthuis	Buurthuisbestuur	Partners	Bewoners
Eenzaamheid; emotionele eenzaamheid het hoogst in Wouwse Plantage.	Basisvoorziening en-niveau op orde houden	Op basis van signalen actief bewoners benaderen en uitnodigen voor activiteiten	Idem als buurtbestuur	
Zelfredzaamheid bewoners: focus op informatievoorziening en samenwerking	Basisvoorziening en-niveau op orde houden	Dorpshuis als verbinding tussen bewoners en verenigingen		
Vitaliteit van het dorp, voldoende		Basisvoorzieningenniveau op orde houden.	Jongeren behouden	

voorzieningen in het dorp.			voor de dorpen	
----------------------------	--	--	----------------	--

Concluderend zijn de grootste sociaal-maatschappelijke opgaven waar een rol van het buurthuis wordt verwacht:

1. Voorzieningenniveau op peil houden om de vitaliteit in het dorp te houden. Het buurthuis is een van de weinig nog overgebleven voorzieningen in Wouwse Plantage.
2. Eenzaamheid van ouderen.

2.2 Effecten nieuwe wijze van subsidiëring

Onderstaande bevindingen zijn samengesteld vanuit de perspectieven van het buurthuisbestuur, de partners in de wijk en de bewoners, aangevuld met feitelijke bevindingen over aangevraagde subsidies voor activiteiten en financiële gegevens.

Bestuur en financiën	Bevinding
Bestuur: 1. Samenstelling: sterkten en zwakten 2. Ondersteuningsbehoefte	1. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2019 Sterkten: Het bestuur beschikt over veel kennis (<i>“meer dan gemiddeld goed geëquipeerd”</i>). Het bestuur organiseert activiteiten/trainingen en ze hebben een goede samenwerking met het bewonersplatform. Binnen het bestuur zijn verschillende werkgroepen (bedrijfsvoering (en roerende en onroerende zaken)) Zwakten: Het bestuur geeft aan dat het lastig is om kwaliteit van bestuur te waarborgen als er geen verjonging van het bestuur plaatsvindt (<i>“op termijn gaan expertises ontberen die er nu wel zijn”</i>). Zelf geven ze aan op het gebied van inkomsten en op organisatorisch vlak te willen sparren. 2. Samenstelling: Sterkten en zwakten 2023 Sterkten: Sprake is van een zestal bestuursleden met elk een eigen aandachtsgebied (sociaal domein, onderhoud/beheer, operationele zaken, financiën). Zijn allemaal bestuursleden die op die aandachtsgebieden ook beroepsmatig actief zijn (geweest). Zwakten: Geen interne zwaktes naar voren gekomen. Soms botst de autonomie van het bestuur met partners en gemeente, maar dat wordt in de regel goed opgelost. 3. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2019 Het bestuur geeft aan behoefte te hebben aan de aanwas van nieuwe vrijwilligers en bestuursleden, ondersteuning bij aansturing van vrijwilligers en beheerder en de behoefte om te leren van andere buurthuizen. 4. Ondersteuningsbehoefte vanuit bestuur 2023 Ondersteun de buurthuisbesturen met advies, bijvoorbeeld over verplichtingen in het kader van keuringen en verzekeringen. Richt daar ook de subsidie op in, zorg dat de kosten voor dit soort zaken ook opgenomen zijn in de beschikking.

Financiën: 1. Financiële positie buurthuizen 2. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen	1. Financiële positie buurthuizen 2019 (<i>Memo Gemeente Roosendaal 2016</i>) Conclusie: De financiële positie van dorpshuis de Spil is goed: voldoende liquide middelen, eigen vermogen en voorziening zijn in verhouding ook goed. Inkomsten zijn voldoende, aandeel subsidie is minder dan 40% (€ 52.000). Exploitatietotaal was in 2016 € 137.000, saldo € 5.000 positief (was + € 3.000 in 2015). Lasten € 132.000, 50% i.v.m. huisvestingskosten. Baten in totaal € 137.000 waarvan € 52.000 subsidies. <table border="1" data-bbox="542 526 1348 813"> <tr> <td colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</td></tr> <tr> <td>Balanstotaal</td><td>€ 107.000</td></tr> <tr> <td>Bezittingen</td><td>Minimaal € 5.000</td></tr> <tr> <td>Liquide middelen</td><td>€ 72.000</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>€ 29.000</td></tr> <tr> <td>Schulden</td><td>€ 7.000</td></tr> <tr> <td>Voorzieningen</td><td>€ 71.000 (was € 96.000) i.v.m. aanpassing en verbouwing De Spil.</td></tr> </table> 2. Financiële positie buurthuizen 2023 (<i>jaarrekening 2022</i>) Totale exploitatie is 132K. Het jaar 2022 is afgesloten met een overschot van €22K. Ten opzichte van afgelopen jaar (2021) is het resultaat € 34K beter. Het resultaat op de activiteiten via de horeca is ten opzichte van 2021 weer gestegen, maar nog niet op niveau voor Corona. <table border="1" data-bbox="542 1055 1348 1200"> <tr> <td colspan="2">Financiële situatie o.b.v. balansgegevens</td></tr> <tr> <td>Exploitatietotaal</td><td>€+22.000</td></tr> <tr> <td>Lastentotaal</td><td>€ 110.000</td></tr> <tr> <td>Batentotaal</td><td>€ 132.000</td></tr> </table> 3. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2019 Het bestuur geeft aan dat het lastig is om de eindjes aan elkaar knopen; de financiële middelen zijn beperkt. Ook loopt het dorpshuis tegen het feit aan dat ze graag meer open willen zijn (openingstijd nu gekoppeld aan activiteiten), maar dat daarvoor een hogere financiële bijdrage nodig is; om het vitaal te houden in technische zin heeft het dorpshuis ook meer nodig. Financieel draaien ze nu break-even. 4. Beleving financiële positie volgens bestuur en wensen 2023 De financiële positie wordt als stabiel beschouwd. Soms zijn er jaren waarin er een licht tekort is. Dat is in de financiële positie geen probleem, mits het niet structureel wordt. Het is erg positief dat het buurthuis nu ook een beroep kan doen op activiteitensubsidie. Dan krijg je alleen middelen voor wat je gedaan hebt en als je het niet doet, moet je het terugbetalen.	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Balanstotaal	€ 107.000	Bezittingen	Minimaal € 5.000	Liquide middelen	€ 72.000	Eigen vermogen	€ 29.000	Schulden	€ 7.000	Voorzieningen	€ 71.000 (was € 96.000) i.v.m. aanpassing en verbouwing De Spil.	Financiële situatie o.b.v. balansgegevens		Exploitatietotaal	€+22.000	Lastentotaal	€ 110.000	Batentotaal	€ 132.000
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens																							
Balanstotaal	€ 107.000																						
Bezittingen	Minimaal € 5.000																						
Liquide middelen	€ 72.000																						
Eigen vermogen	€ 29.000																						
Schulden	€ 7.000																						
Voorzieningen	€ 71.000 (was € 96.000) i.v.m. aanpassing en verbouwing De Spil.																						
Financiële situatie o.b.v. balansgegevens																							
Exploitatietotaal	€+22.000																						
Lastentotaal	€ 110.000																						
Batentotaal	€ 132.000																						
Bijdrage activiteiten	Bevinding																						

buurthuis aan wijkagenda / opgaven			
Activiteiten: 1. Rolinvulling buurthuis 2. Programmering (activiteiten) 3. Samenwerking met partners	1. Rolinvulling buurthuis 2019 De huidige rol is dat de Spil <i>“de woonkamer van het dorp”</i> is waar bewoners samen komen en elkaar ontmoeten. In het dorp zijn geen andere ontmoetingsruimtes. Het bestuur geeft aan dat belangrijke opgaven zijn: eenzaamheid (vooral in buitengebieden), vergrijzing en gezondheid. Daarnaast is het een uitdaging om <i>“het dorp bij elkaar te houden.”</i> Daar proberen ze met activiteiten en initiatieven op in te spelen. Dit initiëren zij zelf of samen met het bewonersplatform. Daarnaast bieden ze onderdak (<i>faciliterend</i>) aan verschillende verenigingen. 2. Rolinvulling buurthuis 2023 Het dorps huis is de plek voor de gemeenschap om elkaar te ontmoeten. De kerk sluit bijvoorbeeld per 1 januari 2024. Verder biedt het dorps huis ook plek voor verenigingen, mede omdat er ook een gymzaal in is gevestigd. Als het dorps huis weg zou komen te vallen, dan vervalt ook de synergie tussen dorps huis, bewoners en verenigingen. 3. Programmering (activiteiten) 2019 (niet gekoppeld aan wijkagenda's) Onderstaande informatie komt uit het jaarverslag. De meeste activiteiten dragen bij: 📖 Aan het voorkomen van isolement en vereenzaming van kwetsbare burgers 📖 Gericht op de vrijwillige inzet van actieve bewoners voor hun omgeving 📖 Door en voor bewoners zelf om elkaar te leren kennen en op elkaar een beroep te kunnen doen. 📖 Die het sociale netwerk ondersteunen. <table border="1"> <tr> <td> Bewonersplatform Sjoelclub voor ouderen Ouderenbijlart Buurtpreventieteam en de wijkagent. Talencursus XXXXXXXXXX De laat kenniscentrum Tafeltennis vereniging Parochiaal kerkkoor Schietvereniging edel tijd verdrijf Harmonie soli deo gloria Kaartclub voor ouderen RTC zomerlust (wielervereniging) Bravis ziekenhuis te Roosendaal </td><td> Jongeren Soos Kookclub Yoga Wouwse Plantage Mobiel samenkost verstrekt/terugkomst Mini Bieb Vergadering bijeenkomsten (Glasvezel buitenaf, ZLTO Studieclub) Verkiezingen gemeente Peutergym Escaperoom Wouwse Plantage </td></tr> </table>	Bewonersplatform Sjoelclub voor ouderen Ouderenbijlart Buurtpreventieteam en de wijkagent. Talencursus XXXXXXXXXX De laat kenniscentrum Tafeltennis vereniging Parochiaal kerkkoor Schietvereniging edel tijd verdrijf Harmonie soli deo gloria Kaartclub voor ouderen RTC zomerlust (wielervereniging) Bravis ziekenhuis te Roosendaal	Jongeren Soos Kookclub Yoga Wouwse Plantage Mobiel samenkost verstrekt/terugkomst Mini Bieb Vergadering bijeenkomsten (Glasvezel buitenaf, ZLTO Studieclub) Verkiezingen gemeente Peutergym Escaperoom Wouwse Plantage
Bewonersplatform Sjoelclub voor ouderen Ouderenbijlart Buurtpreventieteam en de wijkagent. Talencursus XXXXXXXXXX De laat kenniscentrum Tafeltennis vereniging Parochiaal kerkkoor Schietvereniging edel tijd verdrijf Harmonie soli deo gloria Kaartclub voor ouderen RTC zomerlust (wielervereniging) Bravis ziekenhuis te Roosendaal	Jongeren Soos Kookclub Yoga Wouwse Plantage Mobiel samenkost verstrekt/terugkomst Mini Bieb Vergadering bijeenkomsten (Glasvezel buitenaf, ZLTO Studieclub) Verkiezingen gemeente Peutergym Escaperoom Wouwse Plantage		

	4. Programmering (activiteiten) 2023 (alleen die relevant zijn voor wijkagenda's) Uit de beoordeling van subsidiabele activiteiten (subsidie toegekend van € 10.9930 in 2022) komen de volgende activiteiten in de Spil naar voren : Stamtafel Huiskamer Minibieb Jeugdsoos Ouderbiljart 5. Samenwerking met partners 2019 Het bestuur werkt veel samen met het bewonersplatform. De opbouwwerker van WijZijn heeft een maandelijks spreekuur in de Spil. 6. Samenwerking met partners 2023 De Spil werkt samen met de opbouwwerker en de wijkagent als de meest belangrijke partners waarmee structureel contact is. Het bestuur geeft aan dat zij in de regel goed op de hoogte zijn van wat in het dorp speelt en hoe daarmee omgegaan kan worden. De rol van de opbouwwerker is voor het bestuur voornamelijk ondersteunend of adviserend.
--	---

Mate waarin activiteitsubsidies aan het buurthuis worden benut voor het bijdragen aan de realisatie van de wijkagenda en doelen van de gemeente

Het bestuur maakt voldoende gebruik van de mogelijkheden voor activiteitsubsidie, passend bij de wijkagenda.

Mate waarin de toekomstbestendigheid van de buurthuizen is verbeterd als gevolg van de invoering van de nieuwe wijze van subsidiëring (verschil 2020 en nu)

Qua onderhoud en beheer was het goed en is het nog steeds goed. Qua activiteiten zijn er voldoende inkomstenbronnen, zowel vanuit subsidie als vanuit opbrengsten van bewoners. Daarmee is de financiële situatie stabiel. Het buurthuisbestuur functioneert in voldoende en goede bezetting en weet de taken goed te verdelen. De nieuwe wijze van subsidiëren zorgt ervoor dat bepaalde sociaal-maatschappelijke activiteiten met hulp van subsidie kunnen worden aangeboden. Dat is een positief effect van de nieuwe wijze van subsidiëren. Op de andere vlakken heeft de nieuwe werkwijze niet geleid tot verbeteringen of verslechtingen.

3

**BEVINDINGEN
ONDERSTEUNING EN REGIE
DOOR GEMEENTE**

3. Bevindingen ondersteuning en regie door gemeente

Dit hoofdstuk bevat de bevindingen over de door verschillende respondentgroepen benoemde beelden bij de best passende ondersteuning en regie door de gemeente.

De volgende onderzoeksvraag wordt beantwoord:

Ondersteuning van het vrijwilligersbestuur

1. Welke scenario's met welke voor- en nadelen zijn er wat betreft de gemeentelijke regie en aansturing van de buurthuizen?

3.1 Toekomstbestendige invulling volgens bestuur, bewoners en professionals

In onderstaande tabel staan de beelden vanuit twee perspectieven (buurthuisbestuur en partners in de wijk) over de meest passende vorm van ondersteuning en regie door de gemeente.

Toekomstige invulling ontmoeting en activiteiten in de wijk	Bevinding
Beelden buurthuisbestuur	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Het dorpshuis is prima in staat om deze verantwoordelijkheid te dragen. De overtuiging bij het bestuur is dat het ook sneller en goedkoper is om dit bij het bestuur te laten. Bijvoorbeeld omdat er veel vrijwilligers zijn die het onderhoud doen en de materialen tegen inkoopprijs kunnen worden verkregen door de goede relaties. Sociaal-maatschappelijke programmering Het dorpshuis kent naast 6 bestuurders ook nog 36 actieve vrijwilligers. Veel van de activiteiten van het dorpshuis zelf zijn ontstaan op initiatief van deze vrijwilligers. Bijvoorbeeld een bieb of de activiteiten voor jeugd. Het dorpshuis bepaalt zelf de programmering en heeft hierover wel afstemming met de opbouwwerker. De verwachting voor de toekomst is dat deze werkwijze ook dan voortgezet kan worden. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Het dorpshuis biedt zelf activiteiten aan die ook door bestuur en vrijwilligers worden uitgevoerd. Daarnaast is er voor 30 uur per week een betaalde beheerder. Verder biedt het dorpshuis ruimte aan verenigingen die een ruimte huren voor hun activiteit of sport. De verwachting is dat dit in de toekomst ook zo zal blijven.

	Ondersteuning en regie door gemeente De gemeente zou meer adviserend kunnen zijn op een aantal meer technische vlakken. Denk aan aansprakelijkheidsverzekeringen, verplichte keuringen, hoe je een vertrouwenspersoon kan aanstellen. De gemeente dient hierin vooral informatief te zijn (denk hieraan, houd rekening met, zo kan je er mogelijk mee omgaan) en niet zaken over te nemen.
Beelden partners	Verantwoordelijkheid huisvesting en fysiek beheer / onderhoud Er zijn verschillen tussen de dorpen met besturen die een pand in eigendom hebben en besturen die huren. Er is geen voorkeur voor een van beide vormen van verantwoordelijkheid. Sociaal-maatschappelijke programmering Als het goed loopt in het buurthuis, dan is er geen extra regie vanuit gemeente of partners nodig. Uitvoering sociaal maatschappelijke activiteiten Er zijn veel activiteiten in de dorpshuizen, bij sommige activiteiten is professionele begeleiding nodig. Ondersteuning en regie door gemeente Als het goed loopt in het buurthuis, dan is er geen extra regie vanuit gemeente of partners nodig. Wel is behoefte aan kapstok met regels die voor alle buurthuizen en bewoners hetzelfde moeten zijn.

Het bestuur van het dorpshuis De Spil is prima in staat om de verantwoordelijkheid voor het buurthuis te dragen. Veel van de activiteiten van het dorpshuis zijn ontstaan op initiatief van vrijwilligers. Het dorpshuis bepaalt zelf de programmering en heeft hierover afstemming met de opbouwwerker. De verwachting voor de toekomst is dat deze werkwijze ook dan voortgezet kan worden.

Voor- en nadelen verschillende scenario's van gemeentelijke ondersteuning en regie op buurthuizen

Dimensie	Bevindingen	Voordelen	Nadelen
Verantwoordelijkheid voor huisvesting en fysiek beheer en onderhoud	- Als het bestuur goed functioneert en deze taken aankan, dan kan het bij het bestuur liggen.	Goede lokale binding.	
Sociaal-maatschappelijke programmering	- Het buurthuis heeft een goede verbinding met de bewoners, partners kunnen op aanhaken.	Goede lokale binding en aansluiting	
Uitvoering sociaal-maatschappelijke activiteiten	- Het buurthuis kan voor de meeste bewoners zelf of via verenigingen uitvoeren. Bij enkele activiteiten (zoals stamtafel) is professionele ondersteuning is gewenst.	Meer vrijwilligers en betrokkenheid bij bewoners	

Een model voor alle buurthuizen of meerdere modellen	- Meerdere modellen.	Goed draaiende besturen hebben goede verbinding met de bewoners. Professionals kunnen vooral faciliteren.	
--	----------------------	---	--

Het buurthuis is in eigendom en beheer en onderhoud worden goed door het buurthuisbestuur uitgevoerd. Het buurthuis heeft een goede verbinding met de bewoners, en partners kunnen op aanhaken voor activiteiten met professionele ondersteuning.

3.2 Advies

Het advies is opgesteld door op elk van de gerapporteerde bevindingen een samenvattende bevinding te geven. Dit vertaalt zich naar een advies. (zie ook bijlage met beoordelingswijze adviezen)

Aspect	Bevindingen
Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Gemiddeld, de kern Wouwse Plantage kent t.o.v. andere kernen/wijken in Roosendaal een gemiddelde maatschappelijke opgave waaraan het buurthuis een bijdrage kan leveren. De sociale saamhorigheid en de mate waarin bewoners zich willen inzetten voor de buurt scoren hoog. De sociale eenzaamheid is gemiddeld.
Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Relatief groot. Gesproken partners, bewoners en het buurthuisbestuur geven aan dat het buurthuis hierin een duidelijke rol vervult.
Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Relatief groot. Het buurthuisbestuur en de beheerder zijn nauw betrokken bij activiteiten en doen dit in samenwerking met betreffende opbouwwerker en partners.
Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Goed. Het buurthuisbestuur draait goed. Er zijn 6 bestuurders en alle taken zijn belegd. Daarnaast is er nog een grote groep vrijwilligers die betrokken is bij het buurthuis.
Financiële positie in perspectief	Positief. Het is een stabiel bestuur waarin tijdig beslissingen worden genomen. Het pand is in eigendom van het buurthuis.
Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Goed. Het bestuur is pro-actief bezig met alle aspecten van onderhoud en beheer en durft hierin ook te investeren.
Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)	Goed. De samenwerking met partners is goed.
Advies	Continueren van de huidige situatie

Toelichting advies

Het buurthuisbestuur is een sterk bestuur met 6 leden waarin de taken van beheer, onderhoud en uitvoering van activiteiten goed zijn verdeeld. Ook is een grote groep vrijwilligers uit het dorp betrokken bij het buurthuis. De samenwerking met partners verloopt goed en de uitvoering van activiteiten gaat in goede samenwerking. Daarom is het advies continueren van de huidige situatie.

BIJLAG

ONDERZOEKSVERANTWOORDI
NG

Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording

Gesproken respondenten:

Functie	Aantal
Bestuur	1
Bewoners	3
Uitvoerende partners	3
Gemeente Roosendaal	5

Bijlage 2: Beoordelingsschema advies buurthuis

Advies	Complexiteit van de maatschappelijke opgave	Mate waarin rol van buurthuis wordt verwacht in de maatschappelijke opgave	Mate waarin buurthuis deze rol kan invullen: programmering en uitvoering activiteiten	Kwaliteit en continuïteit van buurthuisbestuur	Financiële positie in perspectief	Mate waarin buurthuis verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud goed kan vervullen	Ervaren kwaliteit samenwerking met partners (beide perspectieven)
Continueren huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Relatief groot	Goed	Stabiel positief	Goed	Voldoende tot en met goed
Oplossen kwetsbaarheden in huidige situatie	Relatief beperkt tot gemiddeld	Relatief groot	Beperkt tot voldoende	Continuïteit of kwaliteit deels onder druk	Stabiel tot positief	Voldoende tot en met goed	Onvoldoende tot en met voldoende
Geleidelijke overgang naar andere vorm van regie en aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende
Natuurlijk moment voor andere vorm van regie en andere aansturing	Gemiddeld tot groot	Relatief groot	Beperkt	Continuïteit en kwaliteit onder druk	Kwetsbaar tot stabiel	Beperkt tot en met voldoende	Onvoldoende tot en met voldoende

Datum:	9 november 2021	Zaaknummer: 468975
Van:	het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder Raaijmakers	
Aan:	de raad van de gemeente Roosendaal	
Steller:		
Kopie aan:	college, directie, J. Blomsteel, J. Steenmeijer, Groep Welzijn & Leefbaarheid, A. van Meer	
Onderwerp:	Wijkagenda's sociaal domein 2021 - 2023	
Bijlage:	1) Wijkagenda's 2021-2023; 2) Visie op de gemeentelijke rol bij ontmoeting	

Kennisnemen van

De sociale opgaven voor de wijken en dorpen, zoals opgenomen in de wijkagenda's voor de periode 2021 – 2023. De wijkagenda's bevatten geen nieuw beleid of beleidsuitgangspunten. De wijkagenda's bieden een gezamenlijk beeld van de sociale opgaven per wijk en dorp en geven daarmee richting aan de inzet en prioriteit van de professionals die via de wijknetwerken in de wijken en dorpen actief zijn.

Inleiding

Al een aantal jaar werken Gemeente, Alwel en WijzijnTraverse onder de noemer Vitale Wijken en Dorpen, samen aan het op peil houden en verbeteren van leefbaarheid in de wijken en dorpen in Roosendaal. Extramuralisering zorgt er voor dat deze opgave groter en complexer wordt. Dat constateert ook AEF in hun onderzoek in opdracht van Aedes naar de inrichting van zorg en ondersteuningsstructuur voor kwetsbare personen in corporatiewijken (mei 2020):

De leefbaarheid in de wijken staat onder druk. Dat komt onder andere omdat er steeds meer kwetsbare mensen wonen met een opeenstapeling van problemen. Deze kwetsbare mensen en de vaak meervoudige problemen die ze hebben worden te laat herkend. Hulp komt pas wanneer hun problemen zijn opgestapeld. Hierdoor zijn hun problemen en de overlast voor de wijk vaak groter dan wanneer eerder actie was ondernomen...Juist nu er steeds meer psychisch kwetsbare mensen in de wijken wonen, is het noodzakelijk om een sterke ondersteuningsstructuur in te richten...Er is betere samenwerking nodig om de zorg en ondersteuning aan kwetsbare bewoners te verbeteren. Gemeente, zorg- en welzijnsaanbieders en corporaties hebben daarin elk hun eigen rol en verantwoordelijkheid te vervullen, maar hier is meer samenwerking nodig. Zowel in de directe uitvoering, als in het op lange termijn werken aan draagkrachtige en leefbare wijken.

Roosendaal kent een stevige ondersteuningsstructuur in de wijken en dorpen. Partners werken samen in gebiedsnetwerken en inwoners kunnen op één plek in hun eigen buurt terecht voor informatie, advies en ondersteuning op gebied van wonen, welzijn, zorg, meedoen en geldzaken. Om samen beter te kunnen inspelen op wat er leeft in een wijk of dorp hebben de samenwerkingspartners behoefte aan een gedeeld beeld over de sociale opgaven in een wijk of dorp. Werken vanuit een gedeeld beeld over wat er nodig is, maakt dat je ook samen doelen stelt en keuzes maakt. Zo is in het eerste kwartaal van 2020 de gezamenlijke ambitie geformuleerd om te komen tot Sociale wijkagenda's voor de periode 2021-2023.

Informatie/kernboodschap

Het proces

Vanwege de RIVM maatregelen als gevolg van COVID-19 is het proces veel later dan gewenst van start gegaan (eind 2020) en hebben alle interactieve werksessies noodgedwongen online plaatsgevonden. Dit maakt dat bewoners in deze fase nog niet betrokken zijn geweest.

De wijkagenda's zijn een product van een samenwerking tussen verschillende organisaties, ieder met zijn eigen specialiteit. De betrokken organisaties zijn werkzaam in de gebiedsnetwerken in Roosendaal en werken samen rondom individuele vragen en casuïstiek van inwoners met een ondersteuningsvraag:

- Alwel
- WijZijn Traverse groep
- MEE
- De Politie
- GGZ WNB
- Coöperatie Wijkzuster West-Brabant
- Gemeente Roosendaal

Alle wijken en dorpen hebben hetzelfde proces doorlopen om tot de wijkagenda's te komen. De volgende stappen zijn ondernomen:

- Creëren van een beeld van de wijk op basis van de beschikbare data, vooral de vitaliteitskaart.
- Creëren van een gezamenlijk beeld van de wijk door middel van het uitwisselen van informatie tijdens een interactieve online wijk sessie.
- Prioriteiten stellen binnen de wijk.
- Doelen stellen voor de komende twee jaar.

Parallel aan het proces van de wijkagenda is het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van buurt- en dorpshuizen uitgevoerd. De visie op de gemeentelijk rol bij ontmoeting is via de subsidieregulering Buurthuizen geïmplementeerd. Buurthuizen dragen via hun sociale programmering bij aan de opgaven die staan opgenomen in de wijkagenda's onder het thema sociale cohesie.

Overkoepelende opgaven

Iedere wijk is anders en in iedere wijk spelen andere dingen. Toch zijn er een aantal opgaven die in meerdere wijken naar boven kwamen. Deze opgaven zijn niet nieuw en krijgen via beleid en projecten reeds op stedelijk niveau aandacht. Per wijk kan echter de insteek van een dergelijke opgave anders zijn, bijvoorbeeld door inzet op een specifieke doelgroep. De wijkagenda's zijn om die reden opgesteld vanuit vier overkoepelende opgaven, waarbij de inkleuring per wijk verschilt. Het gaat om de volgende opgaven:

- **Zichtbaarheid en toegankelijkheid van het professionele netwerk in de wijk;**
Zoals aangegeven kent Roosendaal een sterke sociale infrastructuur. Er is geconstateerd dat de gebiedsnetwerken in de wijken zich autonoom van elkaar hebben ontwikkeld met een diversiteit aan werkafspraken en werkwijzen. We versterken de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de netwerken in de wijk door met elkaar toe te werken naar een gezamenlijk niveau van 6 basisvoorwaarden.
- **Het versterken van sociale cohesie;**
Voor het verbeteren van de sociale cohesie in wijken en dorpen zetten we sterk in op ontmoeting. Wie regelmatig anderen ontmoet, voelt zich gelukkiger, meer betrokken bij de buurt en veiliger in de wijk. Ontmoetingen verbeteren ook de contacten en het wederzijds begrip tussen verschillende bevolkingsgroepen. Ontmoeting draagt bij aan de gezondheid omdat het positief bijdraagt aan meedoen, de kwaliteit van leven, het mentaal welbevinden en zingeving. Vanuit deze positieve gezondheidsbenadering draagt ontmoeting bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.
- **Het verbeteren van bestaanszekerheid van mensen;**
Via zes themalijnen werken we in Roosendaal aan het verbeteren van de bestaanszekerheid van mensen met een laag inkomen. Bestaanszekerheid is in veel wijk sessies besproken, maar het is een lastig te vangen thema, omdat er niet overal voldoende zicht is op de omvang van de problematiek. Het voorkomen en oplossen van armoede en schuldenproblematiek wordt gezien als een belangrijke gezamenlijke opgave, omdat de gevolgen verstrekkend zijn; het veroorzaakt sociale uitsluiting op verschillende levensdomeinen die sterk met elkaar verweven zijn, zoals onderwijs, werk, vrijetijdsbesteding, zorg, huisvesting en gezondheid. Vanuit de wijknetwerken kan hier aan bijgedragen worden door inzet op (vroeg)signalering en het bevorderen van maatschappelijke participatie en betrokkenheid.
- **Het vergroten van (het gevoel van) veiligheid.**
Met het jaarlijkse Actieplan Integrale Veiligheid wordt er gewerkt aan het verbeteren van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van de bewoners, ondernemers en bezoekers. Zowel de veiligheid in absolute zin, als

het gevoel van veiligheid. Veiligheid in wijken en buurten is afhankelijk van veel zaken. De kracht is om vanuit gezamenlijk doelstellingen in de wijk te komen tot verbetering van het veiligheidsgevoel. Veiligheidsbeleid is integraal, in de zin dat het zich richt op sociale en fysieke veiligheid. Wat er gebeurt achter de voordeur, op straat, de samenstelling van een wijk, voldoende perspectief voor de jeugd, inrichting van een gebied en het onderhoud van de openbare ruimte zijn allemaal thema's die het veiligheidsgevoel beïnvloeden. Binnen de wijkagenda's wordt het verbeteren van het gevoel van veiligheid dan ook vanuit verschillende aspecten benaderd en zijn de doelstellingen in gezamenlijkheid opgesteld.

In de dorpen speelt met name het thema van het behoud van leefbaarheid op de langere termijn. Het gaat hier over het in stand houden van een basisniveau aan voorzieningen en de beschikbaarheid van betaalbare woningen voor starters.

Overige ontwikkelingen

Rondje Roosendaal

In 2020 is gestart met het project Rondje Roosendaal. Dit project richt zich op de gewenste stedenbouwkundige ontwikkeling van het Centrum incl. Stationsgebied voor de langere termijn. Een deel van de problematiek van het Centrum zoals bv de verkeersveiligheid vraagt om een fundamentele aanpak en zal binnen Rondje Roosendaal worden opgepakt. Binnen de wijkagenda's zal er meer de focus liggen op de korte termijn. Desalniettemin staan de twee met elkaar in verband.

Impactanalyse Langdonk

In Langdonk is een impactanalyse uitgevoerd, waarbij een integraal programma is geformuleerd op gebied van leefbaarheid en veiligheid. Het integrale programma richt zich op de lange termijn en zet in op een veilige en schone leefomgeving, duurzaam, toekomstbestendig wonen en het optimaliseren van het gebruik van het groene karakter van de wijk. De wijkagenda Langdonk voor de komende 2 jaar draagt bij aan de sociale doelen van het integrale programma.

Impactanalyse Westrand

Ook in andere wijken staat de leefbaarheid onder druk. De vitaliteitskaarten van Westrand en Kalsdonk geven al langer aanleiding tot zorg. Westrand is de daarom de volgende wijk waarbij er een impactanalyse wordt uitgevoerd. Op het moment is er lastig grip te krijgen op de problematiek die leeft in Westrand en spelen er een aantal ruimtelijke ontwikkelopgaven. Dankzij de impactanalyse hopen we meer zicht te krijgen op wat er speelt in de wijk en een programma te kunnen ontwikkelen wat daarop aansluit. De speerpunten in de wijkagenda Westrand zullen in de impactanalyse worden vertaald naar doelstellingen voor de lange termijn.

Roosendaal Spreekt Roosendaal Doet

Burgerhout heeft als enige wijk geen wijkagenda. Burgerhout maakt onderdeel uit van Roosendaal spreekt, Roosendaal doet. Door open en zonder vooropgezette sturing of verwachtingen in gesprek te gaan, worden ervaringen en belevingen van inwoners en professionals opgehaald en vervolgens vertaald naar papier. In Burgerhout voeren we deze gesprekken over de thema's Ouder worden, Rondkomen en Veiligheid. Op basis van deze gesprekken volgt een uitwerking op de speerpunten voor Burgerhout.

Consequenties

Met de wijkagenda's is er een beeld geschetst van de sociale opgave per wijk / dorp en zijn de doelen voor de komende twee jaar vastgesteld. Hiermee is het 'wat' in kaart gebracht. De vervolgstap is het concretiseren en uitvoeren van deze plannen. De regie en coördinatie hiervan ligt bij het 'driemanschap' in de wijken en dorpen. Het driemanschap bestaat uit de Wijk coördinator van Alwel, de Opbouwwerker van Wijzijn en de Verbinder van de gemeente. Tussen de partners is afgesproken dat de uitvoering van de wijkagenda's moet passen binnen de bestaande begroting en de reguliere middelen. Dat maakt dat we bij de uitvoering van de wijkagenda's continu het gesprek voeren over wat prioriteit heeft of moet hebben.

Communicatie

In de vervolgfase is nadrukkelijk de opdracht meegegeven om de uitwerking en uitvoering van de wijkplannen samen met andere partners en bewoners in de wijk op te pakken. De communicatie zal zich richten op de concrete acties die vanuit de wijkagenda worden ondernomen of zijn uitgevoerd.

Vervolg(procedure)

De gemeenteraad zullen wij via de reguliere P&C cyclus informeren over de voortgang en uitvoering van de wijkagenda's.

Bijlagen

- Wijkagenda's sociaal domein 2021-2023
- Visie op de gemeentelijke rol bij ontmoeting.

Afsluiting en ondertekening

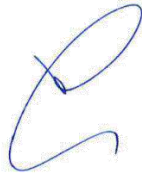
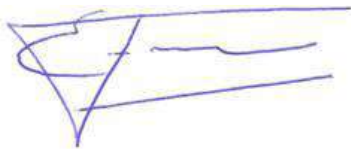
Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

Wijkvisie 2021 - 2023

Voor u ligt de Integrale wijkagenda 2021-2023. Per wijk zult u een overzicht vinden van de belangrijkste opgave in de wijk met daarnaast een wijkagenda voor de komende twee jaar, gericht op de belangrijkste thema's die Roosendaal breed spelen. Deze wijkagenda's zijn opgesteld in samenwerking met verschillende partners uit de wijk en zullen ook in samenwerking worden uitgewerkt en uitgevoerd.

Al geruime tijd wordt er gewerkt aan vitaliteit en leefbaarheid in de wijken en dorpen. Maar de leefbaarheid in de wijken en dorpen staat onder druk. Er wonen steeds meer mensen met verschillende achtergronden en vraagstukken in buurten naast en met elkaar en dus is het belangrijk om de ondersteuningsstructuur daar zo goed mogelijk op aan te sluiten.

Deze integrale wijkagenda's zijn opgesteld in samenwerking met de wijkprofessionals en lokale organisaties. Ze bieden een houvast voor de sociale prioriteiten voor het werken in de wijk voor de komende twee jaar. De wijze waarop deze wijkagenda's tot stand zijn gekomen zijn een verdere verdieping van de samenwerking in wijken en dorpen. Deze sterke samenwerking zetten we voort met de uitvoering van de wijkagenda's.

Gemeente, zorg- en welzijnsaanbieders en corporaties hebben daarin elk hun eigen rol en verantwoordelijkheid te vervullen, maar samen kun je zo veel meer bereiken.

In Roosendaal werken we al sinds een aantal jaren samen in gebiedsnetwerken. Inwoners kunnen op één plek in hun eigen buurt terecht voor informatie, advies en ondersteuning op gebied van wonen, welzijn, zorg, meedoen en geldzaken.

Om samen beter te kunnen inspelen op wat er leeft in een wijk of dorp hebben de samenwerkingspartners behoefte aan een gedeeld beeld over de sociale opgaven in een wijk of dorp. Werken vanuit een gedeeld beeld over wat er nodig is, maakt dat je ook samen doelen stelt en keuzes maakt. En soms vraagt dat om over de grenzen van de eigen organisatie heen te kijken.

Inge Raaijmakers
Wethouder Vitale wijken en dorpen

Rob van Son
Vestigingsmanager Roosendaal, Alwel

Ad van Rijen
Bestuurder, WijZijntraversegroep

Samenwerkingspartners

Alwel

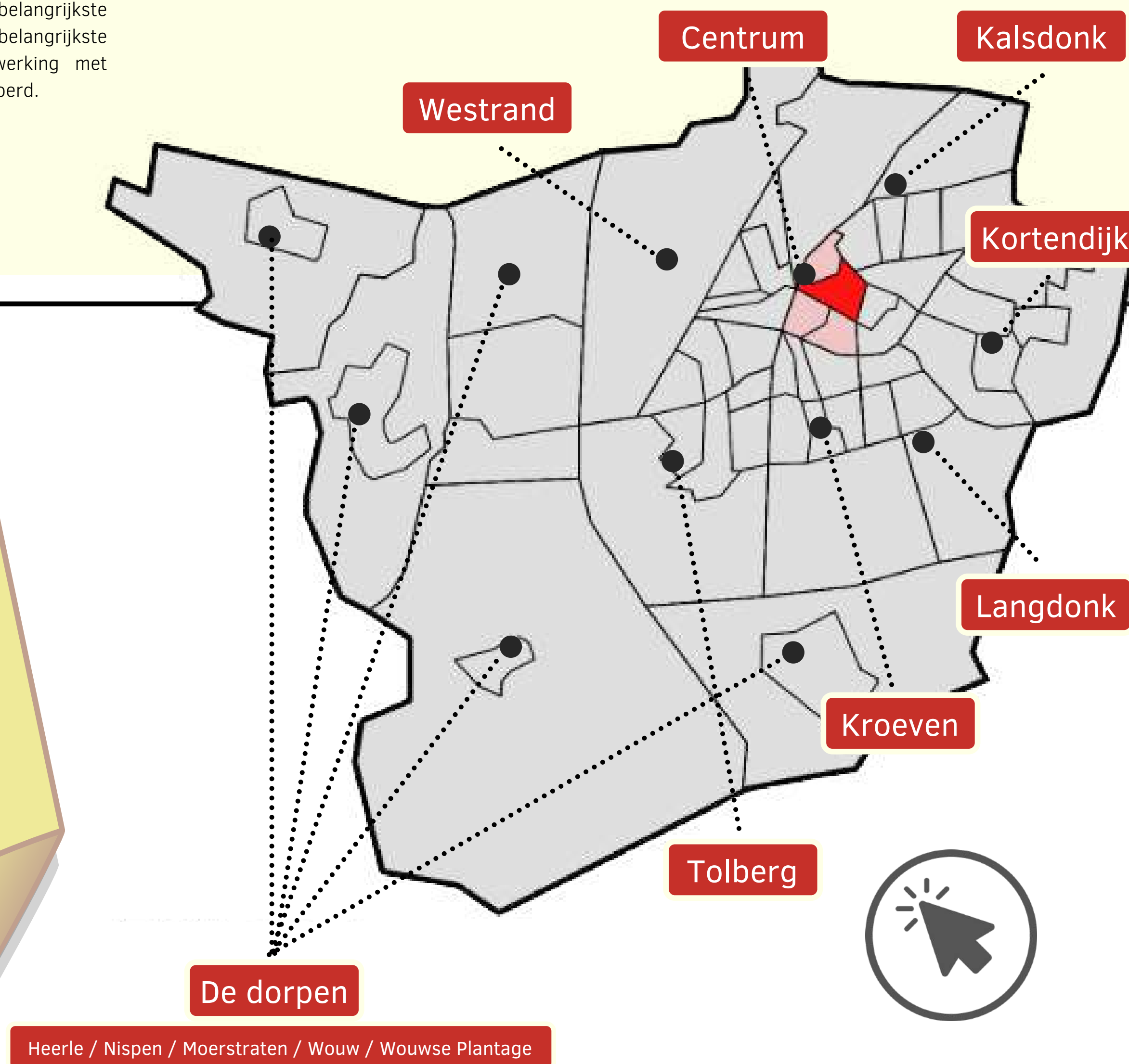
wij zijn

MEE
West-Brabant

POLITIE
Midden en West Brabant

G G Z
W N B

twb

Het proces

Alle wijken en dorpen hebben hetzelfde proces doorlopen om tot de wijkagenda's te komen. De volgende stappen zijn ondernomen:

1. Creëren van een beeld van de wijk op basis van de beschikbare data, vooral de vitaliteitskaart. Door middel van een wijkwandeling met daarbij horende vragen kon ieder voor zich een beeld creëren van wat er speelt in de wijk.
2. Creëren van een gezamenlijk beeld van de wijk door middel van het uitwisselen van informatie tijdens een interactieve online wijk sessie. Hierbij werden de sterke punten van de wijk uiteengezet, tezamen met de verbeterpunten. Vanuit hier is bekeken wat de belangrijkste thema's zijn die spelen in iedere wijk
3. Prioriteiten stellen binnen de wijk. Vanuit de thema's zijn de volgende vragen beantwoord om tot de juiste prioriteiten te komen: Waarom is dit een belangrijk thema in de wijk? Wat zijn de ontwikkelingen geweest in de afgelopen jaren op het gebied van dit thema? En waar zou binnen dit thema de focus op moeten liggen?
4. Concrete doelen stellen voor de komende twee jaar. Tijdens een tweede interactieve online wijk sessie is toegewerkt naar concrete doelen die partners de komende twee jaar willen bereiken. Daarnaast zijn er acties verbonden aan de gestelde doelen

Het wijknetwerk op orde

Het wijknetwerk is de belangrijkste spil binnen de verschillende wijken en dorpen van Roosendaal. Alhoewel in veel wijken / dorpen het wijknetwerk een goede basis heeft, is het toch belangrijk om het belang van een zichtbaar wijknetwerk nogmaals te benadrukken. Het wijknetwerk is de fundering waarop de wijkagenda bouwt, en deze fundering moet overal stevig staan, voordat er uitvoering gegeven kan worden aan de plannen. Een wijknetwerk dat op orde en zichtbaar is, is de basis om uiteindelijk de continuïteit van de wijkagenda's te kunnen garanderen en te kunnen borgen voor de lange termijn. Voorafgaand aan de uitvoer van de wijkagenda's is het dan ook van belang dat de verschillende wijknetwerken na gaan of ze voldoen aan de gestelde basisvoorwaarde voor een wijknetwerk dat op orde en zichtbaar is. Wanneer dit niet het geval is zal er een gezamenlijk plan moeten worden opgesteld waarmee er gezorgd wordt dat er wel aan de basisvoorwaarde wordt voldaan.

De basisvoorwaarde voor een wijknetwerk dat op orde en zichtbaar is zijn:

1. Een frequent overleg met een vaste agenda
2. Goed vindbaar en zichtbaar in de wijk
3. Goed op de hoogte van wat er speelt in de wijk dankzij een sterke signalerende functie
4. Deskundigheid op orde
5. Op de hoogte zijn van elkaars rol en wat ze van elkaar kunnen verwachten. Niet alleen de professionals zijn hiervan op de hoogte, maar dit is ook duidelijk voor de bewoners van de wijk.
6. Een sterke verbinding met de overige formele en informele partners in de wijk.

Bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid is een belangrijk thema binnen Roosendaal en speelt in de ene wijk meer dan in de andere wijk. Het is erg lastig om goed zicht te krijgen op de omvang van de problematiek, omdat het meeste zich afspeelt achter de voordeur. Vooral bij bepaalde hotspots binnen de wijken. Als gevolg van schaamte wordt het onderwerp ook niet veel besproken. De focus binnen dit thema lag vooral op:

- Problemen achter de voordeur
 - Gebrek aan signalering
 - Zichtbaarheid gebiedsteam
 - Schaamte
- Hotspots met leefbaarheidsproblematiek

Staat in verbinding met

- De fysieke leefomgeving
 - Zichtbare armoede
- Kansenongelijkheid bij jongeren

(Gevoel van) Veiligheid

Veiligheid en criminaliteit is een belangrijk thema binnen veel van de wijken in Roosendaal. Waar het aan de ene kant gaat om zaken als ondermijning of drugs- en jongerenoverlast, gaat het aan de andere over de ervaring en beleving van veiligheid. Dit gevoel van onveiligheid ontstaan vooral door onbegrip voor elkaar en elkaars gedrag en verloederding van de fysieke leefomgeving. De focus binnen dit thema lag vooral op:

- Veel overlast
 - Jongeren overlast
 - Drugsoverlast
- Vermijden van bekende onveilige plekken
- Hotspots met leefbaarheidsproblematiek

Staat in verbinding met

- De fysieke leefomgeving
 - Verpaupering van de fysieke leefomgeving
- Gebrek aan contact en begrip voor elkaar
- Bestaanszekerheid
 - Perspectief voor jongeren

Sociale cohesie

Het gebrek aan sociale cohesie is een trend die je niet alleen ziet in de Roosendaalse wijken en dorpen. Dankzij het meer individualistisch worden van de samenleving is het gebrek aan sociale cohesie een maatschappelijke trend. Desalniettemin is sociale cohesie het thema dat het meeste naar voren is gekomen in de verschillende wijk sessies. De focus binnen dit thema lag vooral op:

- Kloof tussen verschillende groepen bewoners
- Sociale cohesie meer aanwezig op buurt niveau
- Eenzaamheid
- Gebrek aan ontmoeting

Staat in verbinding met

- De fysieke leefomgeving
 - Gebrek aan ontmoetingsmogelijkheden
 - Verpaupering van de fysieke leefomgeving

Bestaanszekerheid in Roosendaal

In de gemeente Roosendaal leven tenminste 3.200 huishoudens onder de lage inkomensgrens. Een kwetsbare groep waar armoede en schuldenproblematiek op de loer liggen. Bestaanszekerheid is in veel wijk sessies besproken, maar het is een lastig te vangen thema, omdat er niet overal voldoende zicht is op de omvang van de (onderliggende) problematiek. We schetsen een kader door bestaanszekerheid te positioneren in de integrale wijkagenda's en de ambities uit een te zetten.

Bestaanszekerheid

Positionering van bestaanszekerheid

Het is belangrijk om de armoede en schuldenproblematiek te voorkomen en op te lossen omdat armoede over meer gaat dan alleen het gebrek aan geld; het veroorzaakt sociale uitsluiting op verschillende levensdomeinen die sterk met elkaar verweven zijn, zoals onderwijs, werk, vrijetijdsbesteding, zorg, huisvesting en gezondheid. Door deze sociale uitsluiting worden mensen beperkt in hun eigen waarde, participatie en zelfredzaamheid. Ook kinderen kunnen hier de dupe van worden, waardoor zij al op jonge leeftijd te maken krijgen met een achterstand. Binnen de integrale wijkaanpak wordt er dan ook niet alleen naar armoedebestrijding gekeken op het gebied van geld en toegang tot voorzieningen, maar ook naar stimuleren van sociaal contact om op deze manier mensen in armoede te betrekken bij hun wijk en sociale uitsluiting te voorkomen.

We doen daarbij een beroep op de eigen kracht en verantwoordelijkheid, maar niet voordat we met zorg en ondersteuning hebben geïnvesteerd in het hervinden van het zelfvertrouwen, veerkracht en zelfregie. Empowerment is nu eenmaal een voorwaarde voor participatie, en niet andersom.

Er is een belangrijke taak weggelegd voor sociaal professionals om hulp en ondersteuning te bieden aan mensen die als gevolg van armoede al tijden langs de kant staan. Het versterken van het zelfbewustzijn en het bevorderen van de eigen regie vraagt om ondersteunen op basis van vertrouwen en gelijkwaardigheid. Investeren in vaardigheden en (nieuw) gedrag met speciale aandacht voor kinderen. Naast participatie op school, sport en cultuur en educatie over omgaan met geld, is vooral een veilige en stabiele thuissituatie, zonder spanningen, van essentieel belang voor een (financieel) gezonde toekomst. Er zijn een aantal risicogroepen: mensen die op grond van bepaalde kenmerken meer kans hebben om in de armoede terecht te komen, te identificeren. Het is belangrijk om deze groepen in beeld te krijgen. Kijkend naar de verschillende risicogroepen kunnen we constateren dat geen van deze groepen echt goed in beeld is. Hoewel van de meeste risicogroepen de totale omvang bekend is, is het onduidelijk wat de situatie per wijk is en wat de eventuele onderliggende problematiek is.

Ambities van bestaanszekerheid

Het herstellen van eigen regie en vertrouwen in de toekomst

- Problematiek vwb de thuissituatie worden vroegtijdigesignaleerd en opgepakt
- Inwoners ervaren minder schaamte over hun financiële en persoonlijke situatie en vragen eerder hulp
- De inwoners van de gemeente Roosendaal ervaren hun persoonlijke situatie als voldoende stevig en stabiel als basis voor deelname aan de maatschappij

Ambities van bestaanszekerheid

Het wegnemen van de kansongelijkheid

- Inwoners van de gemeente Roosendaal weten de weg naar mogelijke (inkomens)voorzieningen te vinden en ervaren geen belemmeringen er gebruik van te maken
- De inwoners van de gemeente Roosendaal helpen hun buurtgenoten (samenredzaamheid)
- Inwoners ervaren geen financiële belemmeringen in deelname aan maatschappelijke activiteiten.

(Gevoel van) Veiligheid

(Gevoel van) Veiligheid in Roosendaal

Veiligheid staat al langer op de agenda en met behulp van het jaarlijkse Actieplan Integrale Veiligheid wordt er gewerkt aan het verbeteren van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van de bewoners, ondernemers en bezoekers. Zowel de veiligheid in absolute zin, als het gevoel van veiligheid.

Positionering van (gevoel van) veiligheid

Veiligheid is afhankelijk van veel zaken in een wijk of buurt. De kracht is om vanuit gezamenlijk doelstellingen in de wijk te komen tot verbetering van het veiligheidsgevoel. Veiligheidsbeleid is integraal, in de zin dat het zich richt op sociale en fysieke veiligheid. Wat er gebeurt achter de voordeur, op straat, de samenstelling van een wijk, voldoende perspectief voor de jeugd, inrichting van een gebied en het onderhoud van de openbare ruimte zijn allemaal thema's die het veiligheidsgevoel beïnvloeden. Binnen de integrale wijkagenda's wordt het verbeteren van het gevoel van veiligheid dan ook vanuit verschillende aspecten benaderd en zijn de doelstellingen in gezamenlijkheid opgesteld.

Veiligheid is door de jaren heen veel meer in het teken komen te staan van een bredere focus. Waar veiligheidsvraagstukken aan de ene kant vragen om snel ingrijpen en korte termijn oplossingen, vind er nu ook een verschuiving plaats richting meer lange termijn en structurele oplossingen. Op deze manier is er een combinatie ontstaan van repressie en preventie wat zich goed leent voor een samenwerking tussen veiligheid en sociaal domein. Beide oplossingsvormen komen dan ook terug in de integrale wijkagenda's en op deze manier kunnen er structurelere (veiligheids)problemen in de wijk worden opgelost.

Ambities van (gevoel van) veiligheid

Zorgen dat het veilig en prettig wonen, werken en recreëren is in Roosendaal

- Het aantal overlast meldingen in de gemeente Roosendaal is verminderd
- De inwoners van de gemeente Roosendaal dragen bij aan het schoon en heel houden van de wijken / dorpen

Ambities van (gevoel van) veiligheid

Het verhogen van het gevoel van veiligheid door middel van contact

- Inwoners van de gemeente Roosendaal kennen hun buurtgenoten, hebben begrip voor elkaar en voelen zich onderdeel van de gemeenschap
- Er is een verbeterde samenwerking tussen partners en inwoners op het gebied van veiligheid

Sociale cohesie in Roosendaal

De huidige maatschappij is aan het individualiseren en polariseren en ook in de gemeente Roosendaal wordt de bevolking steeds meer divers. Een sterke sociale cohesie is om deze reden erg belangrijk. Het hebben van contact met inwoners uit de wijk vergroot het begrip voor elkaar en voor elkaars leefwereld. Het stimuleren van ontmoeting draagt bij aan een sterkere sociale cohesie en is daarom ook een belangrijk onderdeel van de wijkagenda's.

Positionering van sociale cohesie

Om de sociale cohesie in een wijk te versterken is ontmoeting dus een belangrijk middel. Wie regelmatig anderen ontmoet, voelt zich gelukkiger, meer betrokken bij de buurt en veiliger in de wijk. Ontmoetingen verbeteren ook de contacten en het wederzijds begrip tussen verschillende bevolkingsgroepen. Investeren in betekenisvolle sociale relaties is van groot belang. Sociale relaties hebben een beschermde werking en dragen daarnaast bij aan het verminderen van gezondheidsproblemen. Mensen die voor hun gevoel niet genoeg betekenisvolle contacten hebben, kunnen zich eenzaam voelen. Dit kan leiden tot een slechte mentale en fysieke gezondheid. Ontmoeting draagt bij aan de gezondheid omdat het positief bijdraagt aan meedoen, de kwaliteit van leven, het mentaal welbevinden en zingeving (positieve gezondheidsbenadering). Vanuit deze positieve gezondheidsbenadering draagt ontmoeting bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

De stip op de horizon is dat ontmoeting voor elke inwoner van Roosendaal onderdeel is van haar of zijn dagelijks leven. Juist omdat het zo'n positieve invloed heeft op het welbevinden. Voor kwetsbare inwoners voor wie ontmoeting niet vanzelfsprekend is, doet de gemeente met de partners in de stad en de dorpen een extra inspanning om hen via ontmoeting sterker en veerkrachtiger te maken.

Ambities van sociale cohesie

Versterken van de veerkracht, zelfredzaamheid en algemeen welbevinden van inwoners

- Inwoners van de gemeente Roosendaal voelen zich minder eenzaam
- Inwoners van de gemeente Roosendaal ervaren hun leven als leuk, ontspannen en zinvol
- Inwoners van de gemeente Roosendaal zijn mentaal weerbaar

Ambities van sociale cohesie

Versterken sociale cohesie (betrokkenheid) en inzet voor de gemeenschap/ gemeenschapszin

- Inwoners van de gemeente Roosendaal voelen zich meer betrokken bij hun leefomgeving en ervaren meer samenhang tussen verschillende groepen inwoners
- Inwoners van de gemeente Roosendaal worden uitgedaagd deel te nemen aan nieuwe activiteiten zodat zij begrip krijgen voor andere inwoners en hun netwerk verbreden.
- Inwoners van de gemeente Roosendaal ervaren steun van een ander (door bijvoorbeeld lotgenotencontact)

Het **vervolg**

Betrokken **organisaties**

Deze integrale wijkagenda's zijn een product van een samenwerking tussen verschillende organisaties, ieder met zijn eigen specialiteit. De betrokken organisaties zijn werkzaam in de gebiedsnetwerken in Roosendaal en werken samen rondom individuele vragen en casuïstiek van inwoners met een ondersteuningsvraag:

- De gemeente Roosendaal
- Alwel
- WijZijn Traverse groep
- MEE
- De Politie
- GGZ WNB
- Coöperatie Wijkzuster West-Brabant

Het **vervolg**

Met de wijkagenda's is er een beeld geschetst van de sociale opgave per wijk / dorp en zijn de doelen voor de komende twee jaar vastgesteld. Hiermee is het 'wat' in kaart gebracht. De vervolg stap is het concretiseren en uitvoeren van deze plannen.

Om dit te kunnen doen wordt er gebruik gemaakt van zowel een lokaal projectteam in iedere wijk/dorp, als een overkoepelend projectteam. De thema's uit de wijkagenda's zijn namelijk thema's die Roosendaal breed aandacht moeten krijgen, maar die op wijkniveau om maatwerk vragen. In het vervolg is er voor ieder van de organisaties een eigen rol weggelegd. Daarnaast zullen zij, in samenwerking met de benodigde partners en bewoners, het 'hoe' in kaart brengen en daar uitvoering aan gaan geven

Overkoepelend projectteam

Omdat de thema's uit de integrale wijkagenda's Roosendaal brede thema's zijn, is er gekozen voor een overkoepeld projectteam. Dit projectteam is verantwoordelijk voor verbinding tussen de verschillende wijken en monitort de wijk overstijgende ontwikkelingen. Ieder thema heeft een eigen verantwoordelijke, die gezamenlijk het overkoepelde projectteam vormen:

- **Wijknetwerk op orde en zichtbaar:**
Management van het gebiedsteam
- **Bestaanszekerheid:**
Management van het gebiedsteam
- **(Gevoel van) Veiligheid:**
De gemeente Roosendaal en Alwel
- **Sociale cohesie:**
WijZijn Traverse groep (de opbouwwerkers)

Het overkoepelende projectteam heeft, naast de monitorende functie, ook een faciliterende rol. Het is hun taak om te faciliteren in de randvoorwaarden die geregeld moeten zijn voor het lokale projectteam, zodat zij de plannen kunnen uitvoeren

Lokaal projectteam

Als laatste heeft iedere wijk/dorp nog een lokaal projectteam om op wijkniveau te werken aan de thema's en op deze manier maatwerk te kunnen bieden. De wijkagenda's zijn leidend voor de lokale projectteams. Deze lokale projectteams zullen bestaan uit organisaties die op wijkniveau werken met de genoemde thema's. Dit kunnen zowel organisaties uit het wijknetwerk zijn, als andere organisaties die werken binnen de wijk.

Het is de taak van de lokale projectteams om de wijkagenda's te concretiseren in samenwerking met wijkbewoners en vervolgens uitvoer te geven aan deze plannen. Het lokale projectteam heeft een organiserende rol en zij worden verwacht daar zelf initiatief in te nemen.

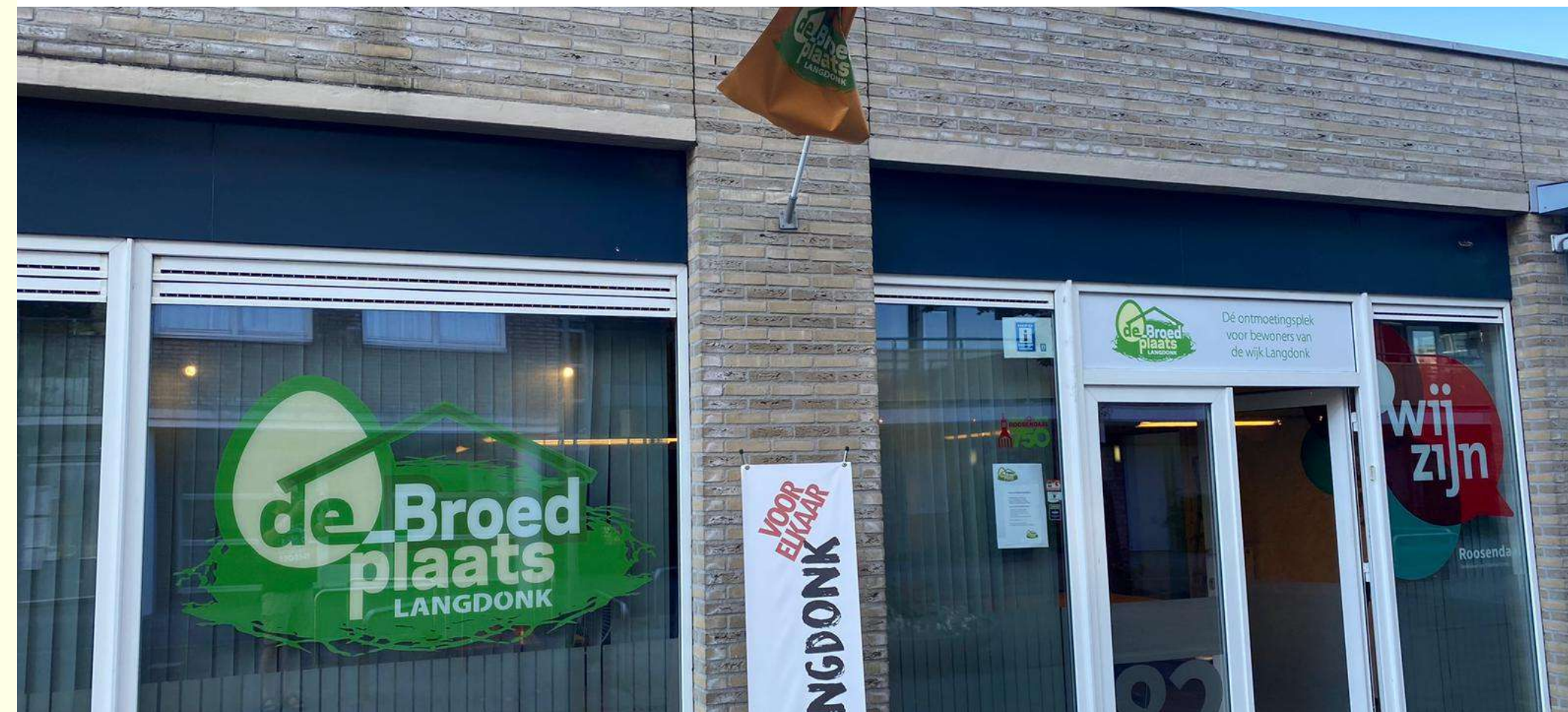
Kernteam

De gemeente Roosendaal, Alwel en WijZijn Traverse groep hebben een rol op het gebied van wijkontwikkeling in algemene zin. Vanuit deze verantwoordelijkheid zullen deze partijen de verdere uitwerking en uitvoering van de wijkagenda's gezamenlijk coördineren en monitoren. De uiteindelijke regie hiervoor komt bij de gemeente Roosendaal te liggen.

Overige ontwikkelingen

Roosendaal Spreekt Roosendaal Doet

Burgerhout heeft als enige wijk geen wijkagenda. Burgerhout maakt onderdeel uit van Roosendaal spreekt, Roosendaal doet. Roosendaal spreekt, Roosendaal doet is een andere manier van (samen)werken tussen organisaties en met inwoners, waarin we steeds vertrekken vanuit de leefwereld van de inwoners, reflecteren op ons eigen handelen en samen zoeken naar andere oplossingen. Door open en zonder vooropgezette sturing of verwachtingen in gesprek te gaan, worden hun ervaringen en belevingen opgehaald en vervolgens vertaald naar papier. In Burgerhout voeren we deze gesprekken met inwoners en professional over de thema's Ouder worden, Rondkomen en Veiligheid. Op basis van deze gesprekken volgt een uitwerking op de speerpunten voor Burgerhout.

Impactanalyse Langdonk

Eind vorig jaar had Roosendaal in de wijk Langdonk te kampen met 'vuurwerkoverlast'. Dat is de aanleiding om uitgebreider er meer gestructureerd te kijken naar wat er in de wijk aan de hand is. In Langdonk is daarom een impactanalyse uitgevoerd, waarbij een integraal programma is geformuleerd op gebied van leefbaarheid en veiligheid. Het integrale programma richt zich op de lange termijn en zet in op een veilige en schone leefomgeving, duurzaam, toekomstbestendig wonen en het optimaliseren van het gebruik van het groene karakter van de wijk. De wijkagenda Langdonk voor de komende 2 jaar draagt bij aan de sociale doelen van het integrale programma.

Impactanalyse Westrand

Ook in andere wijken staat de leefbaarheid onder druk. De vitaliteitskaarten van Westrand en Kalsdonk geven al langer aanleiding tot zorg. Westrand is de daarom de volgende wijk waarbij er een impactanalyse wordt uitgevoerd. Op het moment is er lastig grip te krijgen op de problematiek die leeft in Westrand en spelen er een aantal ruimtelijke ontwikkelopgaven. Dankzij de impactanalyse hopen we meer zicht te krijgen op wat er speelt in de wijk en een programma te kunnen ontwikkelen wat daarop aansluit. De speerpunten in de wijkagenda Westrand zullen in de impactanalyse worden vertaald naar doelstellingen voor de lange termijn.

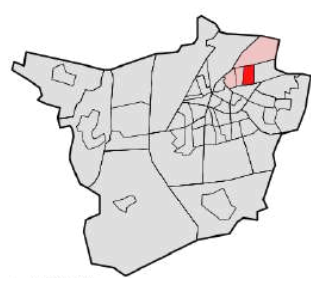
De Riete

Rondje Roosendaal

In 2020 is gestart met het project Rondje Roosendaal. Dit project richt zich op de gewenste stedenbouwkundige ontwikkeling van het Centrum incl. Stationsgebied voor de langere termijn. Een deel van de problematiek van het Centrum zoals bv de verkeersveiligheid vraagt om een fundamentele aanpak en zal binnen Rondje Roosendaal worden opgepakt. Binnen de integrale wijkagenda's zal er meer de focus liggen op de korte termijn. Desalniettemin staan de twee met elkaar in verband.

De wijkagenda's

Kalsdonk

Wijk 2021

Sociale leefomgeving

- Scheiding tussen groepen mensen
- Onbegrip
- Gebrek aan sociale contacten
- Gebrek aan ontmoeting

Staat in verbinding met

- Gebrek aan openbaar groen
- Afval op staat
- Verpaupering

Bestaanszekerheid

- Kinderen in armoede
- problemen achter de voordeur
- Percentage minimahuishoudens
Vooral van niet westerse huishoudens en alleenstaande huishoudens
- Percentage bijstandsuitkeringen

Veiligheid en criminaliteit

- Overlast
- Hangjongeren
- Verkeersoverlast
- Gevoel van onveiligheid
- Vernieling

Staat in verbinding met

- Bestaanszekerheid
- Verpaupering

"Er zijn hier veel bewoners initiatieven"

Een echt volkswijk

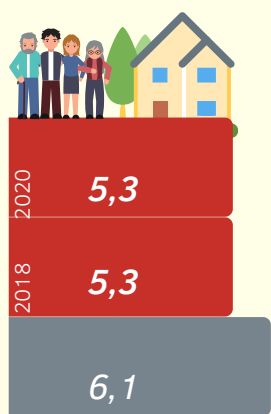
Schooncoaches

We leggen de focus op

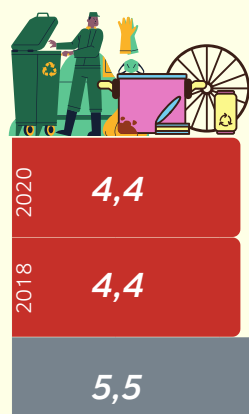
- Vroeg signalering
- Meer perspectief voor de jeugd
- Elkaar leren kennen
- Meer betrokkenheid bij de wijk
- Verbeteren van het veiligheidsgevoel

Sociale leefomgeving

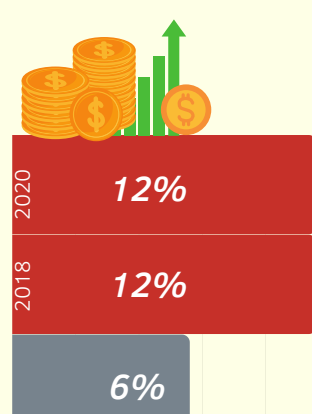
Sociale cohesie score

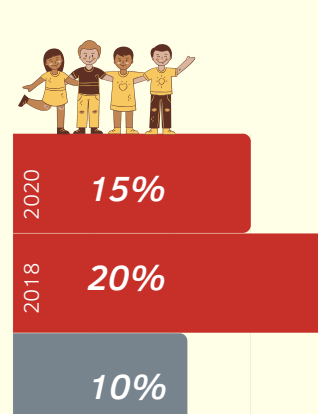
Rapportcijfer vervuiling

% Bijstandsuitkering

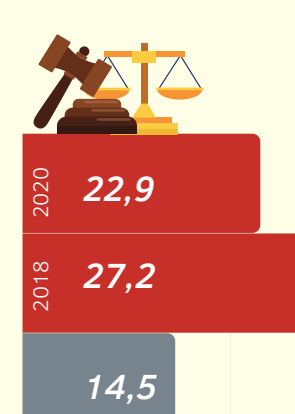

% Kinderen in armoede

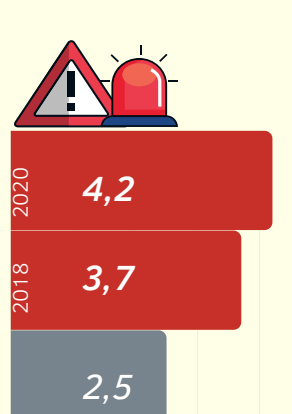

Veiligheid en criminaliteit

Geregistreerd overlast (2 jaar)
Per 1000 inwoners

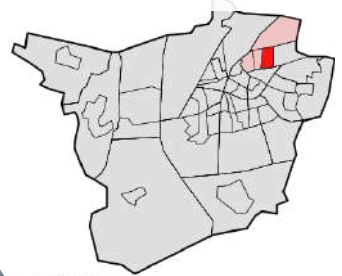
Beleving overlast

T.o.v. Roosendaal: ■ Beter ■ Gelijk ■ Klein verschil ■ Slechter ■ Roosendaal

Er zijn veel voorzieningen

Diversiteit

Kalsdonk

Wijkagenda 2021 - 2023

Wijkagenda Kalsdonk

Kalsdonk is een volkswijk, die gekenmerkt wordt door diversiteit. Aan de westkant van de wijk vind je veel groen met karakteristieke woonhuizen in het hogere marktsegment. En aan de oostkant van de wijk vind je compactere straten met veel (sociale-)huurwoningen en een buurt met vooral koopwoningen daterend uit het begin van de 21e eeuw. Het volkse karakter van de wijk komt terug in de verscheidenheid aan burgerinitiatieven en de goede voorzieningen in de wijk. De bewoners van Kalsdonk zijn relatief jong en er wonen veel gezinnen. Ook het percentage niet-Westerse inwoners ligt vrij hoog. Bewoners voelen zich betrokken bij de eigen buurt, maar ervaren relatief veel overlast. Ook is er in een aantal gebieden sprake van verpaupering van de leefomgeving. Dit draagt bij aan (het gevoel van) onveiligheid binnen de wijk.

Voor meer informatie over Kalsdonk kan je de [vitaliteitskaart](#) raadplegen.

Doelstellingen Kalsdonk 2023

- Inwoners die het nodig hebben, maken meer gebruik van bestaande (inkomens) voorzieningen
- Het verhogen van het gevoel bij de jeugd volwaardig onderdeel uit te maken van de samenleving; zowel op individueel als collectief niveau
- Door een verbeterde samenwerking met de inwoners van Kalsdonk vergroten we het gevoel van veiligheid voor iedereen
- Meer gebruik maken van diversiteit in de wijk en verbinden op basis van gezamenlijk doel/interesse

Bestaanszekerheid

Inwoners die het nodig hebben, maken meer gebruik van bestaande (inkomens) voorzieningen

- Aandacht voor de bekendheid en toegankelijkheid van bestaande regelingen
- Het normaliseren en bespreekbaar maken van het thema rondkomen
 - Verminderen van het wantrouwen jegens instanties onder bewoners, vooral senioren
 - Wegnemen van gevoelens van schaamte over de eigen situatie

Het verhogen van het gevoel bij de jeugd volwaardig onderdeel uit te maken van de samenleving; zowel op individueel als collectief niveau

- Aandacht voor de bekendheid en toegankelijkheid van bestaande regelingen
- Jongeren meer betrekken bij het organiseren van activiteiten en ontmoetingsmomenten
- Het onderzoeken van meer woonperspectief voor starters in Kalsdonk
- Meer begeleiding en ondersteuning gericht op een beter perspectief op de arbeidsmarkt

Veiligheid en criminaliteit

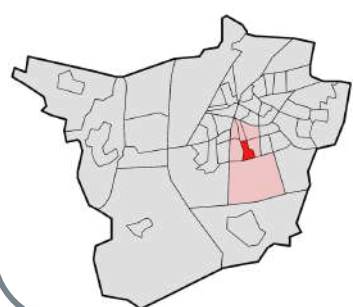
Door een verbeterde samenwerking met de inwoners van Kalsdonk vergroten we het gevoel van veiligheid voor iedereen

- Een gerichte aanpak tegen afvaldumping en verloedering van de fysieke leefomgeving
 - Focus op de brandgangen
 - Inzet van schooncoaches
- De wijkagent en de handhavers zijn zichtbaarder in de wijk en bouwen een netwerk op met de bewoners en partners
- Bevorderen van begrip voor elkaars leefwereld
 - In gesprek gaan met jongeren en sleutelfiguren in de wijk
- Creëren van bewustwording als het gaat om criminaliteit en ondermijning
 - Trainen van professionals die achter de voordeur komen op het gebied van signalering

Sociale cohesie

Meer gebruik maken van diversiteit in de wijk en verbinden op basis van gezamenlijk doel/interesse

- Meer verbinding tussen verschillende bevolkingsgroepen met het buurthuis als basis
 - Organiseren van ontmoeting met behulp van gemotiveerde bewoners
 - Inzet van talenten, kennis en kunde van de inwoners en professionals van de wijk
 - Focus ook op straat/buurt niveau
- Bereiken van senioren met een (niet-Westerse) migratieachtergrond

Kroeven

Wijk 2021

Sociale contacten

- Overschot aan ouderen
- Kloof tussen bewoners
Onder andere tussen oud en jong en inwoners met en zonder migratie achtergrond
- Gebrek aan ontmoeting

Perspectief voor jongeren

- Kinderen in armoede
- Gebrek aan plek voor jongeren
- Verwijzingen naar Halt
- Hoog percentage schoolverlaters
- Gebrek aan signalering
- Percentage kinderen voorschoolse opvang

Staat in verbinding met

- Gebrek aan ontmoeting
- Bestaanszekerheid
- Problemen achter de voordeur

Bestaanszekerheid

- Kinderen in armoede
- Hoog percentage minimahuishoudens
- Problemen achter de voordeur
- Gebrek aan signalering
- Hoog percentage kwijtscheldingen

Veel groen

Rustige wijk

Goede
voorzieningen

We leggen **de focus** op

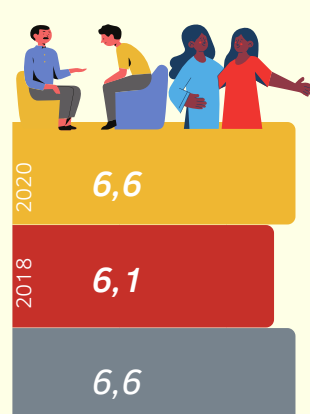
- Contact tussen de verschillende bewoners
- Vroeg signalering en problemen achter de voordeur

Sociale contacten

Sociale cohesie score

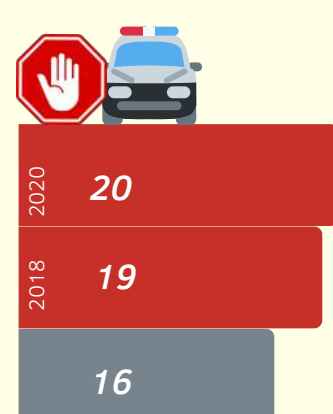

Sociale contacten

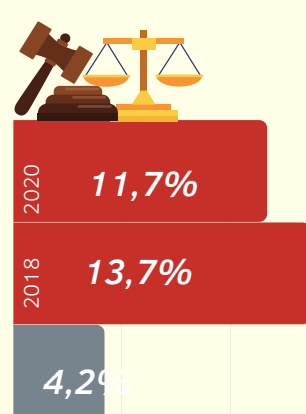

Perspectief voor jongeren

Verwijzingen bureau Halt
Per 1000 inwoners

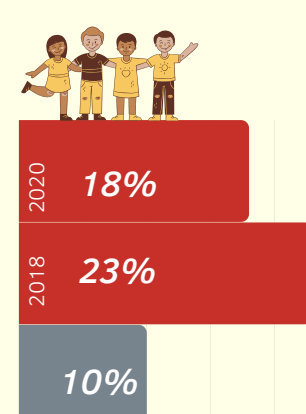

% Voorschoolse opvang

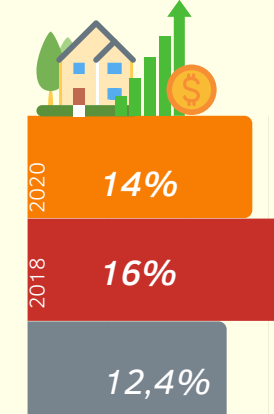

Bestaanszekerheid

% Kinderen in armoede

% minimahuishoudens

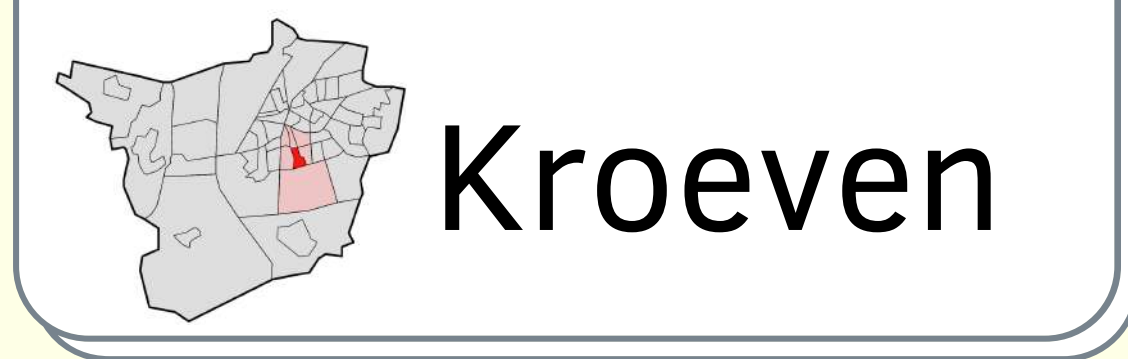
T.o.v. Roosendaal: ■ Beter ■ Gelijk ■ Klein verschil ■ Slechter ■ Roosendaal

Schone, nette
omgeving

Problemen achter
de voordeur

Wijkagenda 2021 - 2023

Wijkagenda Kroeven

Kroeven is een diverse wijk die vooral bestaat uit rijtjeswoningen en etagewoningen. Een groot aandeel daarvan is in het bezit van de corporatie. De wijk is in de afgelopen jaren opgeknapt en er is meer groen bijgekomen. Kroeven is een nette, schone wijk met veel goede voorzieningen, vooral voor ouderen. Dit is ook niet zo gek, aangezien de 65-plussers in Kroeven zijn oververtegenwoordigd. Ook het percentage niet-Westerse bewoners ligt hoger dan het Roosendaals gemiddelde. Bewoners zijn op zichzelf en weinig betrokken bij wat er in de wijk gebeurt. Vanaf de buitenkant lijkt Kroeven een wijk waar zich weinig afspeelt, echter vinden de meeste problemen in Kroeven plaats achter de voordeur.

Voor meer informatie over Kroeven kan je de [vitaliteitskaart](#) raadplegen.

Doelstellingen Kroeven 2023

- Inwoners van Kroeven (h)erkennen problemen tijdig en kunnen hulp vragen bij de juiste persoon/instantie
- Door middel van het vergroten van het eigen toekomstperspectief van jongeren verminderd de overlast door jongeren
- Op meerdere plekken in de wijk is er ruimte voor jong en oud om in contact te komen met anderen en zo een netwerk te vergroten / te behouden

Bestaanszekerheid

Inwoners van Kroeven (h)erkennen problemen tijdig en kunnen hulp vragen bij de juiste persoon of instantie

- Informatie en voorzieningen zijn beter bekend bij inwoners en professionals
- Achter de voordeur aanpak gericht op contact en preventie
 - Focus op ouders van gezinnen die leven rond het bestaansminimum
 - Focus op senioren die vereenzamen
- Ouders zijn beter getraind op het gebied van signalering en weten bij wie ze terecht kunnen
 - Aanpak hoe ouders te bereiken die niet zelf om hulp vragen
- Ontwikkelen persoonlijke aanpak voor kinderen tot 12 jaar en kinderen van 12-18 jaar in samenwerking met de (basis)scholen, jeugdprofessionals en jongerenwerkers

Veiligheid en criminaliteit

Door middel van het vergroten van het eigen toekomstperspectief van jongeren verminderd de overlast door jongeren

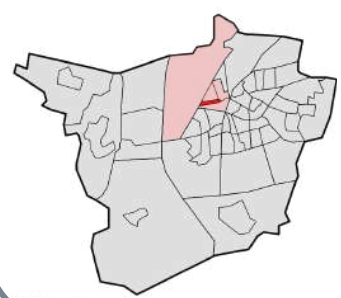
- Onderzoek de behoefte van de jongeren van 15 tm 23 jaar door in gesprek te gaan met de jongeren op locaties waar veel jongeren wonen
- Verbind bestaande initiatieven voor jongeren met elkaar en betrek andere organisaties in de wijk
 - Breng in kaart welke activiteiten er al zijn in de wijk op het gebied van jongeren

Sociale cohesie

Op meerdere plekken in de wijk is er ruimte voor jong en oud om in contact te komen met anderen en zo een netwerk te vergroten / te behouden

- Het belang van sociaal contact meer onder de aandacht brengen
 - Maak onderscheid in hoe we dit aan willen pakken voor ouderen en voor jongeren (generatiegerichte aanpak)
 - Meer verbinding met huishoudens met een migratieachtergrond en de groep arbeidsmigranten
- Optimaal gebruik maken van de verschillende ontmoetingsplekken in de wijk
 - Op de hoogte zijn van alle ontmoetingsplekken en hun functie
 - Beter positioneren van het wijkhuis als inclusieve ontmoetingsplek

Westrand

Wijk 2021

Gemoedelijke sfeer

Sociale cohesie

- Bewoners hebben een laag zelfbeeld
- Kloof tussen bewoners
Oud en jong, allochtoon en autochtoon
- Gebrek aan betrokkenheid
- Hoge mate van sociale eenzaamheid
- Gebrek aan ontmoeting
- Taalbarrière
- Gebrek aan dagelijkse bezigheid
(Vrijwilligers)werk, mantelzorg of lidmaatschap bij een vereniging

Veiligheid en criminaliteit

- Veel overlast door jongeren
- Drugsoverlast
- Verkeersoverlast
- Gevoel van onveiligheid

Staat in verbinding met

- Afval op straat
- Zichtbare armoede

Bestaanszekerheid

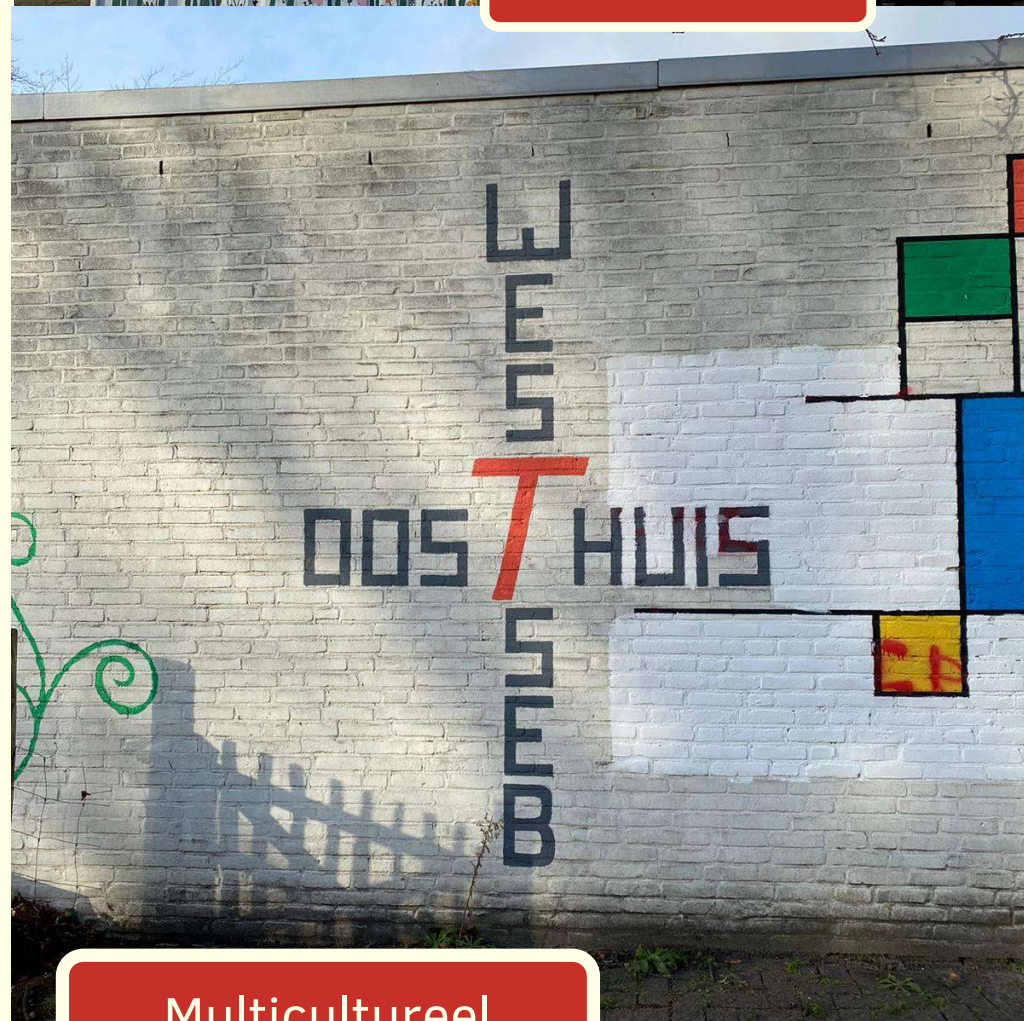
- Zichtbare armoede
- Veel kinderen in armoede
- Hoog percentage minimahuishoudens
- Betalingsachterstanden
Vooraf van bewoners met een migratieachtergrond
- Gebrek aan signalering
- Gebrek aan trots op de wijk

We leggen de focus op

Empowerment van de inwoners van Westrand

Buurthuis

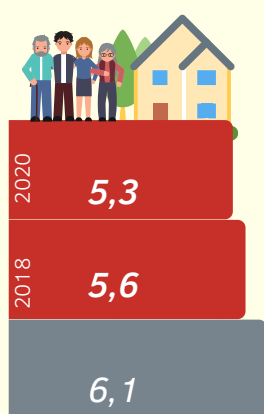

Multicultureel

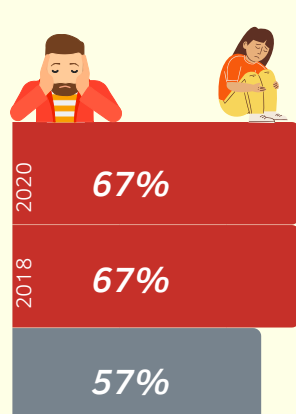

Sociale cohesie

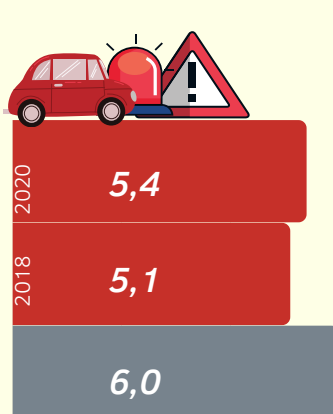
Sociale cohesie score

% Sociale eenzaamheid

Verkeersveiligheid

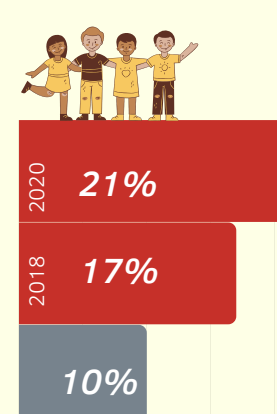

Geregistreerd overlast (2 jaar)
Per 1000 inwoners

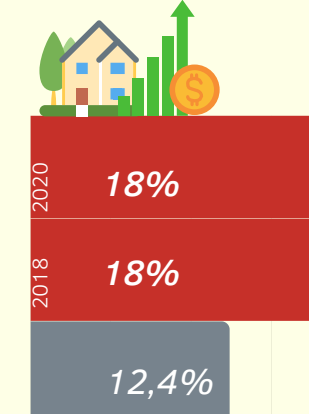

Bestaanszekerheid

% Kinderen in armoede

% minimahuishoudens

T.o.v. Roosendaal: ■ Beter ■ Gelijk ■ Klein verschil ■ Slechter ■ Roosendaal

Bewonersinitiatieven

Wijkagenda 2021 - 2023

Wijkagenda Westrand

Westrand is een wijk, die in de wederopbouwperiode met de komst van de Roosendaalse industrie is ontstaan. Het is dan ook een echte arbeiderswijk. Huurwoningen en portiekflats zijn oververtegenwoordigd, maar de wijk kent ook historische woningen die destijds voor de hoge inkomensgroepen zijn gebouwd. Westrand wordt ook gekenmerkt door de hoeveelheid groen, (buurt)tuintjes en buiten(speel)voorzieningen. De wijk heeft een eigen karakter, die moeilijk grijpbaar is. De mensen die zich hier vestigden, wonen dan ook vaak nog steeds in de wijk: eens een Westranders, altijd een Westranders.

Echter is het ook opvallend dat het zelfbeeld bij de meeste inwoners van Westrand vrij laag ligt. Het is na Kalsdonk de meest multiculturele wijk van Roosendaal. Het aandeel alleenstaanden en jongvolwassenen ligt fors hoger dan het Roosendaals gemiddelde. Maar daarnaast is de wijk ook sterk vergrijsd. Deze grote verschillen dragen bij aan het gebrek aan sociale cohesie binnen de wijk. Daarbij komt nog dat de wijk doorsneden wordt door de Freijterslaan en de Jan Vermeerlaan, die de Westrand in drie afzonderlijke delen splitsen. De voorzieningen in de wijk, met name het winkelcentrum in de wijk, ogen gedateerd en maken een verloederde indruk.

Voor meer informatie over Westrand kan je de [vitaliteitskaart](#) raadplegen.

Doestellingen Westrand 2023

- Het versterken van de zelfredzaamheid van de bewoners van Westrand
- Het verbeteren van het veiligheidsgevoel voor iedereen door verminderen overlast van jongeren, aanpak verloederde plekken en bevorderen verkeersveiligheid
- Sociale cohesie verbeteren door versterken functie buurthuis als centrale plek in de wijk voor ontmoeting en informatieverstrekking

Bestaanszekerheid

Het versterken van de zelfredzaamheid van de bewoners van Westrand

- Onderzoek naar de behoefte van de bewoners en de omvang van de (onderliggende) problematiek
- Het uitvoeren van een impactanalyse
- Een gezamenlijk actieplan opstellen om in gesprek te gaan met de inwoners van Westrand
 - Ophalen van ervaringsverhalen
 - Bereiken van de bewonersgroep die nog niet in beeld is, zoals bewoners die langdurig in armoede leven
- Verbeteren zichtbaarheid en van de antenne functie van het wijknetwerk

Veiligheid en criminaliteit

Het verbeteren van het veiligheidsgevoel voor iedereen door verminderen overlast van jongeren, aanpak verloederde plekken en bevorderen verkeersveiligheid

- Aanpak verloederde plekken in de wijk
- Meer ontmoeting in de openbare ruimte
- Onderzoek de behoefte van de jongeren van 15 t/m 23 jaar door in gesprek te gaan met de jongeren op locaties waar veel jongeren wonen
- In gesprek gaan met de inwoners over verkeersveiligheid, met name Jan Vermeerlaan en Freijterslaan

Sociale cohesie

Op meerdere plekken in de wijk is er ruimte voor jong en oud om in contact te komen met anderen en zo een netwerk te vergroten / te behouden

- Het belang van sociaal contact meer onder de aandacht brengen
 - Maak onderscheid in hoe we dit aan willen pakken voor ouderen en voor jongeren (generatiegerichte aanpak)
 - Meer verbinding met huishoudens met een migratieachtergrond en de groep arbeidsmigranten
- Optimaal gebruik maken van de verschillende ontmoetingsplekken in de wijk
 - Op de hoogte zijn van alle ontmoetingsplekken en hun functie
 - Beter positioneren van het wijkhuis als inclusieve ontmoetingsplek

Parrotia

We leggen de focus op

- Stimuleren van ontmoeting
- Fysieke leefomgeving

Betrokkenheid en participatie

- Weinig jongeren voorzieningen
 - Gebrek aan zichtbaarheid gebiedsteam
 - Dalende lijn in betrokkenheid
 - Gebrek aan ontmoetingsmogelijkheden
 - Gebrek aan informatievoorziening
 - Eenzaamheid
 - Gebrek aan verbinding
 - Fysieke diversiteit
- Centrum voelt hierdoor niet echt als een wijk*

Gevoel van (on)veiligheid

- Veel overlast
 - Hoog gevoel van onveiligheid
 - Vermijden van onveilige plekken
 - Specifieke en bekende onveilige plekken
 - Juist een veilig gevoel omdat het leeft
 - Problemen achter de voordeur
- Staat in verbinding met*
- Leegstand
 - De fysieke leefomgeving
 - Afval dumping
 - Fysieke diversiteit
- Levedige plekken wisselen zich af met sombere plekken*

Sfeer oude markt

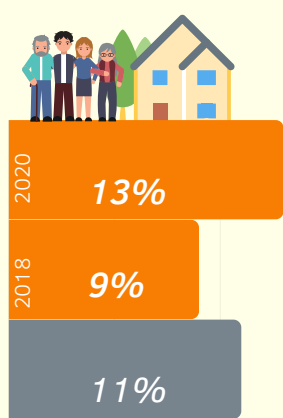

"Het voelt niet echt als een wijk"

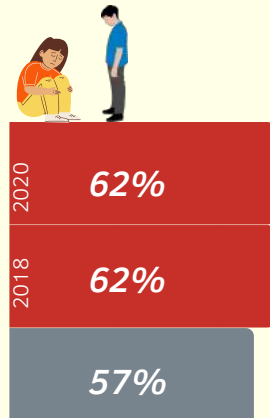

Betrokkenheid en participatie

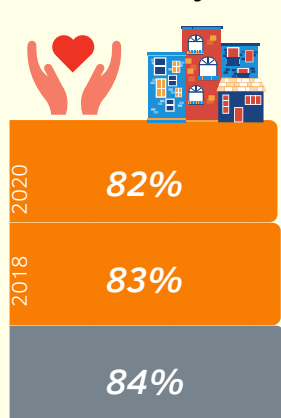
Bezoekt buurtcentrum maandelijks

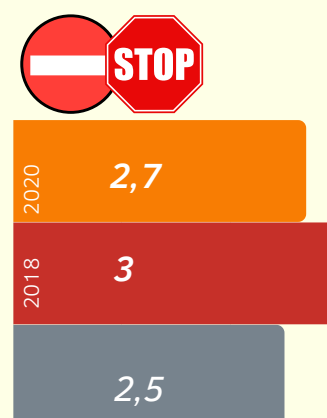
% Sociale eenzaamheid

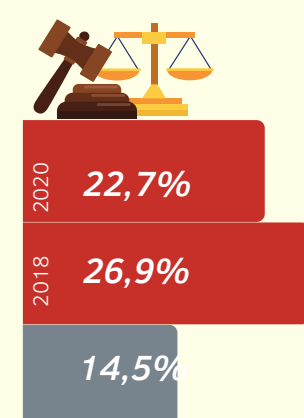
% inwoners dat zich verantwoordelijk voelt voor de buurt

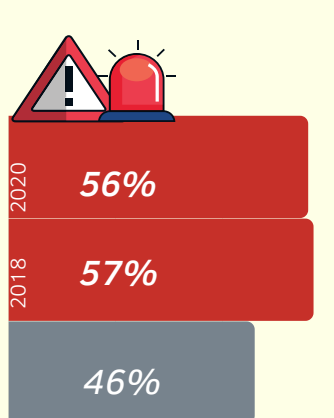
Probleemscore overlast

Geregistreerd overlast (2 jaar) Per 1000 inwoners

% Vermijden onveilige plekken

T.o.v. Roosendaal: ■ Beter ■ Gelijk ■ Klein verschil ■ Slechter ■ Roosendaal

Gevoel van (on)veiligheid

Fysieke diversiteit

Veel voorzieningen

Centrum

Wijkagenda Centrum

Het Centrum van Roosendaal bevindt zich binnen de ring Boulevard, Brugstraat, Stationsstraat, Laan van Brabant en Laan van België en de buurt tussen Laan van België – A58-spoorlijn. Het Centrum bestaat uit een aantal buurten met elk een eigen identiteit. Hiertussen is weinig samenhang en door deze versnippering, zowel op fysiek als op sociaal niveau, voelt Centrum vaak ook niet echt aan als een wijk. De bebouwing is veelzijdig. Klassieke huizen en nieuwbouw wisselen elkaar af. Het eigene van het Centrum is dat alles op loopafstand te vinden is.

Vergeleken met andere Nederlandse stadscentra heeft Roosendaal een minder historisch karakter. Toch wordt het centrum wel gekenmerkt door de sfeer op de Markt. Het centrum is van oudsher een belangrijk winkelgebied voor Roosendaal, maar de winkelfunctie staat onder druk met leegstand in het kernwinkelgebied als gevolg. Naast winkels vind je er ook nog veel groen dankzij de verscheidene parken. In het centrum wonen bovengemiddeld veel hoogopgeleide, jonge mensen die erg cultuur gericht zijn. Maar daarnaast wonen er ook bovengemiddeld veel kwetsbare bewoners met lage inkomsten, met name in het gebied tussen Burg. Prinsensingel en Boulevard/Brugstraat. Rijk en arm, hoog en laag opgeleid wonen hier naast elkaar en maken het Centrum sociaaleconomisch divers.

Voor meer informatie over Centrum kan je de [vitaliteitskaart](#) raadplegen.

Doelstellingen Centrum 2023

- Door middel van een verbeterde inrichting van de fysieke leefomgeving en meer inzicht in de lopende ontwikkelingen verhogen we het gevoel van veiligheid voor iedereen
- Het vergroten van betrokkenheid en participatie van de bewoners

Wijkagenda 2021 - 2023

Sociale cohesie

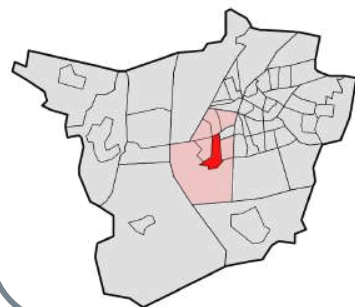
Het vergroten van betrokkenheid en participatie van de bewoners

- Verbeterde informatievoorziening richting bewoners
 - Centrumtafel als kern voor informatie
 - Meer inzicht in alle lopende ontwikkeling
- Investeren in persoonlijk contact
 - Betere kennisuitwisseling tussen partners en tussen partners, bewoners en ondernemers
 - Betrokkenheid bij de wijk van arbeidsmigranten vergroten door hun behoefte in kaart te brengen
- Doorontwikkeling Parrotia naar ongedwongen inloop en ontmoetingsplek
 - Speciale aandacht voor laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden voor senioren
- Een ontmoetingsplek waar de jeugd elkaar overdag kan ontmoeten

Veiligheid en criminaliteit

Door middel van een verbeterde inrichting van de fysieke leefomgeving en meer inzicht in de lopende ontwikkelingen verhogen we het gevoel van veiligheid voor iedereen

- Positieve gedragsbeïnvloeding stimuleren wat ertoe zal leiden dat iedereen uit zichzelf de wijk schoon en opgeruimd houdt
 - Kleinschalige herinrichten van de fysieke leefomgeving op een aantal kansrijke plekken
 - De samenwerking aangaan op dit gebied met de ondernemers in het centrum
- Aanpak ontwikkelen tegen de leegstand in het centrum
 - Inzetten op de functie wonen in het centrum

Tolberg

Wijk 2021

Sociale saamhorigheid

- Veel sociale contacten
- Betrokkenheid vooral op buurtniveau
- Daadkrachtige bewoners
- Gebrek aan verbinding

Staat in verbinding met

- Inclusie
- Problemen achter de voordeur

Problemen achter de voordeur

- Schijn hoog houden
- Gebrek aan zichtbaarheid gebiedsteam
- Verschilt erg per wijk
Tolberg oost heeft de meeste problematiek
- Gebrek aan gesprek

Inclusie

- Gebrek aan toegankelijkheid
- Weinig mogelijkheden voor mensen met een beperking
- Grote verschillen per wijk
- Niet geschikt voor starters

Staat in verbinding met

- Sociale saamhorigheid

ABC-Bergen

Daadkrachtige inwoners

Groen

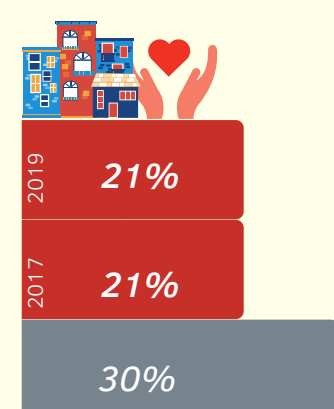

We leggen de focus op

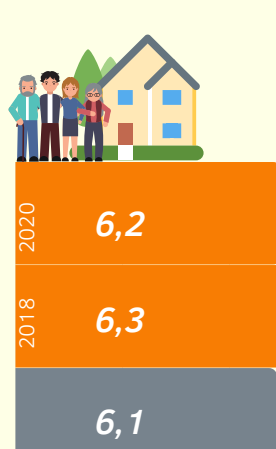
- Sociale saamhorigheid verdiepen
- Stimuleren van het gesprek
- Toegankelijkheid

Sociale saamhorigheid

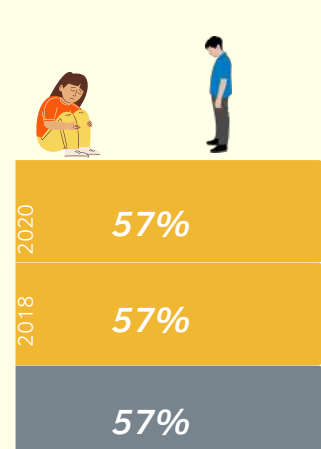
% inwoners dat actief was om de buurt te verbeteren

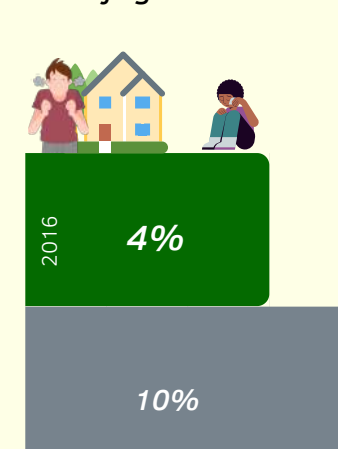
Sociale cohesie score

% Sociale eenzaamheid

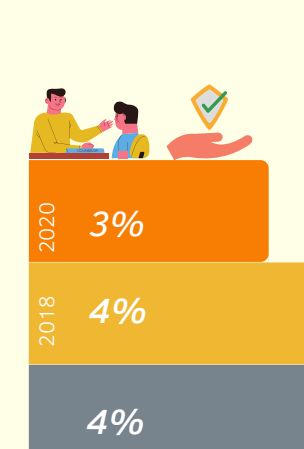

Huiselijk geweld

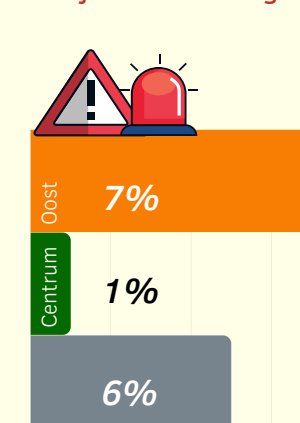

Inclusie

WMO: Individuele voorzieningen

Vershil wijken Tolberg % Bijstandsuitkeringen

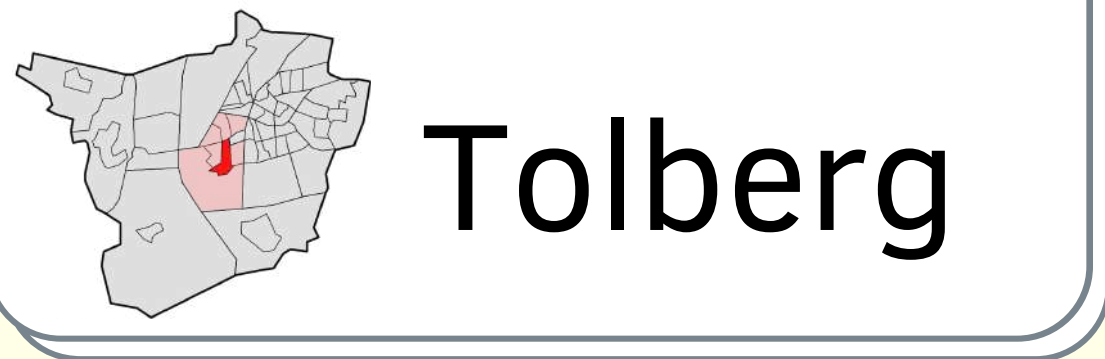
T.o.v. Roosendaal: ■ Beter ■ Gelijk ■ Klein verschil ■ Slechter ■ Roosendaal

Gezinswijk

Inkomensperspectief

Tolberg

Wijkagenda Tolberg

Tolberg is de grootste wijk van Roosendaal. De wijk is voor het merendeel ruim opgezet en is groen- en waterrijk. Er is een grote verscheidenheid aan woningen en mensen. Het oostelijk deel van de wijk is dichtbebouwd met soms vrij kleine woningen. De wijk is erg gewild en beschikt over veel voorzieningen en speelgelegenheden. De wijk telt een hoger aandeel gezinnen met kinderen, en slechts een beperkte hoeveelheid niet-Westerse inwoners. Vooral op buurtniveau zie je een grote verbondenheid binnen Tolberg.

Daarnaast hebben de meeste inwoners van Tolberg de kracht om zelf zaken te organiseren wanneer ze daar behoefte aan hebben. Op wijkniveau zie je dat de inzet van de bewoners voor de wijk onder gemiddeld scoort. Omdat het veelal goed gaat binnen Tolberg is er de ruimte om te focussen op het voorkomen dat problemen op het gebied van bestaanszekerheid, veiligheid en sociale cohesie ontstaan.

Voor meer informatie over Tolberg kan je de [vitaliteitskaart](#) raadplegen.

Doelstellingen Tolberg 2023

- Meer mensen en organisaties zijn beter op de hoogte van signalering
- Meer zicht op de omvang van de (onderliggende) problematiek achter de voordeur
- Stimuleren van initiatieven en evenementen vanuit de gemeente, alle partners en inwoners om verbondenheid in de wijk tussen de bewoners te versterken

Wijkagenda 2021 - 2023

Bestaanszekerheid

Meer mensen en organisaties zijn beter op de hoogte van signalering

- Klein beginnen, in de ABC bergen en Tolberg Centrum
- Betrokkenheid van de bewoners vergroten
 - Bewoners zelf met elkaar in gesprek laten gaan
 - Gebruik maken van sleutelfiguren (bijvoorbeeld een Bergemeester)
 - Meer communicatie over signalering, zowel online als offline

Meer zicht op de omvang van de (onderliggende) problematiek achter de voordeur

- Onderzoeken wat er speelt door in contact komen met de bewoners
- Vergroten van de kennis bij bewoners over instanties
 - Meer communiceren over de mogelijkheden, zowel online als schriftelijk
 - Ophalen welke kennis er al is
- Verbeteren van samenwerking tussen partners en helderheid creëren richting de bewoners
 - Bekendheid van het spreekuur vergroten

Sociale cohesie

Stimuleren van initiatieven en evenementen vanuit gemeente, alle partners en inwoners om verbondenheid in de wijk tussen de bewoners te versterken

- Het verbinden van mensen met elkaar en met de juiste initiatieven
 - Toolkit ontwikkelen voor het bevorderen van burgerparticipatie
 - Vindbaarheid en bekendheid van initiatieven vergroten door midden van online en offline communicatie
 - Inwoners stimuleren om zelf met elkaar in gesprek te gaan om op deze manier nieuwe ideeën op te halen
- Versterken van de buurthuisfunctie als een plek voor iedereen
 - Meer ontmoetingsplekken voor senioren (vooral binnen) om eenzaamheid onder ouderen te verminderen
 - Activiteiten gericht op bewoners met een beperking

Dorpen

Wijk 2021

'Ons kent ons'

Eenzaamheid

- Verborgen eenzaamheid
- 'Ons kent ons'
- Zelfredzaamheid van de inwoners
- Gebrek aan hulpvraag
- Eenzaamheid zowel bij oudere als jongeren
- Heerle en Moerstraten scoren gunstig op sociale eenzaamheid
- Sociale eenzaamheid het hoogst in Wouw
- Emotionele eenzaamheid het hoogst in Wouwse Plantage

Informatievoorziening en samenwerking

- Zelfredzaamheid inwoners
- Gebrek aan hulpvraag
- Gebiedsteam heeft slecht zich op de problematiek
- Gebrek aan laagdrempelige informatie
- Gebrek aan samenwerking dorpen onderling
Dorpen kunnen leren van elkaar
- Gebrek aan samenwerking met de gemeente
Dorpen worden pas laat overal bij betrokken

Leefbaarheid op de lange termijn

- Vergrijzing en individualisering
- Inkrimping van voorzieningen
Vooral in bepaalde dorpen
- Woningbouw blijft achter
- Niet geschikt voor starters
Dit heeft een impact op de basisscholen
- Prognose bevolkingsgroei geeft in veel dorpen een dalende lijn weer
- Levensbestendig wonen niet mogelijk

Organiserend vermogen

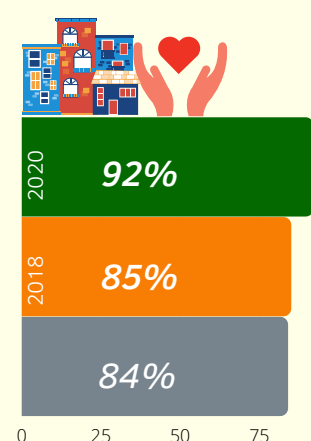
- Hoge mate van zelfredzaamheid
- Veel informele hulp
- Inwoners voelen zich verantwoordelijk voor de buurt
- Bewoners zetten zelf projecten op

Zelfredzaamheid
inwoners

Niet
levensbestendig

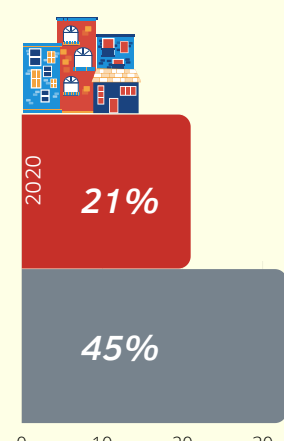
Heerle

% Inwoners dat zich verantwoordelijk voelt voor de buurt

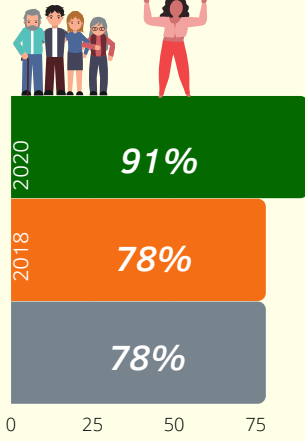
Nispen

% rijtjes woningen

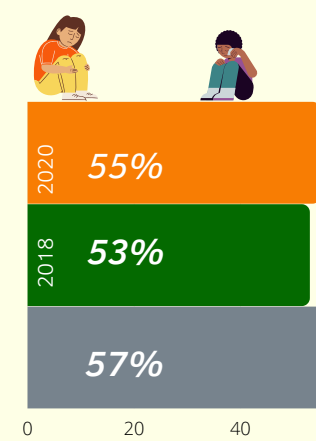
Moerstraten

% Zelfredzaamheid

Wouw

Sociale eenzaamheid

Wouwse Plantage

Vitaliteitscore voorzieningen

T.o.v. Roosendaal: ■ Beter ■ Gelijk ■ Klein verschil ■ Slechter ■ Roosendaal

Bruisend
verenigingsleven

Eigen karakter

Dorpen

Wijkagenda Dorpen

De vijf dorpen rondom Roosendaal: Heerle, Moerstraten, Nispen, Wouw en Wouwse Plantage, komen in veel zaken overeen, maar hebben ook ieder hun eigen karakter. Heerle en Nispen zijn karakteristieke dorpen die gekenmerkt worden door hun prachtige kerk. Moerstraten en Wouwse Plantage zijn wat kleinere dorpen waarin het dorpshuis een belangrijke plek in het dorp is. Vooral de Wouwse Plantage is ook een aantrekkelijk dorp voor dagjestoeristen. Wouw is het grootste dorp van allemaal en is een echt forensendorp, met een historisch hart.

En alhoewel elk dorp zijn eigen kenmerken heeft, is er een kenmerk dat alle dorpen toch wel met elkaar delen; de betrokkenheid van de inwoners. In alle dorpen is de saamhorigheid en het verenigingsleven erg sterk aanwezig. Daarnaast zie je dat in alle dorpen er bovengemiddeld veel eigen woning bezit is en dat het percentage niet-westerse inwoners onder het gemiddelde van Roosendaal ligt. Ook ziet elk dorp de hoeveelheid voorzieningen langzaam afnemen en blijft de woningbouw achter.

Voor meer informatie over de dorpen kan je de vitaliteitskaart raadplegen van [Heerle](#), [Moerstraten](#), [Nispen](#), [Wouw](#) en [Wouwse Plantage](#).

Doelstellingen Dorpen 2023

- Bewoners worden ondersteund door gemeente en partners om een basisvoorzieningenniveau in elk dorp in stand te houden en slim gebruik te maken van voorzieningen in de stad en andere dorpen
- Er wordt gekeken naar de mogelijkheden om de dorpen leefbaar en vitaal te houden
- De partners in het wijknetwerk zijn een vertrouwd gezicht voor de bewoners van het dorp en de samenwerking tussen deze partners en (on)georganiseerde bewonersgroepen is versterkt
- Het verminderen van de eenzaamheid onder de ouderen en jongeren van de dorpen

Wijkagenda 2021 - 2023

Samenwerking en Leefbaarheid op de lange termijn

Bewoners worden ondersteund door gemeente en partners om een basisvoorzieningenniveau in elk dorp in stand te houden en slim gebruik te maken van voorzieningen in de stad en andere dorpen

- Maak gebruik van de digitalisering om op die manier bepaalde voorzieningen toegankelijker te maken
 - Geef trainingen aan de bewoners die (nog) niet digitaalvaardig zijn
- Inwoners zijn op de hoogte van de mogelijkheden in stad en alle andere dorpen
 - Er is een website die gevuld is met informatie uit alle dorpen en goed wordt bijgehouden
 - Een offline communicatie vorm waarin de informatie gedeeld wordt

Er wordt gekeken naar de mogelijkheden om de dorpen leefbaar en vitaal te houden

- Onderzoek naar de woonopgave voor het behoud van / aantrekken van jonge gezinnen
- Onderzoek naar de mogelijkheden van alternatieven voor openbaar vervoer tussen de dorpen en tussen de dorpen en Roosendaal

Sociale cohesie

De partners in het wijknetwerk zijn een vertrouwd gezicht voor de bewoners van het dorp en de samenwerking tussen deze partners en (on)georganiseerde bewonersgroepen is versterkt

- De partners uit het gebiedsnetwerk vormen een vertrouwd gezicht in het dorp
 - Concreet voorstel uitwerken over de beschikbaarheid en de aanwezigheid van de professionals in de dorpen
- Bewoners weten de juiste partner te vinden bij een hulpvraag
 - Thema gericht informatie aanbieden; planning maken wanneer welk thema
 - Route kaart ontwikkelen: bij wie kan ik waarmee terecht
 - Betere bekendheid geven aan de verschillende partners, online en offline

Het verminderen van de eenzaamheid onder de ouderen en jongeren van de dorpen

- Beter zicht op wat zich afspeelt achter de voordeur door middel van een verbeterde zichtbaarheid in het dorp
- Activiteiten aanbieden voor jong en oud gericht op sociaal contact

Kortendijk

Wijk 2021

Sociale cohesie

- Aantal vrijwilligers gedaald
- Impact corona
Veel activiteiten zijn stilgelegd
- laagdrempelige activiteiten nodig
- Gebrek aan hulpvraag

Veilig, heel en schoon

- Stijgende lijn woninginbraak
- Verloedering van de fysieke leefomgeving
- Stijging geregistreerd vandalisme
- Dalende lijn drugsoverlast
Dit is wel nog steeds een belangrijk thema
- Hotspots met leefbaarheidsproblematiek

Staat in verbinding met

- Sociale cohesie
Gebrek aan aanspreekcultuur

Zichtbaarheid wijknetwerk

- Weinig bewoners bezoeken buurthuis
- Toegankelijkheid buurthuis
- Wijknetwerk niet georganiseerd
- Gebrek aan samenwerking met de bewoners

Staat in verbinding met

- Toename van bewoners die hulp nodig hebben

Levensbestendig wonen

We leggen **de focus op**

- Samenwerken met bewoners
- Wijknetwerk op orde
- Leefbaarheidsproblematiek aanpakken

Veel groen

laagbouw

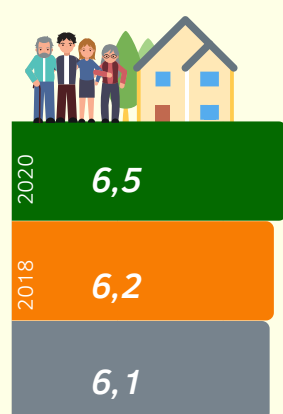
↑ Covellijndijk 116 t/m 212

- Huisartsenpraktijk M.K. Balk
- Behandeling & Begeleiding
Paramedische behandelpraktijk
Silverfitness
- Dagbesteding De Bloementuin
- Kapsalon
- Gasterie

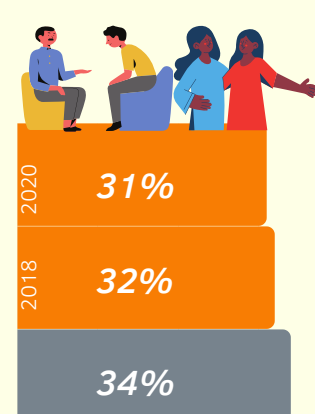
De Bloemschevaert
Centrum voor Wonen & Zorg

Sociale cohesie

Schaalscore sociale cohesie

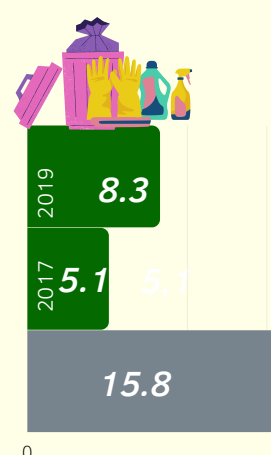

%Vrijwilliger

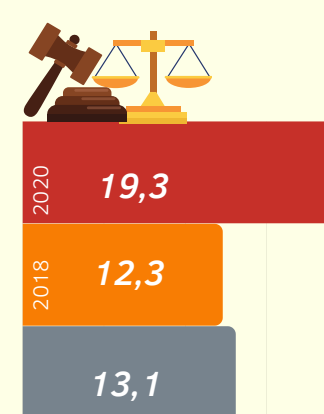

Veilig, heel en schoon

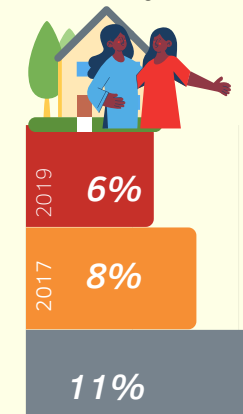
Meldingen omgevingsvervuiling
Per 100 woningen

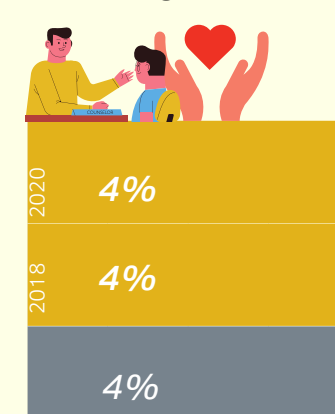
Geregistreeerde woninginbraak
Per 1000 woningen (2 jaar, relatief)

%Bezoekt buurtcentrum
maandelijks

% WMO individuele
voorzieningen

T.o.v. Roosendaal: ■ Beter ■ Gelijk ■ Klein verschil ■ Slechter ■ Roosendaal

Zichtbaarheid gebiedsnetwerk

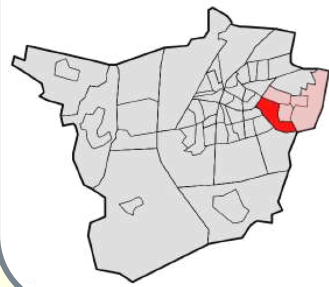
Hotspots met leefbaarheidsproblematiek

Vervuiling

Samenwerkingspartners

Kortendijk

Wijkagenda 2021 - 2023

Wijkagenda Kortendijk

Kortendijk is een mooie, groene wijk en is speels van opzet. Al kan dit ook als een doolhof worden ervaren. De mooie groene omgeving wordt helaas wel afgewisseld met veel zwerfafval. Er is een verscheidenheid aan huur- en koopwoningen en er is weinig hoogbouw. Het hart van de wijk, het Dijkcentrum, heeft goede voorzieningen. En het Dijksteeke is altijd open voor bewoners. De bevolking van de wijk heeft gemiddeld een bovenmodaal inkomen. Kortendijk heeft een actief bewonersplatform en veel vrijwilligers, echter hebben de bewoners van Kortendijk niet altijd oog voor elkaar, de sociale cohesie kan beter en in sommige delen van de wijk is er vermoedelijk wel sprake van problematiek achter de voordeur.

De vitaliteitskaart van Kortendijk kleur veelal groen. Al met al is Kortendijk, vooral door de verscheidenheid aan woningen en de goede voorzieningen, een plek waar je levensbestendig en fijn kan wonen.

Voor meer informatie over Kortendijk kan je de [vitaliteitskaart](#) raadplegen.

Doelstellingen Kortendijk 2023

- Meer zicht op de omvang van de (onderliggende) problematiek achter de voordeur
- Bewoners voelen zich meer betrokken bij hun straat en ervaren een beter gevoel van veiligheid
- Een sterkere verbinding tussen bewoners, tussen professionals en tussen bewoners en professionals

Bestaanszekerheid

Meer zicht op de omvang van de (onderliggende) problematiek achter de voordeur

- Als wijknetwerk beter zichtbaar zijn in de wijk en luisteren naar wat er speelt
 - Ophalen wat er speelt in de wijk door middel van een buurttent.
 - Inzet van de creatieve collecte
 - Zicht krijgen op de problemen achter de voordeur en doorgeleiden naar het gebiedsnetwerk
- Behoeft met betrekking tot ontmoeting ophalen bij bewoners met individuele problematiek

Veiligheid en criminaliteit

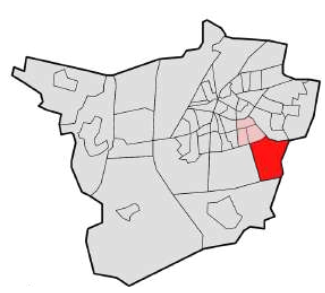
Bewoners voelen zich meer betrokken bij hun straat en ervaren een beter gevoel van veiligheid

- Uitstraling van de buurt is verbeterd door een gezamenlijke inzet van professionals ism bewoners
- We zetten het 3 sporenbeleid breder in (Desdia-aanpak)
 - Slechte stukken van de wijk eerst aanpakken
 - Opzetten van een projectteam dat zich hierop focust
 - Verdiepende analyse op de problematiek en de vraagstukken

Sociale cohesie

Een sterkere verbinding tussen bewoners, tussen professionals en tussen bewoners en professionals

- In samenwerking met het buurthuis een plan opzetten om laagdrempelig contact te kunnen leggen met bewoners
 - Ontwikkeling van een aanpak hoe het Dijksteeke beter ingezet kan worden
 - Pro-actieve houding richting de bewoners en in eerste instantie zelf activiteiten organiseren en daarna de bewoners motiveren om activiteiten te organiseren
 - Inzichtelijk maken van het vrijwilligersnetwerk dat op dit moment actief is en investeren in de uitbereiding van dit netwerk
- Focus op de online en offline vindbaarheid van informatie
 - Een online platform waarop alle informatie samenkomt, die goed wordt bijgehouden
 - Sterker positioneren van het spreekuur
 - Offline informatieverstrekking over de organisaties

Langdonk

Wijk 2021

Sociale cohesie

- Kloof tussen bewoners
Oud en jong, allochtoon en autochtoon, binnendonken en buitenring
- Gebrek aan betrokkenheid
- Gebrek aan taalvaardigheid
- Er is wel veerkracht, maar geen daadkracht
- Gebrek aan ontmoeting

Jeugd en jongeren

- Veel overlast door jongeren
 - Gebrek aan perspectief voor jeugd
 - Behoeftte aan jeugdvoorzieningen
- Staat in verbinding met*
- Gebrek aan verbinding tussen jong en oud
 - Gebrek aan samenhang tussen de ketenpartners in de wijk

Veiligheid en criminaliteit

- Veel overlast
 - Hoog gevoel van onveiligheid
 - Vermijden van onveilige plekken
- Staat in verbinding met*
- Gebrek aan ontmoeting en begrip
 - De fysieke leefomgeving

"Ruime opzet met veel groen"

We leggen **de focus** op

- Sociale verbinding
- Meer perspectief voor de jeugd
- Sterk wijknetwerk
- Gevoel van veiligheid

Bewonersinitiatieven

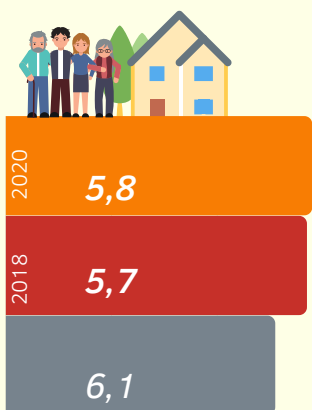

Buurtcontact punten

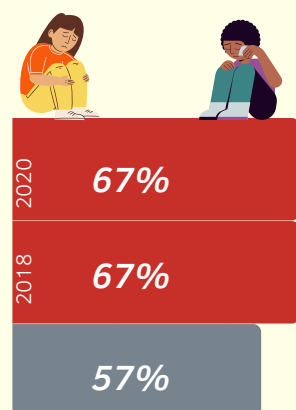

Sociale cohesie

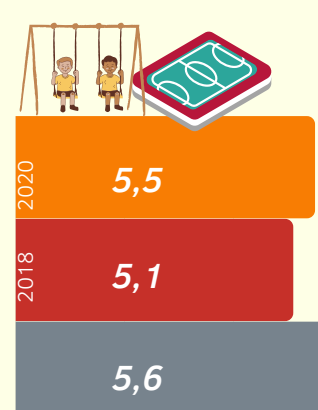
Sociale cohesie score

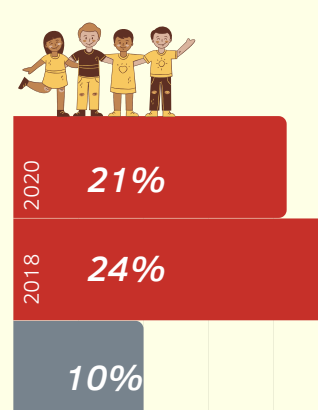
% Sociale eenzaamheid

Jongerenvoorzieningen

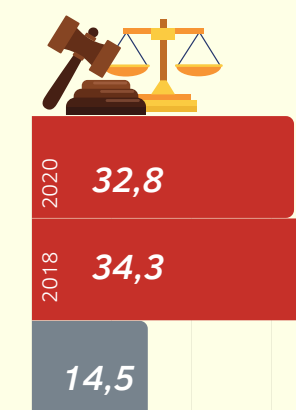

% Kinderen in armoede

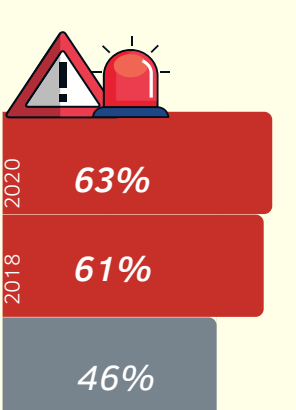

Veiligheid en criminaliteit

Geregistreerd overlast (2 jaar)
Per 1000 inwoners

% Vermijden onveilige plekken

T.o.v. Roosendaal: ■ Beter ■ Gelijk ■ Klein verschil ■ Slechter ■ Roosendaal

Het winkelcentrum

Overlast en verpaupering

Samenwerkingspartners

Wijkagenda 2021 - 2023

Wijkagenda Langdonk

Langdonk is een wijk die ruim is opgezet, met veel groen. De wijk wordt gekenmerkt door een duidelijke verdeling in de wijk. De binnendonken zijn stenig, slecht onderhouden en veelal rijtjeshuizen uit de huursector. In de binnendonken zijn veel pleintjes waarbij gevoelsmatig de voor- en achterkant bij deze woningen zijn omgedraaid. Zicht op de buitenruimte ontbreekt wat een gevoel van onveiligheid geeft. In de buitendonken vind je vrijstaande koopwoningen.

In het centrum van Langdonk bevindt zich een fijn winkelcentrum, waar alle bewoners graag heen gaan. Daarnaast zijn er goede scholen en vele buurtinitiatieven. Langdonk is een kinderrijke buurt, maar ondanks dat zijn er weinig jeugdvoorzieningen. Relatief veel bewoners in Langdonk zijn van niet-Westerse afkomst. Er is weinig verbinding tussen de verschillende bewoners van de wijk. De (jeugd)overlast, armoede en het zwerfvuil in de wijk zorgen voor een gevoel van onveiligheid.

Voor meer informatie over Langdonk kan je de [vitaliteitskaart](#) raadplegen.

Doelstellingen Langdonk 2023

- We stimuleren dat jongeren hun talenten ontdekken en inzetten door hen verantwoordelijkheid en ruimte te geven in het ontwikkelen van activiteiten en ideeën
- We vergroten sociale controle en het gevoel van veiligheid, zowel achter de voordeur als op straat
- Door bewoners actief te betrekken bij de ontwikkeling van de wijk investeren we in eigenaarschap en betrokkenheid

Bestaanszekerheid

We stimuleren dat jongeren hun talenten ontdekken en inzetten door hen verantwoordelijkheid en ruimte te geven in het ontwikkelen van activiteiten en ideeën.

- Focussen op deskundigheidsbevordering onder de professionals die achter de voordeur komen
- Beter stimuleren van jongeren door samen te werken met scholen en ouders
- Verminderen van de hangcultuur door te focussen op een positieve tijdsbesteding onder jongeren
 - Meer aandacht voor jongeren die het goed doen en hen inzetten als positieve rolmodellen
 - Maak gebruik van iemands talent en cultuur; Project Parels uitdiepen

Veiligheid en criminaliteit

We vergroten sociale controle en het gevoel van veiligheid, zowel achter de voordeur als op straat

- Betere samenwerking tussen zorg en veiligheid bij complexe casuïstiek door een integrale persoonsgerichte aanpak
- Pleintjes aanpak; verminderen van de overlast op en rondom de pleintjes
 - Activiteiten organiseren rondom de pleintjes, bijvoorbeeld opruimdag
 - Investeer in structureel contact met bewoners door zichtbaar en beschikbaar te zijn
- Vergroten van het eigenaarschap rondom de openbare ruimte
 - Betrekken van meer bewoners en werken vanuit hun kracht

Sociale cohesie

Door bewoners actief te betrekken bij de ontwikkeling van de wijk investeren we in eigenaarschap en betrokkenheid

- Meer verbinding met huishoudens met een migratieachtergrond en de groep arbeidsmigranten
- Meer focus op de positionering van de Broedplaats als ontwikkel- en ontmoetingsplek
- Onderzoek naar bewonersbedrijf Langdonk werkt
 - Bewoners en professionals trekken samen op
- Maak gebruik van en ontplooi bestaande initiatieven door een verbeterde samenwerking
 - Duidelijk in kaart brengen welke initiatieven er allemaal al zijn in Langdonk
- Betrokkenheid onder jongeren vergroten door gezamenlijk activiteiten te organiseren
 - De Goede Herder kerk als uitval basis

Visie op de gemeentelijke rol bij ontmoeting

Ambities ontmoeting en positionering

Wie regelmatig anderen ontmoet, voelt zich gelukkiger, meer betrokken bij de buurt en veiliger in de wijk. Ontmoetingen verbeteren ook de contacten en het wederzijds begrip tussen verschillende bevolkingsgroepen. Investeren in betekenisvolle sociale relaties is van groot belang. Sociale relaties hebben zowel een beschermend effect als een verminderend effect op gezondheidsproblemen. Mensen die voor hun gevoel niet genoeg betekenisvolle contacten hebben, kunnen zich eenzaam voelen. Dit kan leiden tot een slechte mentale en fysieke gezondheid. Ontmoeting draagt bij aan de gezondheid omdat het positief bijdraagt aan meedoen, de kwaliteit van leven, het mentaal welbevinden en zingeving (positieve gezondheidsbenadering). Vanuit deze positieve gezondheidsbenadering draagt ontmoeting bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

De stip op de horizon is dat ontmoeting voor elke inwoner van Roosendaal onderdeel is van haar of zijn dagelijks leven. Juist omdat het zo'n positieve invloed heeft op het welbevinden. Voor kwetsbare inwoners voor wie ontmoeting niet vanzelfsprekend is, doet de gemeente met de partners in de stad en de dorpen een extra inspanning om hen via ontmoeting sterker en veerkrachtiger te maken.

Ontmoeting draagt in de gemeente Roosendaal bij aan de volgende ambities:

1. Versterken van de veerkracht van inwoners en algemeen welbevinden

Beoogd maatschappelijk effect: Het ontwikkelen en vergroten van de veerkracht van inwoners van de gemeente Roosendaal.

- a. Ambitie 1: Het netwerk van inwoner van de gemeente Roosendaal wordt verbreed, zodat zij langer zelfredzaam zijn
- b. Ambitie 2: Inwoners van de gemeente Roosendaal voelen zich minder eenzaam
- c. Ambitie 3: Inwoners van de gemeente Roosendaal ervaren hun leven als leuk, ontspannen en zinvol
- d. Ambitie 4: Inwoners van de gemeente Roosendaal zijn mentaal weerbaar

2. Versterken sociale cohesie (betrokkenheid) en inzet voor de gemeenschap/ gemeenschapszin

Beoogd maatschappelijk effect: Het bevorderen van sociale cohesie/ gemeenschapszin op collectief- en individueel niveau.

- a. Ambitie 1: Inwoners van de gemeente Roosendaal voelen zich meer betrokken bij hun leefomgeving en ervaren meer samenhang tussen verschillende groepen inwoners
- e. Ambitie 2: Inwoners van de gemeente Roosendaal worden uitgedaagd deel te nemen aan nieuwe activiteiten zodat zij begrip krijgen voor andere inwoners en hun netwerk verbreden.
- f. Ambitie 3: Inwoners van de gemeente Roosendaal ervaren steun van een ander (door bijvoorbeeld lotgenotencontact)

De twee maatschappelijke effecten van de visie op ontmoeting passen binnen de transformatieagenda Sociaal Domein. Dat wil niet zeggen dat ontmoeting andere beleidsterreinen niet raakt. Ontmoeting raakt veel andere beleidsterreinen zoals onderwijs, sport, cultuur en de inrichting van de openbare ruimte.

Functies van ontmoeting

Ontmoeting is een middel of instrument dat bijdraagt aan de kwaliteit van leven van inwoners. De gemeente Roosendaal onderscheidt de volgende functies van ontmoeting:

- a. Ontspanning/gezelligheid
- b. Zinnvolle dagbesteding / participatie
- c. Netwerk vergroten / behouden
- d. Community building (bevorderen inclusiviteit voor die groep waarvan het niet vanzelfsprekend is)

Prioritaire doelgroepen

Voor de meerderheid van de inwoners van de gemeente Roosendaal is ontmoeting vanzelfsprekend. Dat betekent dat zij zelfstandig in staat zijn om hun ontmoeting te organiseren en dat ook daadwerkelijk doen. Dat is echter niet vanzelfsprekend voor alle inwoners, deze groep heeft een steuntje in de rug nodig, zodat zij ergens 'landen' en zich thuis en welkom voelen. Dit zijn voornamelijk:

- a. Senioren (bijvoorbeeld ouderen die een partner verliezen, een niet westerse achtergrond hebben, minder vitaal zijn, vergeetachtig worden en waar het sociale netwerk kleiner wordt)
- e. Jeugd / jongeren met een kwetsbare positie (en een niet westerse achtergrond).
- f. Nieuwkomers (statushouders en arbeidsmigranten)
- g. Inwoners met beperking of GGZ-problematiek

Rol van de gemeente

De oorspronkelijke gedachte bij de oprichting van de buurthuizen in Roosendaal was dat deze ruimten de ontmoetingsplek voor inwoners van de wijken en kernen zouden zijn. Op basis van ontwikkelingen in de loop der jaren is dit inzicht gewijzigd en is de ontmoetingsfunctie niet exclusief voorbehouden aan de buurthuizen. In Roosendaal zijn vele mogelijkheden waar ontmoeting plaats kan vinden naast de buurthuizen zoals verenigingsgebouwen, gemeentelijk vastgoed, ontmoetingsruimten bij woon- zorgcentra met wijkfunctie en ontmoetingsruimten bij ouderencomplexen van de woningcorporatie. Mensen moeten uiteraard zelf verbinding maken. De gemeente Roosendaal wil hiervoor wél de juiste omstandigheden scheppen door de sociale en fysieke wereld zo op elkaar afstemmen dat het maken van contact wordt gestimuleerd.

De rol van de gemeente is hierin drieledig:

1. Faciliteren

De gemeente Roosendaal gaat uit van de aanwezigheid van een set aan basisvoorzieningen waar inwoners van gemeente Roosendaal elkaar kunnen ontmoeten. Ontmoeting kan je niet los zien van de fysieke component. Het gaat niet alleen om gebouwen, maar ook om bijvoorbeeld de bankjes in de wijk waar mensen elkaar ontmoeten en basketbalveldjes waar de jeugd elkaar kan treffen. Ook de weg naar deze ontmoetingsruimtes toe moet veilig en toegankelijk zijn. Het is aan de gemeente om dit te faciliteren, zodat inwoners in de gemeente Roosendaal de mogelijkheid hebben elkaar te ontmoeten.

3. Stimuleren

De gemeente stimuleert partners in de gemeente die ontmoeting willen organiseren voor kwetsbare groepen waarvoor ontmoeting niet vanzelfsprekend is. Het gaat vooral om inwoners waar zich risico's voordoen, maar waar de risico's nog niet zijn opgetreden. Bijvoorbeeld bij inwoners die minder vitaal zijn, vergeetachtigheid vertonen of een verminderd sociaal netwerk hebben. Het initiatief hiervoor ligt bij de partners, waarbij de gemeente dit initiatief ondersteunt. Er wordt daarmee uitgegaan van een intrinsieke motivatie van partners (partners die willen). Het is niet aan de gemeente om deze activiteiten te organiseren. De regie om het te organiseren ligt bij de partners.

De stimulerende rol van de gemeente is gericht op:

- Het publiek toegankelijk maken van voorzieningen.
- Het op zoek gaan naar een efficiënte invulling van ontmoetingsruimtes.

- Het stimuleren van inclusie binnen verenigingen, zodat zij groepen mensen verwelkomen die normaal niet makkelijk bij een vereniging komen of blijven.
- Het enthousiasmeren tot ontmoeting van inwoners die dreigen in kwetsbare positie raken (bijvoorbeeld bij life events als overlijden van partner of echtscheiding)
- Het leveren van expertise aan partners in de wijk. Denk hierbij aan trainingen, cursussen of professionele versterking om ontmoeting voor deze groepen te kunnen organiseren.

4. Eropaf gaan en ontmoeting organiseren

De gemeente benoemt met partners die groepen inwoners waar een gedeelde opvatting over is dat hiervoor mogelijkheden tot ontmoeting georganiseerd moeten worden. Het gaat hier om groepen waarvan verwacht wordt dat zij anders onnodig kwetsbaar worden of blijven. Bijvoorbeeld inwoners die niet meer vitaal zijn en een klein (of zelfs geen) netwerk hebben om op terug te vallen. Dit wordt opgepakt met partners die deze ontmoeting kunnen organiseren vanuit hun professionele expertise. De regie om het te organiseren ligt bij de gemeente, de uitvoering ligt bij de partners. Het daadwerkelijk vormgeven van ontmoeting kan op vele manieren gebeuren, bijvoorbeeld door heel gericht kwetsbare bewoners op te zoeken, het doen van vrijwilligerswerk waardoor inwoners weer andere mensen ontmoeten.

Inzet van middelen voor het bevorderen van ontmoeting

Voor elk van de drie rollen geldt dat de gemeente Roosendaal middelen inzet. Voor de eerste rol geldt dat de gemeente middelen kan inzetten voor het beschikbaar hebben van ruimten voor wijkgebonden ontmoeting zodat deze laagdrempelig (in termen van kosten en gastvrijheid) toegankelijk zijn. Ontmoeting in de buitenruimte vormt onderdeel van de Omgevingsvisie. Bij het beschikbaar stellen van middelen vanuit de tweede en derde rol stelt de gemeente Roosendaal de volgende eisen en voorwaarden. Deze gelden als een toetsingskader ter financiering van activiteiten:

- a. De sociale opgave in combinatie met de ontwikkelrichting voor de wijk/ buurt bepaalt het kader voor en behoefte aan ontmoeting per gebied. Dit volgt uit het project 'Een gedeeld beeld van de wijk' waarin naast de gemeente WijZijn, MEE en Alwel ketenpartners zijn. Dit leidt tot een Wijkagenda waarin wordt vastgelegd wat de sociale opgave is in combinatie met de ontwikkelrichting. Daarin wordt minimaal benoemd voor welke groepen bewoners ontmoeting georganiseerd moet worden omdat ze anders onnodig kwetsbaar worden of blijven.
- b. Alleen ontmoetingsactiviteiten die bijdragen (stimulerend of organiserend) aan de sociale opgave en de ontwikkelrichting van de wijk of buurt komen voor financiering in aanmerking.
- h. Er is goed gastheerschap / eigenaarschap (inwoners voelen zich thuis / welkom).
- i. Ontmoeting vindt plaats zonder drempels.

Fout! De documentvariabele ontbreekt.[Titel van de notitie]Fout! De documentvariabele ontbreekt.[Titel van de notitie]Visie op de gemeentelijke rol bij ontmoeting

